

اقامت

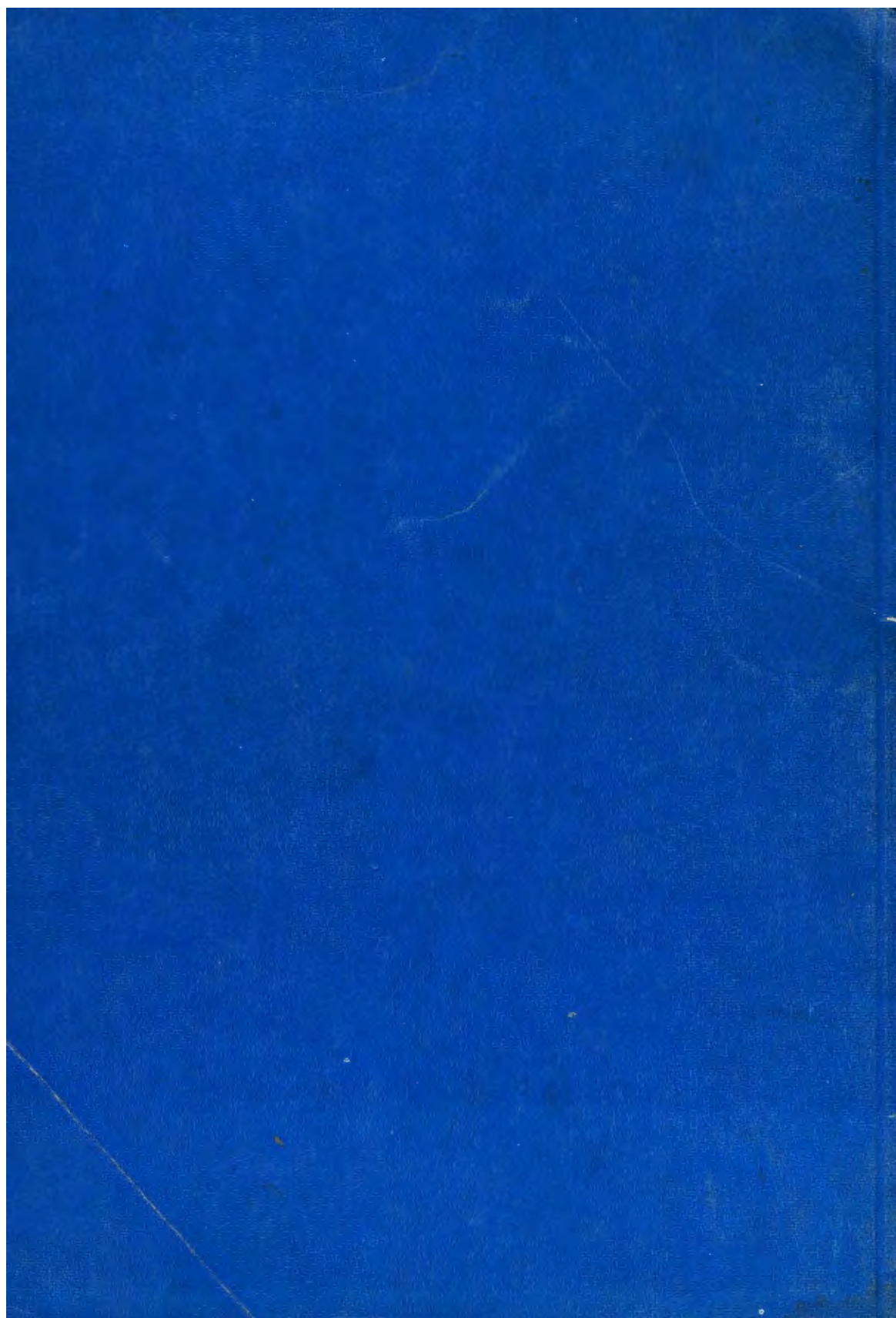
علیحضرت محمد رضا شاه پهلوی شاهنشاه ایران
و علیاحضرت ملکه ثریا پهلوی
در اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

نشریه

اداره مطبوعات سفارت کبرای
اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

تهران

۱۳۳۶

اعلیحضرت محمد رضا شاه پهلوی
شاهنشاه ایران

ك . ی . وارشیلف صدر هیئت رئیسه شورای عالی
اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

این کتاب بمسافرت اعلیحضرت همایونی محمدرضا شاه
پهلوی شاهنشاه ایران و علیا حضرت ملکه ثریا پهلوی به
اتحاد شوروی که بناب دعوت هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد
 جماهیر شوروی سوسیالیستی و شخص ک.ی. وارشلیف- صدر
هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی از
روز ۲۵ ماه ژوئن تا روز ۱۲ ماه ژوئیه سال ۱۹۵۶ بعنوان
مهمان در اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بسر بردند ،
اختصاص دارد.

اقامت علیحضرت محمدرضا شاه پهلوی شاهنشاه ایران و علیاحضرت ملکه ثریا پهلوی در اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

اعلیحضرت همایونی محمدرضا شاه پهلوی شاهنشاه ایران و علیاحضرت ملکه ثریا پهلوی بنابعد عت هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و شخص ک. ی. وارشیلف صدر هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی روز ۲۵ ژوئن سال ۱۹۵۶ وارد مسکو - پایتخت اتحاد شوروی گردیدند.

آقایان ابراهیم کاشانی - وزیر بازرگانی ایران، محمد ساعد سناتور، سپهبدیزدان - پناه - ژنرال آجودان شاهنشاه، محسن قراگزلو - رئیس کل تشریفات دربار شاهنشاهی، سپهبد جهانبانی - سناتور، سرلشکر دکتر ایادی، حمید آهی - نماینده مجلس شورای ملی و استاد دانشگاه تهران، ابوالفتح آتابای - رئیس اداره شکاربانی، اردشیر زاهدی - آجودان کشوری اعلیحضرت شاهنشاه، سر تیپ نعمت الله نصیری - رئیس گارد شاهنشاهی و عده ای دیگر باتفاق اعلیحضرتین وارد مسکو گردیدند.

بانو اعلم، بانو یزدان پناه و بانو هایده قراگزلو ندیمه های علیاحضرت ملکه ثریا نیز در معیت علیاحضرت ملکه بودند.

... اینک فرودگاه مرکزی مسکو. باد پرچمهای دولتی ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی را باهتزاز در میآورد. روی ترانسپارانها بزبانهای روسی و فارسی این شعار تهنیت آمیز منقوش بود: «خوش آمدید!»

برای استقبال از رئیس مملکت ایران اشخاص نامبرده در زیر در فرودگاه حضور بهم رسانیدند:

ک. ی. وارشیلف صدر هیئت رئیسه شورای عالی ا. ج. ش. س. باتفاق بانو، ن. آ. بولگانین رئیس شورای وزیران ا. ج. ش. س.، آ. ای. میکویان و م. گ. پروخنین معاونین ریاست شورای وزیران ا. ج. ش. س.، گ. ک. ژوکف وزیر دفاع ا. ج. ش. س.، ک. م. اوزولین و م. د. چوبینیدزه معاونین صدر هیئت رئیسه شورای عالی ا. ج. ش. س.، و. آ. مالیشف و و. و. ماتسکویچ و ای. ف. تووسیان - معاونین رئیس شورای وزیران

روز ۲۵ ژوئن سال ۱۹۵۶. هنگامیکه سرودهای دولتی ایران و اتحاد جماهیر شوروی
سوسیالیستی در فرودگاه مرکزی مسکو نواخته میشود.

۱. ج. ش. س. آ. پ. ولکف رئیس شورای اتحاد شورای عالی ا.ج.ش.س. ،
م. آ. یاسنف رئیس شورای وزیران جمهوری فدراتیو شوروی سوسیالیستی روسیه،
پ. یا آنتروپف، ن. پ. دودورف، و. پ. یلیوتین ، ای. گ. کابانف، بانو م. د. کاوریکینا ،
آ. ک. کوروتونف و ن. آ. میخائیلوف وزیران ا.ج.ش.س.، ای. س. کونیف و
و. د. ساکالفسکی - مارشالهای اتحاد شوروی، پ. ف. ژیکاریف - مارشال کل نیروی هوایی،
آ. آ. گرومیکو معاون اول وزارت امور خارجه ، ک. ای. کووال رئیس اداره کل امور
روابط اقتصادی، ن. گ. پالگونف رئیس مسئول خبرگزاری تلگرافی اتحاد شوروی
(تاس) ، ن. ای. بابروونیکف رئیس کمیته اجرایی شورای نمایندگان زحمتکشان شهر
مسکو ، نمایندگان شورای عالی ا.ج.ش.س. و شورای عالی جمهوری فدراتیو شوروی
سوسیالیستی روسیه ، ف. ف. مالوچکف رئیس اداره تشریفات وزارت امور خارجه
ا. ج. ش. س. ، آ. پ. پاولف کفیل اداره کشورهای خاور نزدیک و میانه دروزارت امور
خارجه ا.ج.ش.س. ، ژنرال مازور ای. س. کالسینکف رئیس دژبانی شهر مسکو ،
مفتی ش. خیال الدین اف رئیس اداره روحانی مسلمانان بخش اروپائی ا.ج.ش.س. و

سیبری وک.ک. صالح اف امام خطیب مسجد شهرمسکو .
در فرودگاه کارمندان سیاسی سفارت کبرای ایران درمسکو، رؤسای سفارتخانه‌ها
و نمایندگان گه‌های سیاسی خارجی مقیم ا.ج. ش. س. ، وابسته‌های نظامی و دریائی و هوائی،
روزنامه نگاران شوروی و خارجی، نمایندگان رادیو، فیلمبرداران و مخبرین عکاس نیز
حضور داشتند .

ساعت هفده وچهل و پنج دقیقه هواپیمای حامل اعلیحضرتین که چندین فروند هوا-
پیمای جت شکاری آنرا در میان گرفته بودند بر فراز فرودگاه نمایان شدند . هواپیمای
نقره‌ای رنگ نوع «ایلیوشین-۱۴» بر روی باند فرودگاه بزمین نشسته و در محلی که
مستقبلین در آنجا گرد آمده بودند متوقف گردید. اعلیحضرت محمد رضا پهلوی شاهنشاه
ایران و علیاحضرت ملکه ثریا و همراهان از پلکان هواپیما فرود آمدند.
آقای عبدالحسین مسعود انصاری سفیر کبیر ایران اعلیحضرت همایونی را بر هبران
دولت شوروی معرفی نمود. عده‌ای از کودکان دانش آموز دسته‌های گل بسیار زیبائی به
مهمانان تقدیم نمودند. رئیس گارد احترام گزارشی بحضور اعلیحضرت شاهنشاه ایران
معروض داشت. آهنگ سرود شاهنشاهی ایران و سرود دولتی اتحاد شوروی بنحوباشکوهی در
فضای فرودگاه طنین افکن گردید . اعلیحضرت محمد رضا پهلوی شاهنشاه ایران و
ک.ی. وارشیلوف گارد احترام راسان دیدند .

بیانات ک. ی. و. ا. شیلِف

پس از عبور از مقابل گارد احترام ک. ی. و. ا. شیلِف صدر هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی پشت میکروفون قرار گرفت و نطق ذیل را ایراد نمود :

«علیهحضرتا! علیاحضرتا!

مهمانان عالیقدر!

از طرف هیئت رئیسه شورای عالی ا. ج. ش. س. و دولت شوروی و از جانب شخص خود بشما علیهحضرت محمدرضا پهلوی شاهنشاه ایران و علیاحضرت ملکه ثریا پهلوی و بشما همراهان بمناسبت ورود بمسکوپایتخت اتحاد شوروی تبریک و تهنیت میگویم .

ک. ی. و. ا. شیلِف هنگام ایراد نطق .

اولین مسافرت رئیس مملکت ایران با اتحاد شوروی در موقع تاریخی مهمی انجام می‌گیرد. بر اثر مساعی مصرانه ممالک صلحدوست موفقیت‌های معینی در تخفیف بحران بین‌المللی حاصل گردیده و همکاری مسالمت‌آمیز کشور های مختلف بسط و توسعه می‌یابد.

دولت شوروی که سیاست صلح‌جویانه فعالی را تعقیب می‌کند معتقد است که کلیه ممالک - صرف‌نظر از سازمان اجتماعی و سیاسی آنها - می‌توانند و باید در صلح و صفا بسر برند و مسائل مورد اختلاف را که بین آنها بوجود می‌آید با وسایل مسالمت‌آمیز حل و فصل کنند. تماس‌های شخصی بین رجال مسئول نقش مهمی را در بهبود روابط بین ممالک ایفا می‌کنند. تماس‌های شخصی بین ما مخصوصاً لازم است زیرا ایران و اتحاد شوروی دو کشور همسایه هستند.

ما امیدواریم که ورود اعلیحضرت بکشور ما بحسن تفاهم بهتر و افزایش اعتماد در روابط بین کشورهای ما کمک خواهد کرد.

اقامت شما در اتحاد شوروی امکان خواهد داد یقین حاصل نماید که دولت شوروی و ملل کشور ما صمیمانه مایل هستند که روابط بین ممالک ما روابط حسن همجواری و دوستی واقعی باشد.

دولت شوروی استقلال و حاکمیت ایران را محترم میدارد و روش عدم مداخله در امور داخلی مملکت ایران را اکیداً رعایت می‌کند و مایل است در صلح و صفا با ایران زندگی کند و بنفع دو کشور همکاری نماید.

ما یقین داریم در صورت تمایل متقابل بصلح و امنیت و در صورت تمایل دو کشور برای اینکه روابط خود را بر اساس اصول معروفی که کنفرانس کشورهای آسیا و آفریقا منعقد در باندونگ تأیید نمود، بنا کنند کشورهای ما می‌توانند مانند همسایگان و دوستان مهربانی بایکدیگر زندگی کنند.

دولت شوروی برای مسافرت شما ارزش بزرگی را قائل است و تمام اقدامات لازمه را بعمل خواهد آورد تا شما با کشور ما و زندگی مردم ما یعنی با کار مسالمت‌آمیز و فرهنگ آنها بخوبی آشنا شوید و اقامت شما در شوروی جالب و مفید و مطلوب گردد.

سلامت و تندرستی و موفقیت شما اعلیحضرت و شما علیاحضرت ملکه و همچنین همراهان را آرزو مندیم.

سعادت و شگفتگی ملت ایران را خواستارم.

خوش آمدید مهمانان عزیز! »

بیانات شاهنشاه

«من از طرف خود و ملکه از خیرمقدمی که حضرت رئیس جمهور گفتند بی نهایت سپاسگزارم و با کمال خوشوقتی برای مرتبه اول به پایتخت کشور بزرگ دوست و همسایه خود وارد می شوم.»

از امروز صبح تا بحال دو مرتبه در خاک شوروی پیاده شدیم، چه در بادکوبه و چه در وارونژ احساس کردیم که بایک روح صمیمانه ای از ماهمه جاپندیرائی شده است. من هم با حضرت رئیس جمهور کاملاً هم عقیده هستم که تماس بین رؤسای دول همیشه برای بهبود روابط مؤثر است و امروز که همه ملل عالم سعی می کنند که موجبات صلح و آرامش را در دنیا فراهم کنند هر فردی بنوبه خود موظف است که در این راه بکوشد. حضرت رئیس جمهور مطمئن باشند که اگر دولت اتحاد جماهیر شوروی با اینهمه قدرت و اینهمه جمعیت طالب دوستی مبتنی بر احترام متقابل با مملکت ایرانست بطریق اولی ایران نیز که مملکت کوچکتر است طالب همین دوستی با مملکت شما میباشد و آنرا دنبال خواهد کرد.

وقتیکه پایه دوستی بر اساس احترام متقابل و عدم مداخله در امور داخلی یکدیگر قرار بگیرد مسلماً این دوستی پایدار و برقرار خواهد بود.

من هم از طرف خود و ملت ایران بهترین پیام دوستانه را برای ملل اتحاد شوروی می آورم و از طرف خود و ملت ایران سعادت، ترقی و خوشبختی شخص حضرت رئیس جمهور و سران دولت شوروی و ملل اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی را مسئلت مینمایم. «اعلی حضرت محمدرضا پهلوی شاهنشاه ایران و ک. ی. و. ا. اشیلوف در یک اتومبیل رو باز جای گرفتند و از فرودگاه عزیمت نمودند. اتومبیل حامل علیا حضرت ملکه و بانوی د. و. و. ا. اشیلووا نیز بدنبال اتومبیل ایشان رهسپار گردید.»

شاهنشاه در حال ایراد نطق.

در تمام مسیر عبور از فرودگاه تاکاخ کرمل هزاران نفر از اهالی مسکوبهمنان
 عالیقدر خیر مقدم می گفتند.
 خیابانهای مرکزی پایتخت با پرچمهای ایران و اتحاد شوروی و پارچه های سرخ رنگی
 که شعارهای ذیل بزبان های فارسی و روسی روی آنها منقوش بود مزین شده بود:
 «زنده باد دوستی بین دو ملل کشور همسایه - اتحاد شوروی و ایران!» «پاینده باد
 مناسبات حسن همجواری بین اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و ایران!»

شاهنشاه و ك.ی. واداشیلف در کاخ کرمل

بازدید شاهنشاه از ک. ی. واداشیلف

روز ۲۶ ژوئن اعلیحضرت محمد رضا پهلوی شاهنشاه ایران از ک. ی. واداشیلف بازدید نمودند -

آقایان مسعود انصاری سفیر کبیر ایران در ا. ج. ش. س.، سپهبد یزدان پناه - ژنرال آجودان شاهنشاه و محسن قراگزلو رئیس اداره کل تشریفات دربار شاهنشاهی همراه اعلیحضرت همایونی بودند .

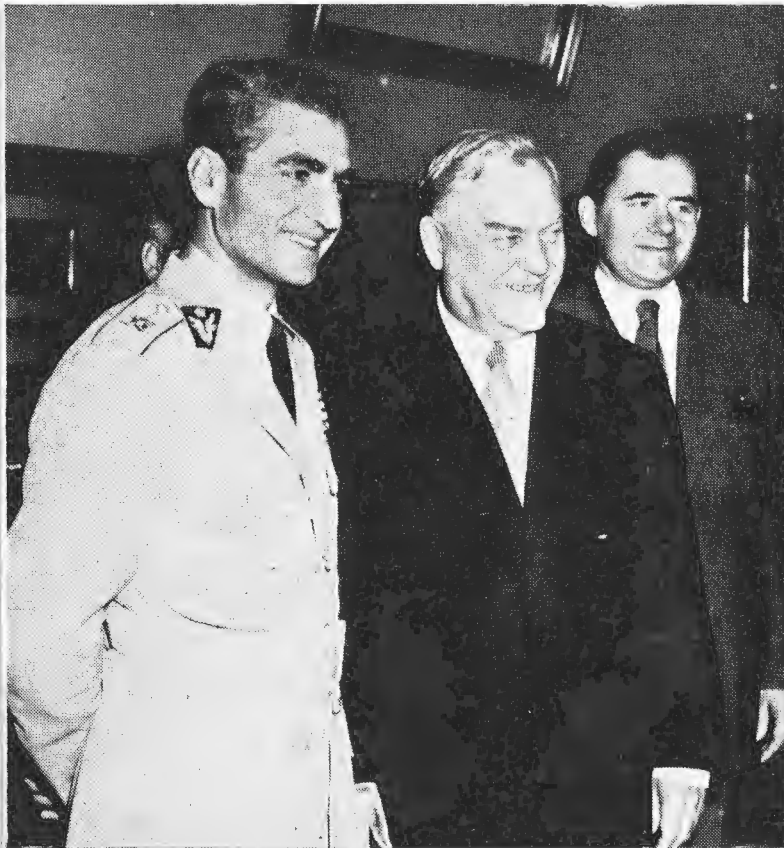
در این ملاقات ن. م. پگف دبیر هیئت رئیسه شورای عالی ا. ج. ش. س.، آ. آ. گرومیکو معاون اول وزیر امور خارجه ا. ج. ش. س. و آ. ای. لاورنتیف سفیر کبیر ا. ج. ش. س. در ایران نیز حضور داشتند .

بازدید شاهنشاه ایران از ن.آ. بولگانین

در همان روز ۲۶ ژوئن اعلیحضرت محمد رضا پهلوی شاهنشاه ایران از ن.آ. بولگانین رئیس شورای وزیران اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بازدید بعمل آوردند.

آقایان مسعود انصاری سفیر کبیر ایران در ا.ج.ش.س.، سپهبد یزدان پناه ژنرال آجودان شاهنشاه و محسن قراگزلو رئیس کل تشریفات دربار شاهنشاهی همراه شاهنشاه بودند.

در این پذیرائی آ.آ.گرومیکو معاون اول وزیر امور خارجه ا.ج.ش.س. و آ.ای. لاورنتیف سفیر کبیر ا.ج.ش.س. در ایران نیز حضور داشتند.

شاهنشاهون. بولگانین.
در سمت راست
آ. گرومیکو وزیر
امور خارجه اتحاد
جماهیر شوروی
سوسیالیستی
قرار دارد

ضيافت نهار از طرف ك. ي. و. اراشيلف با فتحار شاهنشاه و ملکه

ك. ي. و. اراشيلف صدر هيئت رئيسه شوراي عالي ا. ج. ش. س. و همسر ايشان روز ۲۶ ماه ژوئن در كاخ بزرگ كرمل با فتحار اعلیحضرت محمد رضا پهلوی شاهنشاه ايران و ملکه ثريا پهلوی ضيافتی به نهار ترتيب دادند.

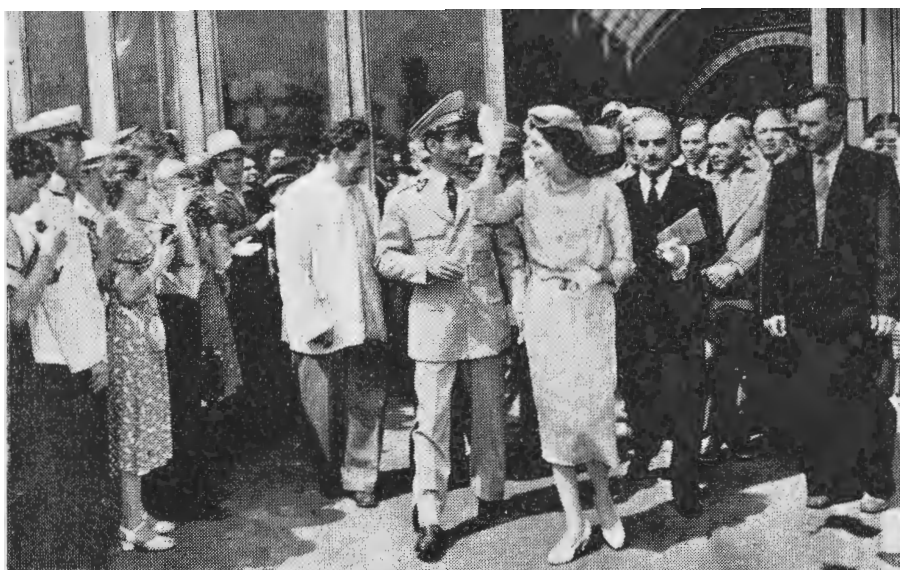
در اين مجلس ضيافت اعلیحضرت محمد رضا پهلوی شاهنشاه ايران و عليا- حضرت ملکه ثريا پهلوی و همراهان ايشان و همچنين سفير كبير ايران در ا. ج. ش. س. و ساير كارمندان سفارت كبرای ايران نيز حضور داشتند.

از طرف شوروی ن. آ. بولگانين، ل. م. كاگانوويچ، گ. م. مالنكف، آ. اي. ميكويان، و. م. مولوتف، م. گ. پروخين، م. ز. سابورف، ن. س. خروشچف و بانوی. آ. فورتسوا، م. د. چوبينيدزه و ك. م. اوزولين معاونين صدر هيئت رئيسه شوراي عالي ا. ج. ش. س.، آ. پ. ولكف رئيس شوراي اتحاد شوراي عالي اتحاد شوروی، وزيران و ساير شخصيت های رسمی در اين ضيافت حضور داشتند.

در موقع صرف صبحانه ك. ي. و. اراشيلف و ن. آ. بولگانين و ن. س. خروشچف و اعلیحضرت محمد رضا پهلوی شاهنشاه ايران جامهای خود را دوستانه به سلامتی يکديگر بلند کردند و سپس ابراهيم کاشاني وزير بازرگانی ايران و سپهبد جهانبانی نيز همين عمل را انجام دادند. مجلس ضيافت در محيط آميخته با دوستی صميمانه برگزار گرديد.

شاهنشاه و ملکه با مسكو آشنا ميشوند

روز ۲۶ ماه ژوئن اعلیحضرت محمد رضا پهلوی شاهنشاه ايران و عليا حضرت ملکه ثريا پهلوی به آشنائی با زندگی اهالی شهر مسكو پايتخت شوروی پرداختند. هنگام ظهر ايشان بمحوطه نمايشگاه كشاورزی و نمايشگاه صنعتی اتحاد شوروی وارد شدند. در اينجا و. آ. ماليشف و و. و. ماتسكويچ معاونين رئيس شوراي وزيران ا. ج. ش. س. و بانوز. آ. لبدوا نماينده شوراي عالي ا. ج. ش. س. از مهمانان عاليقدر استقبال نمودند.

اعلیحضرت
شاهنشاه وعلیاء
حضرت ملکه در
نمایشگاه صنعتی
اتحاد شوروی.

دسته گل رز بزرگی به علیاحضرت ملکه تریا پهلوی تقدیم شد.

مهمانان عالیقدر پس از گردش در محوطه نمایشگاه بوسیله اتومبیل روباز بازدید
غرفه «ج.ش.س. ارمنستان» رفتند. در این غرفه ایشان بارشته‌های عمده کشاورزی
جمهوری ارمنستان و الکتریفیکاسیون آن آشنا شدند و بر شد و توسعه ثروت اجتماعی
کالخوزها و به پیشرفت پرورش نوغان و تاک‌داری ابراز علاقه نمودند.

سپس مهمانان بزرگترین غرفه نمایشگاه صنعتی بنام «ماشین‌سازی» را بازدید
نمودند. در این غرفه ماشینهای کشاورزی مرکب، از آنجمله کمباین مخصوص جمع‌آوری
محصول ذرت، ترانسپورت‌ر ترنجیری مخصوص راه‌های صعب‌العبور، آخرین مدل تراکتور-
ها توجه مهمانان را بخود جلب نمود. رئیس مملکت ایران راجع باصول کار ماشینها
پرسش‌هایی نمودند.

در همین غرفه مهمانان عالیقدر چرخ غول پیکر توربین آبی کارخانه برق آبی کوی-
بیشف و نیز مدل متحرک این توربین و ماکت اکسکواتورهای گام بردار را تماشا کردند،
اتومبیل‌های سواری نوع جدید «مسکوویچ»، «ولگا» و «مسکو» را با دقت زیادی بازدید
نمودند و پرسیدند که آیا این ماشینها برای صادرات نیز تهیه خواهند شد یا نه؟

در پایان بازدید در میدان مخصوص نمایش حیوانات نژادهای مختلف دامهای اصیل را
از نظر مهمانان گذراندند. گاوهای پر شیر، گوسفندان دارای پشم لطیف و اسبهای سواری
و اسبهای بارکش تنومند از جلوتریبونها گذشتند. نمایش دامهای اصیل با عبور دو کالسکه
سه‌اسبه روسی بنام «ترویکا» خاتمه یافت.

گروه کثیر تماشاچیان نمایشگاه به اعلیحضرت محمد رضا پهلوی شاهنشاه ایران و علیاء

اعلیحضرت شاهنشاه
و علیاحضرت ملکه در
دانشگاه مسکو
ای. ک. پتروفسکی
رئیس دانشگاه
در سمت راست
دیده میشود.

حضرت ملکه ثریا و همراهان ایشان تبریک و شادباش میگفتند.
بعد از ظهر شاهنشاه و ملکه از دانشگاه دولتی مسکو واقع بر روی کوههای لنین
دیدن کردند. در اینجا و. پ. یلیوتین وزیر تعلیمات عالی، ج. ش. س. و آ. کادمیسین ای. گ.
پتروفسکی رئیس دانشگاه از اعلیحضرتین استقبال نمودند. آکادمیسین ای. گ.
پتروفسکی ضمن گفتن درود به اعلیحضرتین اظهار امیدواری نمود که مسافرت شاهنشاه
ایران با اتحاد شوروی بتوسعه علمی دانشگاه دولتی مسکو با دانشمندان ایران مساعدت
خواهد کرد. وی شرحی راجع به سازمان دانشگاه و ترکیب ملی دانشجویان و راجع
به سازمان آموزش غیابی بیان نمود.

اعلیحضرت شاهنشاه
و علیاحضرت ملکه در
موزه زمین شناسی
دانشگاه مسکو.

رئیس مملکت ایران نسبت بآموزش غیابی ابراز عاقمندی نموده و اظهارداشتند که در ایران نیز آموزش غیابی تشویق میگردد .
 شاهنشاه چنین اظهارداشتند: - امیدوارم که روابط علمی برقرار باشد و مبادله علمی دانشجویان بین دو مملکت روز بروز افزون گردد.
 مهمانان عالیقدر مدت بیش از دو ساعت عمارت دانشگاه را تماشا کرده و با اشیاء نمایشی موزه زمین شناسی آشنا شده و چندین آزمایشگاه و کتابخانه و اطاق درس را بازدید نمودند . هنگامیکه مهمانان روی بالکون اشکوب ۲۴ عمارت دانشگاه قرار گرفتند منظره زیبای شهر مسکو در مقابل آن نمایان گردید.
 سپس شاهنشاه و ملکه و همراهان به تالار بزرگ دانشگاه رفتند و در آنجا دانشجویان و کارمندان دانشگاه با شور و شغف از ایشان استقبال نمودند و فریاد های زنده باد دوستی ملل ایران و شوروی در فضا طنین افکن گردید .
 شاهنشاه ایران از استقبال گرم و دوستانه اظهار تشکر کرده و ضمناً بیانات ذیل را ایراد نمودند:

« در جهان امروزی تبادل افکار و فرهنگ ممکن است یکی از مهمترین وسایل تحکیم روابط دوستانه باشد. بدین مناسبت بکشور شما که چنین دانشگاه باشکوهی دارد و شما که امکان آموزش در آنرا دارید تهنیت و تبریک میگویم » .

پس از پایان بازدید از دانشگاه شاهنشاه در دفتر یادبود دانشگاه چنین نوشتند:
 « ما بکارکنان و دانشجویان و طراحان این مؤسسه بزرگ علمی تبریک گفته موقیت همه را از صمیم قلب آرزو مندیم » .

آکادمیسین ای. گ. پتروفسکی بعنوان یادبود تشریف فرمائی شاهنشاه بدانشگاه دولتی مسکو مدالی که بمناسبت دویستمین سالگره از تاریخ تأسیس دانشگاه تهیه شده بود با دو جلد کتاب « تاریخ دانشگاه » که بمناسبت سالگره مذکور چاپ شده بود تقدیم شاهنشاه ایران نمود .

ملاقات اعلیحضرت شاهنشاه و علیاحضرت ملکه با دانشجویان در تالار نمایش دانشگاه مسکو .

در تاتر بزرگ مسکو

عصر ۲۶ ماه ژوئن اعلیحضرت محمدرضا پهلوی شاهنشاه ایران و علیاحضرت ملکه ثریا پهلوی و همراهان ایشان در تاتر بزرگ دولتی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بالت «فواره باغچه سرا» را تماشا کردند.

ک. ی. وارا شیلِف صدر هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد شوروی و بانو، ن. آ. بولگانین رئیس شورای وزیران اتحاد شوروی، آ. ای. میکویان معاون رئیس شورای وزیران، ن. س. خروشچف عضو هیئت رئیسه شورای عالی ا. ج. ش. س.، م. د. چوپینیدزه جانشین صدر هیئت رئیسه شورای عالی ا. ج. ش. س.، مارشال اتحاد شوروی ای. س. کونیف، ن. م. پگف دبیر هیئت رئیسه شورای عالی ا. ج. ش. س.، ن. آ. میخائیلِف وزیر امور مدنی ا. ج. ش. س. و سایر شخصیت‌های رسمی با اتفاق مهمانان در تاتر حضور داشتند. رؤسای نمایندگیهای سیاسی مقیم مسکو نیز در تاتر حضور داشتند.

لژ مرکزی تاتر بابرچمهای دولتی ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی تزیین شده بود. قبل از شروع نمایش سرودهای دولتی ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی نواخته شد.

تماشاچیان با کف زدن‌های ممتد به مهمانان عالیقدر خود یعنی شاهنشاه و ملکه ایران، رهبران حزب کمونیست و سران دولت شوروی تبریک و تهنیت گفتند. پس از پایان نمایش اعلیحضرت محمدرضا پهلوی شاهنشاه ایران و علیاحضرت ملکه ثریا پهلوی و همراهان با اتفاق ک. ی. وارا شیلِف و میخائیلِف وزیر امور مدنی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بروی صحنه رفتند. شاهنشاه و وارا شیلِف از هنرپیشگان بالت اظهار تشکر نمودند. شاهنشاه به بانوا، استروچکوا و بانوم. پلیستسکا یا بالرین‌ها که رلهای عمده را اجرا کرده بودند و به آ. لا پائوری هنرپیشه بالت و یو. فایردیر یژور دسته‌های گل اهدا نمودند.

هنگام مذاکرات در کاخ کرمل.

مذاکرات رهبران دولت شوروی با اعلیحضرت شاهی

ساعت ده و نیم صبح روز ۲۷ ماه ژوئن مذاکراتی بین ک. ی. وارشیلف صدر هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی، ن. آ. بولگانین رئیس شورای وزیران ا. ج. ش. س.، ن. س. خروشچف عضو هیئت رئیسه شورای عالی ا. ج. ش. س. و آ. ای. میکویان جانشین اول رئیس شورای وزیران اتحاد شوروی از یکطرف و اعلیحضرت محمدرضا پهلوی شاهنشاه ایران از طرف دیگر انجام گرفت.

در این مذاکرات از طرف شوروی: و. س. ایلنچف، آ. ای. لاورتتف، آ. پ. پاولف، و از طرف ایران: آقایان ابراهیم کاشانی وزیر بازرگانی ایران، سناتور محمد ساعد، سپهبد یزدان پناه ژنرال آجودان، مسعود انصاری سفیر کبیر ایران در ا. ج. ش. س. حضور داشتند.

مذاکرات در محیط آمیخته با صمیمیت جریان داشت و در پیرامون مسائل مربوط به مناسبات بین دو کشور دور میزد.

ضيافت به نهار از طرف ن. آ. بولگانين رئيس شوراي وزيران اتحاد شوروي

باقحار عليحضرت ميايوني محمدرضا شاه پهلوي شاهنشاه ايران

وعليا حضرت ملکه ثريا پهلوي

ن. آ. بولگانين رئيس شوراي وزيران اتحاد شوروي روز ۲۷ ماه ژوئن مجلس ضيافتي به نهار بافتخار اعليحضرت محمدرضا شاه پهلوي شاهنشاه ايران و علياحضرت ملکه ثريا پهلوي ترتيب داد .

در اين مجلس ضيافت اعليحضرت محمدرضا شاه پهلوي شاهنشاه ايران ، عليا حضرت ملکه ثريا پهلوي و همچنين همراهان ايشان حضور داشتند .

در اين ضيافت از طرف شوروي : ك. ي. وازاشيلف ، ل. م. کاگانويچ ، گ. م. مالنکف ، آ. اي. ميکويان ، و. م. مولوتف ، م. گ. پرووخين ، م. ز. سابورف ، ن. س. خروشيچف ، ل. اي. برژنئف ، ن. م. شورنيک و معاونين رئيس شوراي وزيران ا. ج. ش. س. : آ. پ. زاونياگين و و. آ. کوچرنکو و و. آ. ماليشف و و. م. ماتسکويچ و اي. ف. توسيان و و. م. خروشيچف - ن. آ. ميخائيلف و وزير امور مدني ا. ج. ش. س. - اي. گ. کابانف و وزير بازرگاني خارجي ، ن. م. پگف ديبر هيئت رئيسه شوراي عالي ا. ج. ش. س. و ساير شخصيت هاي رسمي حضور داشتند .

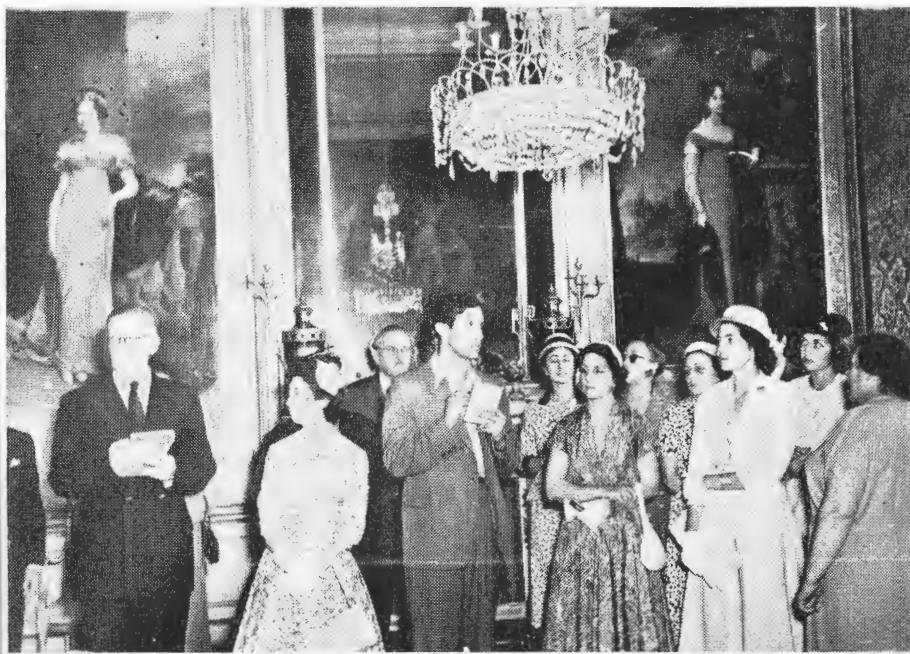
هنگام صرف نهار ن. آ. بولگانين رئيس شوراي وزيران ا. ج. ش. س. و اعليحضرت همايوني محمدرضا شاه پهلوي شاهنشاه ايران جامهاي خود را بافتخار دوستي ايران و اتحاد جماهير شوروي سوسياليستي بلند کردند . مجلس ضيافت به نهار در محيط گرم و دوستانه اي برگزار گرديد .

مهمانان بازوید خود از نقاط دیدنی مسکو ادامه میدهند

بعد از ظهر روز ۲۷ ژوئن اعلیحضرت محمدرضا پهلوی شاهنشاه ایران، ملتزمین رکاب و همچنین آقای مسعود انصاری سفیر کبیر ایران در ا. ج. ش. س. اردوگاههای لشکر موتوریزه گارد «تامان» را بازدید نمودند.

علیاحضرت ملکه ثریا پهلوی روز ۲۷ ژوئن از کارخانه شیرینی سازی مسکو بنام «کراسنی اکتیابر» بازدید کردند. ملکه ثریا اظهار تمایل نمودند که از کارگاههای کارخانهها دیدن نمایند. آنگاه علیاحضرت ملکه به قسمت تهیه شکلات و کارامل راهنمایی شدند. بعد از ظهر علیاحضرت ملکه ثریا پهلوی و همراهان ایشان از کاخ موزه «استانکینو» دیدن کردند.

عصر ۲۷ ژوئن اعلیحضرت محمدرضا پهلوی شاهنشاه ایران و ملکه ثریا و همراهان به سیرک مسکورفتند.

علیاحضرت ملکه
ثریا از کاخ موزه
«استانکینو»
دیدن می نمایند.

ضیافت در سفارت کُبرای ایران

روز ۲۸ ژوئن آقای مسعود انصاری سفیر کبیر ایران در مسکو ضیافت باشکوهی بافتخار اعلیحضرت محمدرضا پهلوی شاهنشاه ایران و علیاحضرت ملکه ثریا پهلوی ترتیب داد. در این ضیافت اعلیحضرت محمدرضا پهلوی شاهنشاه ایران، ملکه ثریا پهلوی و همچنین همراهان ایشان: ابراهیم کاشانی وزیر بازرگانی ایران، سناتور محمد ساعد و سایر شخصیت‌های رسمی حضور داشتند.

در این ضیافت از طرف شوروی : ك . ی . واداشیلف صدر هیئت رئیسه شورای عالی
ا. ج. ش. س. و بانو، ن. آ. بولگائین، ل. م. کاگانوویچ، گ. م. مانسکف، آ. ای. میکویان ،
و. و. م. مولوتف ، م. گ. پرووخین ، م. ز. سابورف ، ن. س. خروشچف ، ل. ای.
برژنف ، ن. م. شورنیک ، آ. پ. ولکف رئیس شورای اتحاد شوروی ا. ج. س. ش.
و سایر شخصیت‌های رسمی ، نمایندگان روحانیون مسیحی و مسلمان ، رجال علم و فرهنگ ،
روزنامه نگاران شوروی و خارجی حضور داشتند .

در جریان پذیرائی روسای دودمملکت جامه‌های خود را بسلامتی یکدیگر بلند کرده و نطق‌هایی ایراد نمودند. پذیرائی در محیط گرم و دوستانه‌ای برگزار گردید.

اعلیحضرت شاهنشاه و علیاحضرت ملکه و همراهان ایشان روز ۲۸ ژوئن از آرامگاه و. ای. لنین وی. و. استالین بازدید نمودند. شاهنشاه تاج گلی که روی نوار آن عبارت ذیل نوشته شده بود: «از طرف محمد رضا پهلوی شاهنشاه ایران» نثار آرامگاه نمودند.

در همان روز مهمانان عالیقدر به متروپولیتن مسکو (راه آبی زیر زمینی) بنام وای .
لنین رفتند و بعضی از ایستگاههای خط کمر بندی بزرگ آنرا دیدن نمودند .
ظهر همان روز شاهنشاه و همچنین سپهبد یزدان پناه . ژنرال آجودان وعده ای از همراهان
آکادمی مهندسی ، نیروی هوایی ، را بازدید نمودند .

مارشال‌های اتحاد شوروی ای. س. کونینف و د. ساکالفسکی، ک. س. موسکالنکو و مارشال کل نیروی هوایی پ. ف. ژیگارف و سایر شخصیت‌های رسمی در معیت اعلیحضرت بودند. مهمانان باتفاق ژنرال لیوتانوف، ای. ولکف رئیس آکادمی آزمایشگاه‌های اساسی آکادمی را دیدن نمودند. اعلیحضرت شاهنشاه از اینکه فرصت داده شد با آکادمی آشنایی

اعلیٰ حضرت
در ایستگاه
موسوم با
کیف خط
کمر بندی
متر و پولیز
(راه آهن زیر
زمینی) مکو

حاصل نمایند از ژنرال و. ای. ولکف اظهار تشکر نموده و چنین گفتند :
« این بازدید بما امکان داد آزمایشگاه های بسیار جالب توجهی را دیدن نمایم . ما تکنیک
عالی معاصر را مشاهده کردیم ، آکادمی شما می توانید مباحثات کند که بزرگترین کامیابی ها
را بدست آورده است . »

بعد از ظهر شاهنشاه ایران و ملتزمین رکاب ملوکانه قریب سه ساعت وقت خود را برای
بازدید کارخانه اتومبیل سازی مسکونام ای. آ. لیخاچف صرف نمودند . در اینجا ن. ای.
استروکین وزیر صنایع اتومبیل سازی و آ. گ. کریلف مدیر کارخانه از شاهنشاه پذیرائی
کردند . آ. گ. کریلف تاریخچه اتومبیل سازی در اتحاد شوروی و طرز کار کارخانه را
بعرض مهمانان رسانید . مهمانان هنگام عبور از برابر خط نقاله اصلی ملاحظه نمودند که
چگونه در این قسمت دقیقه بدقیقه اتومبیل تازه ای بوجود می آید . در کارگاه اتوبوس-
سازی ، شاهنشاه داخل یکی از اتوبوسهای جدید که برای مسافرت بین شهرها ساخته شده
است گردیدند و ساختمان و تجهیزات آنرا تماشا کردند .

کاخ فرهنگ کارخانه اتومبیل سازی توجه شاهنشاه را بخود جلب کرد و ایشان با
جزئیات کاخ مذکور آشنا شدند .

شاهنشاه پس از بازدید کارخانه اتومبیل سازی هنگام خروج از کاخ فرهنگ بیاناتی
بشرح زیر از پشت میکروفون ایراد نمودند :

« ما با کمال اشتیاق و دقت اطاقهای متعدد کاخ را که بکار گران و اطفالشان اختصاص داده شده است ملاحظه نمودیم . تالارهای قرائت خانه مملو از کتب متعدد و مختلف، سالنهای مطالعه، تالارهای سینما و تئاتر و کنسرت و مشغولیات لذت آمیز و گلخانه و غیره را دیدن کردیم. باید بکار گران و کارمندان این کارخانه تبریک گفت که چنین وسایل پیشرفت کار و تکنیک را از هر جهت فراهم کرده اند و همچنین وسایل استراحت و پیشرفت فرهنگی و تربیت اطفال را به بهترین وجهی فراهم ساخته اند . هنگام صحبت بخصوص با اطفال تربیت متین و رویه مورد پسند آنها در صحبت و تکلم جلب توجه مرا کرد و نشان داد که کودکان شوروی بچه طرز صحیحی چه از لحاظ علمی و چه از لحاظ تربیتی با رومی آیند .

موفقیت همه را از صمیم قلب آرزو مندم »

علیاحضرت ملکه ثریا پهلوی باتفاق ندیمه های خود و رئیس کل تشریفات دربار شاهنشاهی برای دیدن یکی از اردوگاههای پیش آهنگی واقع در بیرون شهر و کودکان گستان وزارت صنایع هواپیما سازی رفتند . در این محل ییلاقی، تابستانها بیش از ۴۰۰ نفر از کودکان کارمندان و کارگران کارخانه های هواپیما سازی استراحت میکنند .

مهمانان عالیقدر خوابگاه و سفره خانه کودکان را بازدید کردند و از اطاقهایی که کودکان در آنجا مشغول کارهای دستی و نقاشی بودند دیدن نمودند . هنگامیکه مهمانان به باشگاه اردوگاه تابستانی وارد شدند کودکان مشغول تمرین آواز بودند و برای جشن روز آینده آماده می شدند . کودکان بنا به تمایل ملکه ثریا سرود پیشاهنگان اردوگاه را خوانده و رقصهایی اجرا نمودند

بیش از دو میلیون و ششصد هزار نفر از نوآموزان مدارس شوروی در تابستان سال ۱۹۵۵ تعطیلات خود را در اینگونه اردوگاهها گذراندند .

در اتحاد شوروی ۷۹۶۴ اردوگاه پیشاهنگی ییلاقی وجود دارد . اردوگاههای مذکور در نقاط خوشمنظر یعنی در جنگلها و در ساحل رودها و در کوهها و کرانه های دریا واقع شده اند .

اعلیحضرت محمد
رضا پهلوی
شاهنشاه ایران در
کارخانه اتومبیل-
سازی مسکو .

بعد از ظهر بانوی د. واداشیلو واهمسرك . ی. واداشیلف میمانی به جای ترتیب داد که
ملکه ثریا و ندیمه های ایشان در این ضیافت حضور یافتند . از طرف شوروی بانوان ی . م :
بولگانینا ، و . آ . مالنکووا ، پ . س . مولوتووا ، آ . ای . پرووخینا ، ن . پ . خروشچووا ،
م . م . شیلووا وعده ای دیگر نیز حضور داشتند .

شاهنشاه و ملکه در استالینگراد

شاهنشاه و ملکه پس از اقامت چهار روزه در مسکو بمسافرت در اتحاد شوروی
پرداختند. استالینگراد اولین شهری بود که مهمانان عالیقدر به آنجا وارد شدند.

روز ۲۹ ژوئن مقارن ظهر هزاران نفر از اهالی شهر در فرودگاه استالینگراد گرد
آمده بودند. نمایندگان شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و جمهوری
فدراتیو شوروی سوسیالیستی روسیه، نمایندگان سازمان های اجتماعی، رهبران و نمایندگان
شورای شهر و شورای ایالتی استالینگراد در فرودگاه حضور یافتند.

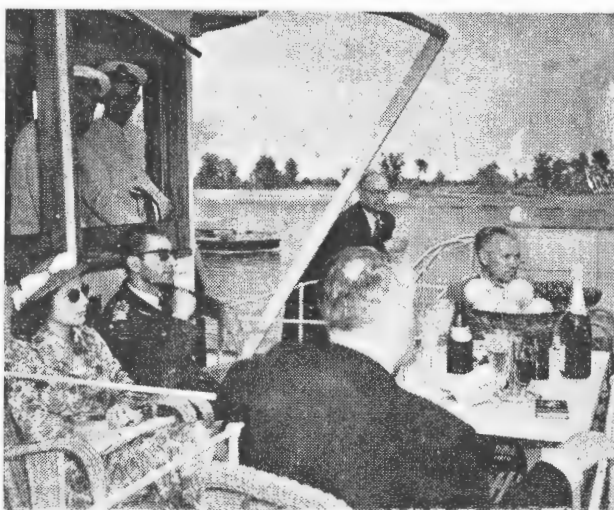
چند هواپیمای نقره ای در میدان بتونی فرودگاه بزمین نشستند . اعلیحضرت
محمدرضا شاه پهلوی شاهنشاه ایران و ملکه ثریا پهلوی از هواپیمای اولی پیاده شدند.
آ. دینکین رئیس کمیته اجرایی شورای شهر استالینگراد از طرف شورای شهر و
شورای ایالتی و از طرف اهالی شهر و شخص خود بمهمانان عالیقدر خیر مقدم گفت. شاهنشاه
در جواب خیر مقدم چنین اظهار داشتند:

— مسافرت ما باین شهر تاریخی بسیار دلپذیر و جالب توجه است زیرا از یکطرف
مدافعین این شهر در سالهای جنگ دلاوری عظیم و قهرمانی بی نظیری از خود نشان دادند
و از طرف دیگر کارهای عظیمی که مردم استالینگراد برای ترمیم خرابی شهر و اعاده
زندگی مسالمت آمیز خود انجام داده اند کاملاً شایان اهمیت میباشد. سعادت و موفقیت عموم
اهالی استالینگراد و نیز تمام مردم شوروی را خواستارم. خوشبختی تمام ملت شمارا
خواهانم و دوستی بین ملت های دو کشور را نیز آرزو مندم.

مهمانان عالیقدر با کشتی موسوم به «آلکساندر پالژایف» برای بازدید بنای کارخانه
برق آبی استالینگراد عزیمت کردند. آنها از عرشه کشتی منظره زیبای شهر و کویهای
مسکونی نوساز آنرا با نظر تحسین تماشا می کردند. مهمانان نسبت به تاریخ قهرمانانه
استالینگراد و ترمیم خرابی آن توجه وعلاقه وافری ابراز نمودند.

مهمانان پس از ورود بمحوطه ساختمان کارخانه برق آبی استالینگراد از بناهایی که
در دست ساختمان است و از آن کلوژ آن دیدن نمودند. آ. پ. آلکساندروف رئیس ساختمان
کارخانه برق آبی استالینگراد درباره جریان کارهای ساختمانی توضیحاتی بعرض رساند.

اعلیٰ حضرتین در شهر و لژسکی
واقع در نزدیکی استالینگراد .

اعلیٰ حضرتین در کشتی
هنگام گردش در رودولگا .

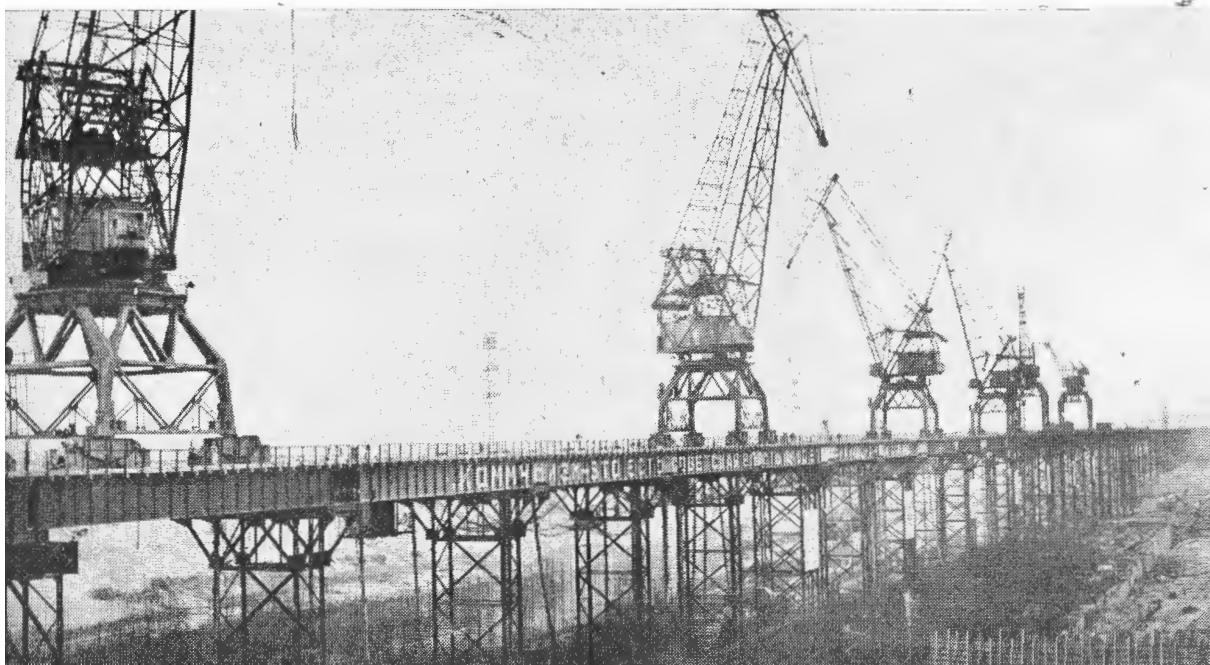
اعلیٰ حضرتین از ساختمان
مرکز برق آبی
استالینگراد دیدن
میکنند .

سپس مهمانان عالیقدر بیازدید شهر نوساز «ولژسکی» پرداختند. این شهر اخیراً در کرانه ولگا برای کارگران کارگاه ساختمانی کارخانه برق آبی استالینگراد بنا شده است.

مهمانان محترم به تپه مامای محلی که در سالهای جنگ کبیر میهنی سخت ترین بردها برای دفاع از استالینگراد در آنجا انجام گرفت عزیمت نمودند. ژنرال ماژورس. آ. آندروشنکو قهرمان اتحاد شوروی شرحی راجع به نبردهای استالینگراد و دلاوری سربازان شوروی بیان نمود. شاهنشاه پس از استماع توضیحات چنین متذکر شدند:

«نبردهای استالینگراد چه بعنوان نمونه شجاعت و پایداری سپاهیان و چه از لحاظ مهارت جنگی سوق الجیشی در مدارس نظام ایران مورد مطالعه قرار گرفته است». همان شب آ. دینکین رئیس شورای شهر ضیافتی به شام بافتخار شاهنشاه و ملکه ترتیب داد.

مجسمه بر روی
تپه مامای در
استالینگراد.

وتا شكند

روز ۳۰ ماه ژوئن شاهنشاه ایران و ملکه و همراهان بوسیله هواپیما از استالینگراد به تاشکند عزیمت نمودند. در فرودگاه استالینگراد شاهنشاه در پاسخ نطق آ. دینکین که اظهار داشته بود - سلامتی و خوشوقتی مهمانان عالیقدر را در این مسافرت آرزو مندیم - در مقابل میکروفون بیانات ذیل را ایراد نمودند:

«از سخنان محبت آمیز شما نسبت بما و علیاحضرت ملکه از شما تشکر میکنم. امیدوارم که مسافرت ما باتحاد جماهیر شوروی موجب تحکیم بیشتر رسته های دوستی بین دو ملت گردد. رفاه و سعادت تمام اهالی استالینگراد را آرزو مندیم».

عصر ۳۰ ژوئن شاهنشاه ایران و ملکه وارد تاشکند - پایتخت ازبکستان شوروی گردیدند. عده ای از روزنامه نگاران ایرانی نیز وارد تاشکند شده بودند.

ش. ر. رشیداف صدر هیئت رئیسه شورای عالی ج. ش. س. ازبکستان، س. ک. کمال اف رئیس شورای وزیران ج. ش. س. ازبکستان و عده ای دیگر برای استقبال از رئیس مملکت ایران در فرودگاه تاشکند حضور یافتند. اعلیحضرت محمدرضا پهلوی شاهنشاه ایران و ش. ر. رشیداف گاردار احترام را سان دیدند. سپس ش. ر. رشیداف نطق ذیل را ایراد نمود:

« اعلیحضرتا !

علیحضرتا !

مهمانان محترم ! اجازه بفرمائید از طرف هیئت رئیسه شورای عالی ج. ش. س. ازبکستان و دولت ازبکستان و از طرف شخص خود ورود اعلیحضرت محمدرضا پهلوی شاهنشاه ایران و علیاحضرت ملکه ثریا پهلوی و همراهان ایشان را به تاشکند - پایتخت ج. ش. س. ازبکستان تبریک و تهنیت بگویم. ما از ورود مهمانان گرامی به پایتخت ج. ش. س. ازبکستان صمیمانه خرسند و خوشنود هستیم. ما همه کار خواهیم کرد تا آنکه شما بتوانید بازندگی مردم ازبکستان که در عائله اخوت ملل اتحاد شوروی اقتصاد و فرهنگ خود را ترقی و توسعه میدهند - آشنا شوید.

سلامتی و بهترین موفقیت های شما را خواهیم و نیز سعادت، رونق و شکفتگی مردم ایران را آرزو مندیم. خوش آمدید مهمانان عزیز!

شاهنشاه ایران در نطق جوابیه خود چنین گفتند :

ج.ش.س. از بکستان بمناسبت مسافرت ما به این شهر و به این جمهوری ابراز مسرت فرمودند. من نیز از جانب خود و از جانب ملکه ایران از ورود به این شهر ابراز خرسندی میکنم .

علاوه بر دوستی و صمیمیتی که بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی موجود است خوشبختانه ما دو کشور همسایه میباشیم . این امر ما را تشویق میکند که کاملاً با وضع جمهوری شما آشنا شویم . ماسعی خواهیم کرد از این فرصت استفاده کرده بهتر با فعالیتها و موقعیتهای شما آشنا شویم . من نیز سعادت و خوشبختی و سلامتی شخص شما حضرت رئیس جمهور و هیئت رئیسه شورای عالی ج.ش.س. از بکستان و تمام مردم از بکستان را آرزو مندیم. مهمانان از فرودگاه بوسیله اتومبیل به اقامتگاه مخصوص عزیمت نمودند . خیابانها باترانسپارانهای که روی آنها شعارهای تبریک و تهنیت منقوش بود تزئین شده بود . در تمام مسیر راه اهالی تاشکند به شاهنشاه و ملکه و همراهان ایشان تبریک و تهنیت میگفتند . صبح روز اول ماه ژوئیه شاهنشاه از ش.ر. رشیداف صدر هیئت رئیسه شورای عالی از بکستان دیدن نمودند . پس از پایان ملاقات رئیس مملکت ایران و همراهان ایشان بوسیله اتومبیل در نقاط دیدنی شهر بگردش پرداختند . در همه جا اهالی تاشکند ابراز احساسات مینمودند و از مهمانان عالیقدر ایرانی بادرود و شادباش استقبال میکردند .

سپس شاهنشاه کارخانه ریسندگی تاشکند را بازدید نمودند . مهمانان ضمن تماشای کارخانه اطلاع حاصل نمودند که این مؤسسه بزرگ در دوره نقشه های پنجساله ساخته شده است و کارگاههای آن باماشینهای درجه اول مجهز میباشد که قسمتی از آنها در کارخانه های ماشین سازی خود جمهوری از بکستان تهیه شده است . این مؤسسه غول پیکر روزانه ۶۵۰ تا ۷۰۰ هزار متر پارچه های گوناگون و یک میلیون قرقره نخ بیرون میدهد. در بافت پارچه ها هاذوق و سلیقه سکنه جمهوریهای شوروی آسیای میانه در نظر گرفته میشود و پارچه ها خریداران زیادی دارد . بسیاری از انواع این پارچه ها بکشورهای خاور نزدیک نیز صادر میشود. مهمانان امکان حاصل نمودند که شخصاً با شرایط کار کارگران آشنا شوند . مثلاً مهمانان اطلاع حاصل نمودند که در این کارخانه برای جلوگیری از تأثیر زیان آور گردوغبار در سلامتی کارگران همه گونه وسائل فراهم و پیش بینی شده است. در کارگاه ها سیستم دستگاه های تهویه تعبیه شده است که هوای کاملاً تمیز و تازه ای را با حرارت و رطوبت لازمه به محل کار کارگران میرساند . در حقیقت در هر یک از کارگاههای کارخانه سه دقیقه سه دقیقه هوا کاملاً عوض میشود . سرویس بهداشتی و مخصوصی که متجاوز از دویست نفر پزشک و کارکنان پزشکی در آن مشغول کار هستند مراقب سلامتی کارگران میباشد .

در جوار ابنیه کارخانه خانه های مسکونی واقع شده اند که کارگران و مهندسین و کارمندان کارخانه در آنها سکونت دارند . در کوی نسا جان ۱۴ شیرخوارگاه و کودکستان ، یک زایشگاه ، ۳ آموزشگاه ، چندین سفرمخانه ، یک کاخ فرهنگ و مؤسسات دیگر فرهنگی و اجتماعی وجود دارد .

اعلیحضرت شاهنشاه در فرهنگستان علوم جمهوری شوروی سوسیالیستی ازبکستان.

اعلیحضرت شاهنشاه در کمیتهات نساجی شهر تاشکند .

شاهنشاه هنگام خروج از کارخانه بیانات زیر را ایراد نمودند :

۱- این کارخانه دارای امکانات و محصولات فراوانی میباشد . موفقیت‌های آینده این مؤسسه را آرزو مندیم . از شرایط کار پارچه بافان اینجا خوشمان آمد . ملاحظه شد که اکثر کارگران را زنان تشکیل میدهند و اینان در حیات اقتصادی کشور خود شرکت میکنند . برای آنها همه قسم وسایل رفاه آمیز آورده اند تا بتوانند بر راحتی در این مؤسسه کار کنند . از کارگاه‌های شما خوشمان آمد .

سپس شاهنشاه و همراهان ایشان از فرهنگستان علوم ج . ش . س . از بکستان دیدن نمودند . ت . زاهدان رئیس فرهنگستان شرحی راجع به ترقی و پیشرفت علوم در جمهوری در دوران حکومت شوروی و درباره کارهای دانشمندان از بکستان بویژه در رشته کشاورزی بیان نمود . شاهنشاه اظهار داشتند که از بازدید مرکز علمی از بکستان شوروی خوشوقت میباشند ، و سپس فرمودند :

۱- موفقیت‌های شما در رشته کشاورزی و بویژه در رشته پنبه کاری ، شایسته هر گونه تحسین و تمجید میباشد زیرا که شما این موفقیت‌ها را طی مدت نسبتاً کوتاهی بدست آورده اید . از اجتماع توضیحات شما بسیار خوشنودم ، ثمرات کار شما را که در اینجا از آن برخوردار میگردید برای العین می بینم . امیدوارم که همواره مؤسسات علمی و فرهنگی شما موفقیت‌های شایانی بدست آورند و شما بامؤسسات علمی و فنی مربوطه کشور ما تماس داشته باشید و متقابلاً بمبادله تجارب خواهیم پرداخت . سعادت و موفقیت‌های فرهنگستان علوم و همچنین همه دانشمندان از بکستان را آرزو مندیم .

سپس مهمانان عالیقدر ایرانی به کالغوز بنام « قزل از بکستان » عزیمت نمودند . شاهنشاه و ملکه نسبت بمیزان حاصل بخشی پنبه و عایدات اقتصاد اشتراکی کالغوز اظهار علاقه نمودند و اطلاع حاصل نمودند که در سال ۱۹۵۵ کالغوز از هر هکتار زمین بطور متوسط ۳۰ کنتو پنبه برداشت نموده و درآمد کالغوز بالغ بر ۲۳ میلیون روبل بوده است .

شب از طرف ش . رشیداف ضیافتی به شام با افتخار مهمانان عالیقدر ایرانی ترتیب داده شد . ن . محی الدینف دبیر اول کمیته مرکزی حزب کمونیست از بکستان ، س . کمال اف رئیس شورای وزیران جمهوری شوروی سوسیالیستی از بکستان و عده ای دیگر نیز در این ضیافت حضور داشتند . در سر میز شام شاهنشاه ایران و صدر هیئت رئیسه شورای عالی از بکستان نطق‌های تهنیت آمیزی رد و بدل نمودند . ش . رشیداف جام خود را بسلامتی شاهنشاه و ملکه و ملت ایران بلند کرد . رئیس مملکت ایران در پاسخ از صدر هیئت رئیسه شورای عالی جمهوری اظهار تشکر نموده و بیانات زیر را ایراد نمودند :

۱- طی مدت کوتاهی که در پایتخت زیبای شما بسر میبرم امکان پیدا شد باموفقیت‌های شما در کارخانه‌ها و کالغوزها و همچنین باموفقیت‌های شما در رشته علوم آشنا شویم . ما کامیاب‌های شما را برای العین دیدیم و شیوه مکانیزاسیون کار را در کالغوز مشاهده نمودیم ایران همسایه نزدیک شماست و از این موفقیت‌ها و پیشرفت‌های شما سرور و خرسند میگردد . ماسعی میکنیم و امیدواریم که ترقیات کشور خود را به پایه کشورهای مترقی جهان برسانیم .

اعلیٰ حضرت
شاهنشاه در مزارع
کالخوز « قزل
ازبکستان ».

من سلامتی رئیس جمهور ازبکستان و دولت ازبکستان و سلامتی ملت ازبکستان و بخاطر دوستی بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی جام خود را بلند میکنم .
همآنشب شاهنشاه و ملکه و همراهان ایشان در کنسرت بزرگی که در تئاتر اپرا و باله بنام علیشیر نوائی ترتیب داده شد حضور یافتند .

از راه عشق آباد به قفقاز

روز ۲ ماه ژوئیه مهمانان ایرانی از تاشکند به سوخومی که در کرانه دریای سیاه واقع است عزیمت نمودند. در فرودگاه تاشکند شاهنشاه در پاسخ نطق ش. ر. رشیداف صدر هیئت رئیسه شورای عالی جمهوری شوروی سوسیالیستی از بکستان بیانات زیر را ایراد نمودند:

- از پذیرائی گرم و پرمعبتی که از ملکه و من و همراهان ما در شهر زیبای تاشکند بعمل آورده اید صمیمانه سپاسگزارم. همینطور که اظهار نمودید کلیه ملل عالم بخصوص همسایگان بایستی با روابط بسیار صمیمانه و حسنه باهم زندگی کنند. چه از این بهتر که کشور ما و کشور شما - اتحاد جماهیر شوروی و بخصوص جمهوری ازبکستان و ایران که بایکدیگر همسایه و هم مرز هستند روابط دوستانه و مودت آمیز داشته باشند. این پیشرفت و ترقیات را بشما تبریک میگویم و آرزو مندم که شخص خود شما آقای رئیس جمهور و ملت ازبکستان روز بروز موفق تر باشید و به آرزوهای کامل خود برسید.

روز ۲ ماه ژوئیه شاهنشاه ایران و ملکه و همراهان ایشان در سر راه خود بسوی سوچی وارد عشق آباد پایتخت جمهوری شوروی سوسیالیستی ترکمنستان یعنی همسایه ایران شدند.

آ. ساریف صدر هیئت رئیسه شورای عالی جمهوری شوروی سوسیالیستی ترکمنستان از طرف ملت ترکمن به شاهنشاه و ملکه ایران خیر مقدم گفت. شاهنشاه در جواب تبریک بیانات ذیل را ایراد نمود:

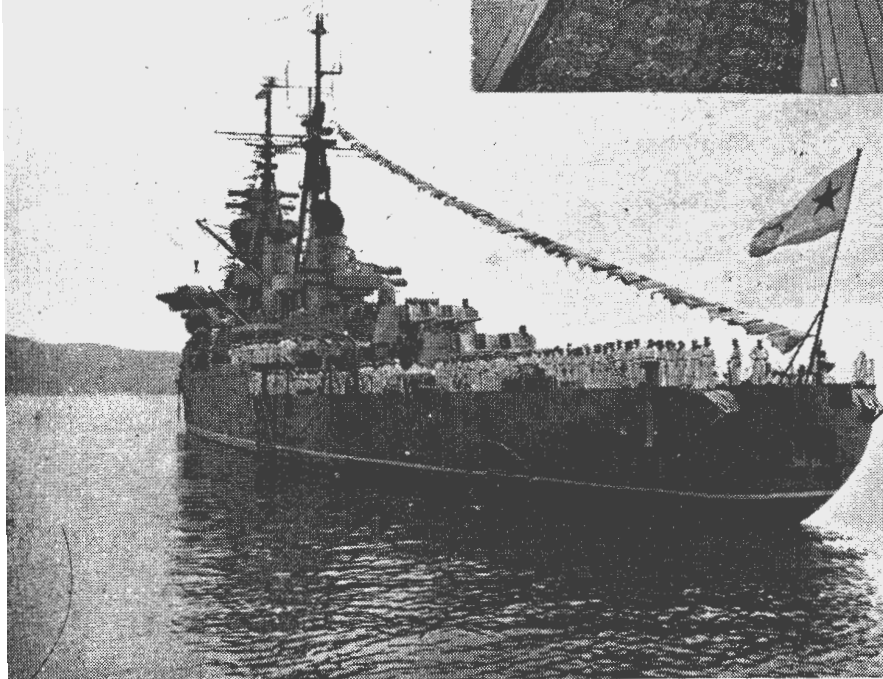
- حضرت رئیس جمهور! از تبریکات پرمعبتی که نسبت بمن و ملکه ثریا ابراز داشتید صمیمانه تشکر میکنم. بسیار خوشوقتم که در خاک ترکمنستان واقعم. ما همسایه دیوار بدیوار شما هستیم، اجازه بدهید تمنیات صمیمانه خود را برای رفاه مردم ترکمنستان اظهار دارم.

روز دوم ژوئیه مهمانان عالیقدر ایرانی وارد شهر سوخومی شدند.

در عرشه رزمناو «میخائیل کوتوزف»
شاهنشاه در مقابل صف گاردا احترام.

رزمناو «میخائیل کوتوزف» که
اعلیحضرتین بوسیله آن از سوخومی
به سوچی مسافرت کردند.

اعلیحضرتین در
ضیافت به نهاری که
از طرف فرمانده
رزمناو «میخائیل
کوتوزف» بافتخار
ایشان داده شده.

شاهنشاه و ملکه و همراهان پس از اندکی استراحت با رزمناو بنام «میخائیل کوتوزف» در حالیکه چندین ناو جنگی آن را مشایعت میکردند بسوی شهر کورورتی سوچی واقع در کرانه دریای سیاه عزیمت نمودند. پرچم سلطنتی بر فراز رزمناو برافراشته شده بود.

بافتخار مهمانان عالیقدر ضیافتی به نهار ترتیب داده شد. سپس کنسرتی بوسیله ملوانان کشتی اجرا گردید. دریابان س. چورفین یک قبضه شمشیر مخصوص دریاسالاران بعنوان یادبود بازدید از رزمناو به شاهنشاه هدیه کرد.

مهمانان عالیقدر پنج روز در سوچی بسر بردند و طی این مدت چند بار در نقاط تماشائی شهر کورورتی گردش کردند. بعضی این که اعلیحضرت و علیاحضرت در خیابانها نمایان و یا وارد یکی از آسایشگاهها میشدند فوراً صدها نفر از مردم اطلاع حاصل نموده باشور و حرارت تمام از مهمانان عالیقدر استقبال میکردند و با ابراز احترام به اعلیحضرتین تهنیت و شادباش میگفتند.

اهالی سوچی و اشخاصی که در آسایشگاهها استراحت و معالجه میکردند یادگاریهایی تقدیم مهمانان گرامی میکردند عکس ایشان را برسم یادگار بر میداشتند و عکسهایی را که بوسیله عکاسان آماتور از شاهنشاه و ملکه برداشته شده است اکنون میتوان در بسیاری از خانهها در مسکو و در لنینگراد، در اووال و در سبیری، در شمال اقصی و در خاور و در مشاهده نمود. . . رئیس مملکت ایران و همراهان ایشان به کورورت ماتسستا که در نزدیکی سوچی واقع است و از لحاظ چشمههای آب گوگرد دار فوق العاده غنی میباشد عزیمت نمودند. در این محل اعلیحضرت تأسیسات ماتسستا یعنی بنای حمامها و قسمت معالجه بوسیله استنشاق بخار و سایر تأسیسات مخصوص معالجه بیماران را تماشا کردند.

اعلیحضرت محمد رضا پهلوی شاهنشاه ایران و عیاحضرت ملکه ثریا آسایشگاه بنام ارژونیکیدزه را که در آنجا کارگران معادن ذغال سنگ معالجه و استراحت میکنند بازدید نمودند مهمانان پولی کلینیک آسایشگاه و کابینه های مخصوص معالجه بوسیله برق و آب و گل آنرا دیدن کردند و سپس چندین اطاق آسایشگاه را بازدید نمودند. در یکی از اطاقها باتفاق کارگران معادن که در آنجا استراحت میکردند بعنوان یادبود عکس برداشتند. هنگام اقامت شاهنشاه و ملکه و همراهان ایشان در سوچی چندین کنسرت در اقامتگاه ایشان ترتیب داده شد. اعلیحضرتین بارک شهر را تماشا کردند و بوسیله قایقهای سریع السیر در دریا بگردش پرداختند.

ترتیب استراحت و معالجه افراد شوروی در آسایشگاه های سوچی مورد تحسین و تمجید شایسته شاهنشاه قرار گرفت و شاهنشاه فرمودند که مایلند چند روز دیگر با ملکه در سوچی توقف نمایند. این خبر فوراً در تمام شهر منتشر گردید. اهالی سوچی بسیار خشنود و خرسند شدند که شهر سوچی مورد پسند مهمانان عالیقدر واقع شده است.

اعلیحضرتین در مقابل ساناتوریم بنام س. ارژونیکیدزه در شهر سوچی.

شاهنشاه و ملکه
در مرکز برق آبی
بنام و. ای. لنین.
بر روی رود
دنپر.

دراوکرائین در شهر زاپوروژیہ

شاهنشاه ایران، ملکه و همراهان ایشان ضمن مسافرت خود در اتحاد شوروی روز ۶ ماه ژوئیه یکی از شهرهای اوکرائین یعنی شهر زاپوروژیہ وارد شدند. مهمانان کارخانه برق آبی دنپر بنام لنین را بازدید نمودند. پ. ایوانف مدیر کارخانه مهمانان را با تاریخچه ساختمان بزرگترین مرکز برق آبی اروپا و احیای آن پس از آن که مرکز مذکور بدست غاصبین فاشیست در سالهای جنگ منهدم گردید آشنا نمود. در تالار ماشین که مهمانان از آن دیدن کردند و توربین نیرومند جموعاً بقدرت ۶۵۰ هزار کیلووات نصب شده است. ولی در این تالار بزرگ و روشن تقریباً کسی دیده نمیشد.

ایوانف توضیح داد که کارخانه با اصول تله مکانیک اداره میشود. یک نفر دیسپچر با حرکت دادن اهرم روی صفحه مخصوص اداره کردن ماشینها دستگاههای مولد برق را بکار می اندازد و در صورت لزوم رژیم کار آنها را تغییر میدهد. رئیس مملکت ایران پس از بازدید از کارخانه برق آبی دنپر در دفتر یادبود کارخانه چنین یادداشت فرمودند:

« با خرسندی از کارخانه برق آبی دنپر بنام لنین دیدن کردیم . این مؤسسه عظیم کوه پیکر نمونه درخشان نبوغ فنی متخصصین شوروی و عظیم ترین مؤسسه صنایع سنگین جمهوری میباشد . موفقیت های بازهم بیشتر اتحاد شوروی را خواهانم .»

«محمد رضا پهلوی . ۶ ژوئیه سال ۱۹۵۶»

مهمانان از دنپروپتروفسک یکی از بزرگترین مؤسسات فلزسازی شوروی یعنی کارخانه «زاپوروژستال» رهسپار گردیدند . هنگام بازدید کارگاه کوره های مارتن که دارای کوره های عظیم ذوب فولاد میباشد اعلیحضرت نسبت با استفاده از اکسیژن در تولید و ذوب فولاد ابراز توجه و علاقه نمودند ، با صفحه مخصوص اداره کردن کوره سوم ذوب فولاد آشنا شدند و مشاهده نمودند که چگونه فولاد ذوب شده به ملاقه های نوسازی که بدست مهندسین کارخانه طرح ریزی و ساخته شده است ریخته میشود .

در کی یف

روز ۶ ژوئیه اعلیحضرت محمد رضا پهلوی شاهنشاه ایران و علیاحضرت ملکه ثریا و همراهان وارد شهر کی یف پایتخت جمهوری شوروی سوسیالیستی اوکراین شدند . د. س . کوروچنکو صدر هیئت رئیسه شورای عالی جمهوری شوروی سوسیالیستی اوکراین ، م . س . گرچوخا معاون اول رئیس شورای وزیران جمهوری شوروی سوسیالیستی اوکراین و شخصیت های رسمی دیگر ، نمایندگان سازمان های اجتماعی و زحمتکشان شهر و روزنامه نگاران برای استقبال از مهمانان عالیقدر خود در فرودگاه حضور یافتند . د. س . کوروچنکو از طرف هیئت رئیسه شورای عالی و دولت ج. ش. س . اوکراین و از جانب شخص خود به شاهنشاه و ملکه و همراهان ایشان شادباش و خیر مقدم گفته و اظهار امیدواری کرد که مسافرت مهمانان عالیقدر ایرانی به اوکراین امکان خواهد داد یقین حاصل نمایند که مردم اوکراین نیز مانند سایر مردم شوروی با حسن نظر عمیق به ملت ایران نگاه میکنند و نسبت باین ملت بهترین احساسات را دارند . آنگاه اعلیحضرت شاهنشاه ایران پشت میکروفون قرار گرفتند و نطق جوابیه ای ایراد نمودند .

روز ۷ ژوئیه شاهنشاه ایران از د. س . کوروچنکو صدر هیئت رئیسه شورای عالی جمهوری شوروی سوسیالیستی اوکراین بازدید نمودند . د. س . کوروچنکو شاهنشاه را با ترقی و توسعه اقتصادیات و فرهنگ ج. ش. س . اوکراین آشنا نموده و شرحی راجع به کارهایی که برای احیای اقتصادیات جمهوری که در سالهای جنگ کبیر میهنی لطمه بزرگی بآن وارد آمده بود انجام گرفته است بیان نمود و نیز ایشان را بادور نماهای

ترقی و پیشرفت جمهوری شوروی سوسیالیستی اوکراین دردوره ششمین نقشه پنجساله آشنا ساخت .

شاهنشاه ضمن اظهار تشکر از این توضیحات اظهار داشتند که ملت اوکراین سالهاست که نقشه‌های عمران و آبادی خود را عملی می‌سازد ولی ایرانیان فقط از یکسال و نیم قبل توانستند این اقدامات را اتخاذ نمایند .

سپس شاهنشاه دردنباله بیانات خود چنین فرمودند: «برای عملی ساختن این نقشه هم ما و هم شما به صلح و آرامش نیازمندیم. هدف ما اینست که از منابع عظیم ثروت ایران که هنوز دست نخورده است استفاده کنیم و درآمد آنرا منصفانه بین مردم قسمت نماییم تا سطح زندگی مردم ایران را بالا برده و خود را بکشورهای پررشد برسانیم. باینجهت مسافرت به جمهوری اوکراین برای من و همراهان من بسیار جالب است زیرا می توانیم مشاهده نماییم که در اینجا چه کارهایی در راه ترقی انجام شده است».

مهمانان عالیقدر پس از بازدید به تماشای تالار مجلس شورای عالی جمهوری شوروی

اعلیحضرتین در شهر
کی‌یف.

سوسیالیستی او کرائین پرداختند و سپس به کارخانه تولید دستگاههای خودکار بنام گورکی که یکی از بزرگترین مؤسسات شهر می باشد رفتند .

شاهنشاه باتفاق مدیر کارخانه چندین کارگاه این مؤسسه را بازدید نمودند. در یکی از این کارگاه ها به مشاهده کار دستگاههای خودکار و نیمه خودکار آخرین سیستم پرداختند . ن. کاتساچوک تراشکار جوان جریان تهیه و تولید قطعات را بوسیله دستگاه یاد شده به مهمان عالیقدر نشان داد.

هنگامیکه شاهنشاه کارخانه بنام گورکی را بازدید مینمودند علیاحضرت ملکه نریا و همراهان ایشان کاخ زیبای سه اشکوبه ستونداری را که درختان موجنگلی آنرا احاطه کرده است تماشامیکردند. در محوطه این کاخ کود کستان متعلق بکارخانه ماشین سازی کی یف واقع است .

بعد از ظهر مهمانان بگردش در داخل شهر پرداختند . ستون طویل اتومبیلها وارد خیابان مشجر پارک مشرف به رود دنپر گردید. از بالای کرانه مرتفع شیب دار منظره زیبا و باشکوهی در مقابل دیدگان مهمانان نمایان گردید : رود وسیع دنپر با جزیره های شنی و سواحل سبز و خرم آن و انبوه جنگلهائی که تافق گسترده شده است، دیده میشد . در سمت چپ منظره ناحیه «بودول - پری دنپروفسک» شهر با خیابانهای مستقیم و کویهای مسکونی و کارخانه و فابریک های متعدد مشاهده میشد .

سپس مهمانان مقبره «آسکولد» را بازدید نمودند. آسکولد - کنیاز کی یف در قرن نهم در این محل بخاک سپرده شده است. مهمانان در حال سکوت از مقابل قبور سربازان شوروی که در پیکار با غاصبین فاشیست برای آزادی شهر کی یف با دلیری و شهادت جان خود را نثار نمودند عبور کردند.

پس از آن مهمانان کلیسای جامع «صوفیه» را که از آثار شگفت انگیز معماری قدیم روس است بازدید نمودند.

محل دیگری که مهمانان از آنجا دیدن کردند پارکی بود که در آنجا مجسمه تاراس شفچنکو - شاعر بزرگ او کرائین قرار دارد . در اینجا بلافاصله عده زیادی جمع شدند و با کف زدن های شورانگیز از اعلیحضرتین استقبال و دسته های گل به ملکه تقدیم نمودند .

روز ۸ ژوئیه شاهنشاه و ملکه و همراهان ایشان بوسیله هواپیما بصوب لنینگراد عزیمت نمودند. د.س. کوروچنکو هنگام مشایعت مهمانان عالیقدر اظهار داشت که ملت او کرائین نیز مانند تمام مردم شوروی نسبت بمردم ایران احساسات دوستانه و حسن نیت و حسن نظر عمیقی دارند .

شاهنشاه در نطق جوابیه خود چنین اظهار داشتند:

- آقای رئیس جمهور! از اظهارات محبت آمیز شما در این موقع که پابخت او کرائین را ترک میکنم سپاسگزارم. در این مدت کوتاهی که در شهر زیبای شما بسر بردیم از زیبایی

شهر شما و کارهایی که انجام داده‌اید فریفته شدیم. واضح است که در آینده کارهای عظیم‌تری در این جمهوری انجام خواهید داد. از احساسات مودت آمیزی که نسبت به ملت و کشور ایران ابراز داشتید بسیار سپاسگزارم. من هم بنوبه خود از طرف ملت ایران همان احساسات دوستانه را نسبت به اتحاد جماهیر شوروی و مردم این سرزمین اظهار می‌کنم. سعادت و سلامت شما و دولت شما و اهالی این جمهوری و مردم شوروی را قلباً خواستارم. از پذیرائی گرم و صمیمانه شما سپاسگزارم. این پذیرائی همیشه در خاطره ما باقی خواهد ماند.

در لنینگراد

لنینگراد پس از مسکو بزرگترین مرکز صنعتی و فرهنگی و علمی کشور و مهد انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتبر بشمار میرود. در همین شهر بود که ولادیمیر ایلیچ لنین در ماه دسامبر سال ۱۹۱۷ سند تاریخی را جمع به‌الغای قراردادهای نابرابری را که دولت تزاری با دول کشورهای دیگر منعقد کرده بود امضاء نمود. بموجب این سند دولت شوروی کلیه امتیازات دولت روسیه را در خاک ایران بلاعوض بایران واگذار کرد.

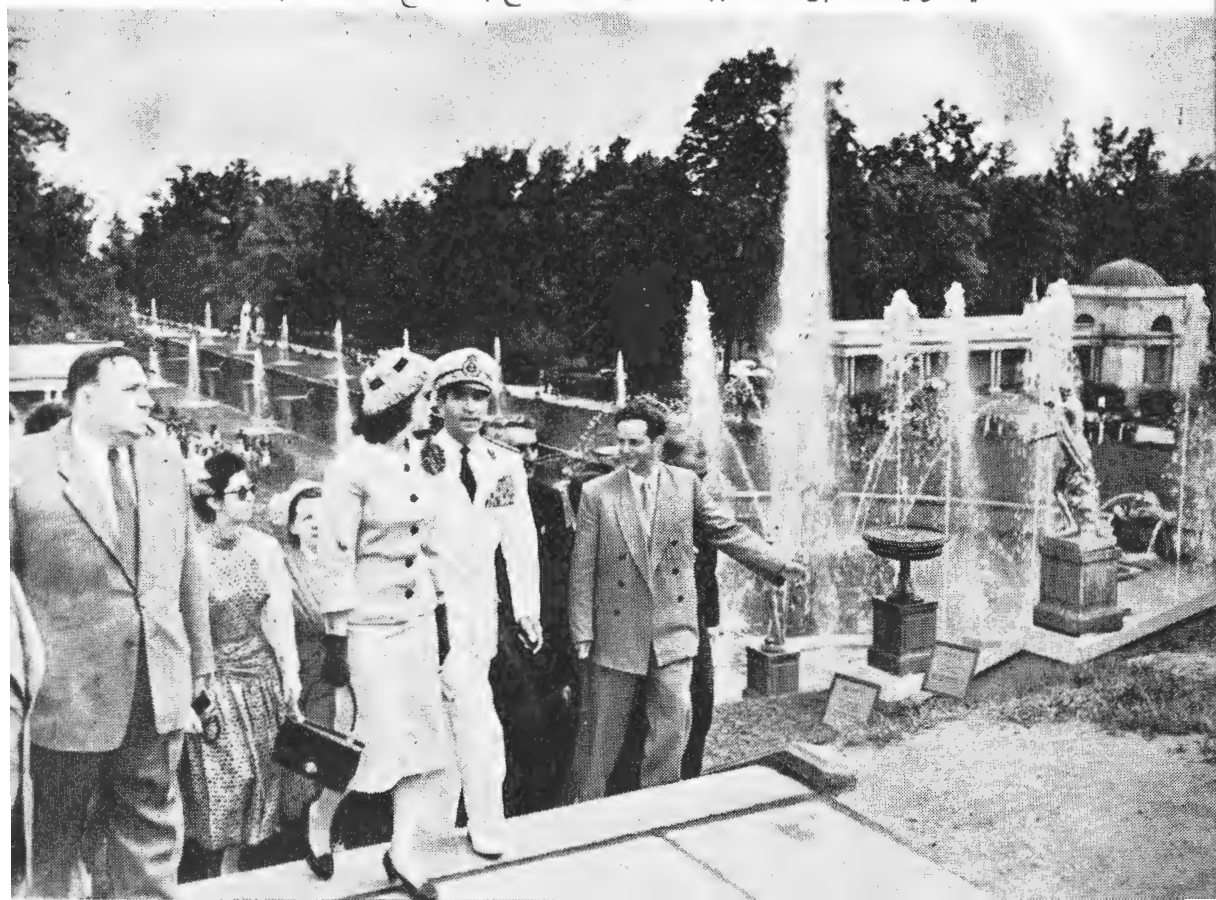
دانشمندان لنینگراد به پیروی از سنن دانشمندان روس در امر مطالعات و تحقیقات مربوط به مسائل گوناگون تاریخ و فلسفه ایران سهم بزرگی ادا نموده‌اند. عده زیادی از دانشمندان ایران‌شناس لنینگراد در این رشته فعالیت می‌کنند. این دانشمندان در چنان مراکزی مانند شعبه انستیتوی خاورشناسی فرهنگستان علوم اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در لنینگراد و دانشکده خاورشناسی دانشگاه لنینگراد متحد شده‌اند.

مبادله کتب بین کتابخانه دانشگاه تهران و کتابخانه عمومی لنینگراد در اوقات اخیر رونق بسزائی یافته است. کتابخانه عمومی لنینگراد بسیاری از روزنامه‌های ایران را منظمأ دریافت میکند. چندی پیش فرهنگ جدید فارسی و چند جلد کتاب از آثار نویسندگان و شعرای معاصر ایران از ایران واصل گردید.

در موزه «ارمیتاژ» لنینگراد کلکسیون بزرگی از آثار فرهنگ و هنر باستانی و آثار مربوط بقرون وسطای ایران وجود دارد. این ذخایر گرانبهای فرهنگی در بین سایر اشیاء نمایشی «ارمیتاژ» در تالارهای موزه برای تماشای عموم بمعرض نمایش گذاشته شده است.

شاهنشاه و ملکه در میدان کاخ شهر لنینگراد .
 اعلیحضرتین در مقابل سلسله بزرگ فواره های کاخ پترو واقع در حومه شهر لنینگراد.

شاهنشاه و ملکه و همراهان ایشان روز ۸ ماه ژوئیه وارد لنینگراد شدند.
درفرودگاه لنینگراد رهبران سازمانهای ایالتی و شهر و نمایندگان جامعه اذ رئیس
مملکت ایران استقبال نمودند.
ن. اسمیرنف رئیس شورای نمایندگان زحمتکشان شهر از طرف اهالی لنینگراد
به مهمانان عالیقدر خیر مقدم گفت.

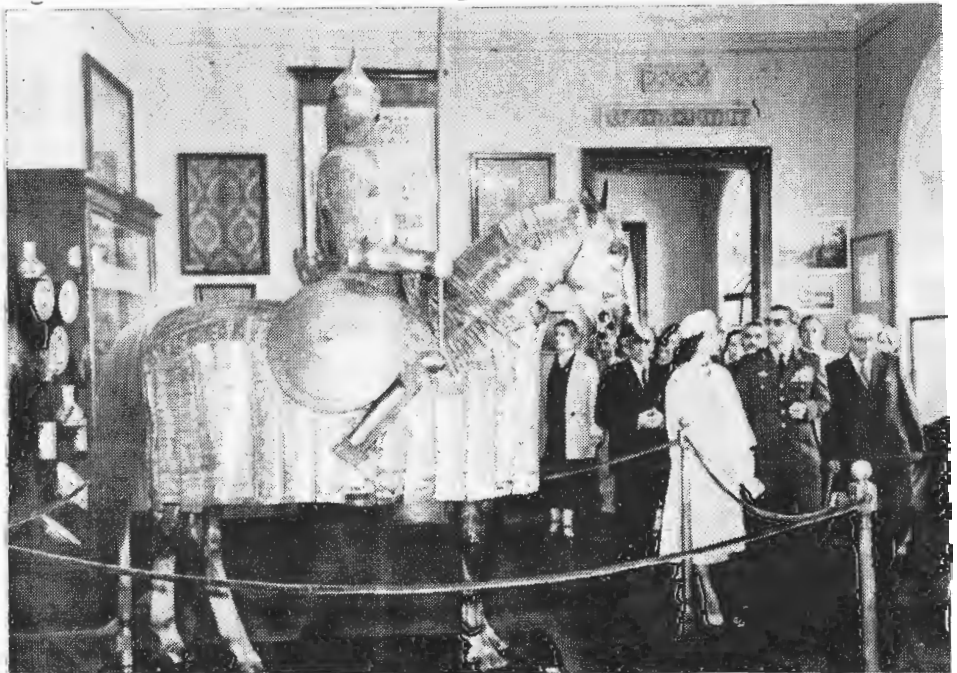
اعلیحضرت محمدرضا پهلوی شاهنشاه ایران در نطق جوابیه، خود چنین اظهار داشتند:
- آقای شهردار لنینگراد! از درود و تهنیت شما بعنوان ملکه ایران و بعنوان شخص
من و همراهان متشکرم. بایبصری تمام منتظر لحظه ای بودیم که بتوانیم شهر شما را که چیزهای
خوب و تماشائی زیادی درباره آن شنیده ایم از نزدیک ببینیم. امیدوارم اهالی لنینگراد
زندگی سعادت مند خود را ادامه بدهند و بموفقیت های جدید دیگری نایل آیند و نیز امیدوارم
روابط دوستانه ما تحکیم یابد.
آرزوهای خود را ابراز میدارم!

شاهنشاه و ملکه و همراهان ایشان بعد از اندکی استراحت بتماشای نقاط دیدنی شهر
پرداختند.

در همان روز نیز از موزه «ارمیتاژ» بازدید نمودند.
روز ۹ ژوئیه مهمانان عالیقدر ایرانی در دریا گردش کردند و به کاخ پتر واقع در خارج
از شهر لنینگراد رهسپار شدند. شاهنشاه راجع بمشاهدات خود در کاخ پتر چنین فرمودند:
- ما امروز خوشوقتیم از اینکه یکی از گوشه های زیبای شهر شما را که این پارک
باشکوه در آنجا واقع است تماشا کنیم. ما احساسات دوستانه ای را که اهالی لنینگراد
نسبت به ملت ایران ابراز داشته اند فراموش نخواهیم کرد. ما خاطرات شیرینی را از شهر
شما همراه خواهیم برد.

سپس شاهنشاه از آموزشگاه عالی نیروی دریائی بنام ف. دزرژینسکی بازدید نمودند.
علیاحضرت ملکه ثریا موزه روس را تماشا نموده آثار استادان نقاش روس را که
در آنجا حفظ میشود دیدن کردند.

شاهنشاه و ملکه
در موزه
« ارمیتاژ »
لنینگراد هنگامی
که تالار آثار
هنری ایران را
تماشا میکنند.

بازگشت مسکو

روز ۱۰ ژوئیه اعلیحضرت محمدرضا پهلوی شاهنشاه ایران و علیاحضرت ملکه
ثریا پهلوی و همراهان ایشان از مسافرت در داخله اتحاد شوروی به مسکو بازگشت نمودند.
در ایستگاه لنینگراد مسکو گ. م. مالنکف معاون رئیس شورای وزیران ا. ج. ش. ش.،
ن. م. پگف دبیر هیئت رئیسه شورای عالی ا. ج. ش. س.، مارشال اتحاد شوروی ای. س.
کونیف، و. و. کوزنتسف معاون اول وزیر امور خارجه ا. ج. ش. س.، ژنرال ماژورای س.
کالسنیکف رئیس دژبانی شهر مسکو، کارکنان مسئول هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد
جماهير شوروی سوسیالیستی و وزارت امور خارجه و کارمندان سفارت کبرای ایران در
مسکو از مهمانان عالیقدر استقبال نمودند.

مذاکرات رهبران دولت شوروی با شاهنشاه

در همان روز ۱۰ ژوئیه در کاخ کرمل مذاکراتی بین ک. ی. وازاشیلوف صدر هیئت رئیسه شورای عالی ا. ج. ش. س.، ن. آ. بولگانین رئیس شورای وزیران ا. ج. ش. س.، ن. س. خروشچف عضو هیئت رئیسه شورای عالی ا. ج. ش. س.، د. ت. شیلوف وزیر امور خارجه ا. ج. ش. س. و اعلیحضرت محمد رضا پهلوی شاهنشاه ایران انجام گرفت.

در این مذاکرات از طرف شوروی و. س. سمیونف معاون وزیر امور خارجه ا. ج. ش. س.، ل. ف. ایلئیف عضو شورای عالی وزارت امور خارجه ا. ج. ش. س.، گ. ت. زایتسف رئیس اداره کشورهای خاور نزدیک و میانه در وزارت امور خارجه ا. ج. ش. س.، آ. ای. لاورتییف سفیر کبیر ا. ج. ش. س. در ایران، آ. پ. پاولف معاون رئیس اداره کشور-های خاور میانه و نزدیک در وزارت امور خارجه ا. ج. ش. س. حضور داشتند.

از طرف ایران ابراهیم کاشانی وزیر بازرگانی، سناتور محمد ساعد، سپهبد یزدان پناه ژنرال آجودان اعلیحضرت و مسعود انصاری سفیر کبیر ایران در مسکو و حضور داشتند. طی این مذاکرات که مانند اولین جلسه مذاکرات مورخ ۲۷ ژوئن در محیط صمیمانه‌ای جریان داشت درباره روابط دوستانه بین دو کشور همسایه و بعضی مسائل کلی بین المللی تبادل افکار صادقانه و سودمندی بعمل آمد. طرفین تطابق نظریات خود را درباره تمایل خود به تحکیم و بهبود این روابط دوستانه و همچنین تمایل خود را برای تحکیم صلح در تمام جهان و استقرار حسن اعتماد در مناسبات بین دول تأیید نمودند.

پذیرائی از طرف ک. بی. وارا شیلف با قحار علیحضرت محمد رضا شاه پهلوی شاهی ایران و علیاحضرت ملکه ثریا پهلوی

ک. بی. وارا شیلف صدر هیئت رئیسه شورای عالی ا. ج. ش. س. روز ۱۰ ژوئیه ضیافت مجللی با قحار اعلیحضرت محمد رضا پهلوی شاهنشاه ایران و علیاحضرت ملکه ثریا پهلوی در کاخ کرمل ترتیب داد.

کاخ بزرگ کرمل مملو از مهمانان متعدد بود. حضار ورود اعلیحضرت محمد رضا پهلوی شاهنشاه ایران و علیاحضرت ملکه ثریا پهلوی را به تالار گنورگی بگرمی استقبال نمودند.

آقایان ابراهیم کاشانی وزیر بازرگانی، سناتور محمد ساعد، سپهبد یزدان پناه ژنرال آجودان اعلیحضرت، محسن قراگزلور رئیس کل تشریفات دربار شاهنشاهی، سناتور سپهبد جهانبانی، سرلشکر ایادی، حمید آهی استاد دانشگاه تهران و نماینده مجلس شورای ملی و سایر همراهان جزو مهمانان ایرانی بودند. آقای مسعود انصاری سفیر کبیر ایران در ا. ج. ش. س. و سر تپ والی وابسته نظامی سفارت کبرای ایران و کارمندان سفارت کبرای ایران نیز در مجلس ضیافت حضور داشتند.

از طرف شوروی ن. آ. بولگانین، گ. م. مالنکف، و. م. مولوتف، م. گ. پرووخین، ن. س. خروشچف، گ. ک. ژوکف، ل. ای. برژنف، د. ت. شیلف، بانوی. آ. فورسوا، آ. پ. ولکف رئیس شورای اتحاد شوروی عالی ا. ج. ش. س. و. ت. لاتیس رئیس شورای ملیت های شوروی عالی ا. ج. ش. س.، معاونین صدر هیئت رئیسه شورای عالی ا. ج. ش. س. یعنی م. پ. تاداسف، د. س. کوروتچنکو، ش. ر. رشیداف، و. ای. کازلف، م. د. چوینیدزه، م. آ. ابراهیم اف، یو. ای. پالتسکیس، ای. س. کودیتسا، ک. م. ازولین، ت. کولاتف، ن. دادخدایف، ش. م. آروشانیان، آ. ساریف، ا. و. کوئوسین و معاونین رئیس شورای وزیران ا. ج. ش. س. یعنی، و. آ. کوچرنکو، ای. ف. تووسیان، م. و.

خرونیچف ، ن.م. پگف دبیر هیئت رئیسه شورای عالی ا.ج. ش. س. م. آ. یاسنف
رئیس شورای وزیران جمهوری فدراتیو شوروی سوسیالیستی روسیه ، وزیران اتحاد
 جماهیر شوروی سوسیالیستی و جمهوری فدراتیو شوروی سوسیالیستی روسیه، نمایندگان
شورای عالی ا.ج. ش. س. ، مارشالها و ژنرالها و دریاسالاران و افسران ارتش شوروی،
نمایندگان سازمانهای اجتماعی، رجال دانش و فرهنگ و هنر و نمایندگان روحانیون مسیحی
و مسلمان حضور داشتند.

رؤسای نمایندگان گنجهای سیاسی مقیم ا.ج. ش. س. و روزنامه نگاران شوروی و خارجی
نیز در مجلس ضیافت حضور داشتند.

ک. ی. وارا شیلف و اعلیحضرت همایونی محمد رضا پهلوی شاهنشاه ایران
در این مجلس ضیافت که در محیط گرم و دوستانه ای برگزار گردید نطق هائی رد و بدل نمودند.

نطق ک. ی. وارا شیلف

اعلیحضرتا !

علیاحضرتا !

اجازه می خواهم در این مجلس ضیافت بشما و بکلیه همراهان محترم شما از طرف
هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد شوروی و دولت شوروی و از طرف خود تبریک و
تهنیت بگویم .

ما خوشوقتیم از اینکه شمارا پس از انجام مسافرت کوتاه در اتحاد شوروی و آشنائی
با مؤسسات صنعتی و کشاورزی و فرهنگ کثیرالملت ما و مشاهده زندگانی مسالمت آمیز
ما و کارخلاقه مصرانه ملت ما مجدداً در مسکو مشاهده مینمائیم .

امیدوارم که مسافرت در اتحاد شوروی بشما امکان داد تا برای العین متقاعد گردید
که مردم شوروی احساسات دوستی و علاقه صمیمانه ای نسبت بایران ابراز می دارند و
آن احساسات دوستانه نسبت بشما و کشور شما که در کشور ما با آن برخورد نمودید
شالوده استواری برای بسط و توسعه روابط حسن همجواری شوروی و ایران بشمار می آید.

من مایل بودم باین مناسبت بگویم که ایران در گذشته بارها در وجود اتحاد شوروی
دوست قابل اعتمادی در تمام مسائلی که مربوط بتحکیم استقلال و حاکمیت ملی و تحکیم
صلح و امنیت بوده یافته و اکنون و در آینده نیز خواهد یافت . ضمناً بطوریکه ، متصور می-
کنیم همسایگی ایران و اتحاد شوروی شرایط مساعدی را برای بسط و توسعه بازهم
بیشتر روابط دیرینه بازرگانی و اقتصادی و فرهنگی مفید برای طرفین بین کشور های ما
بوجود آورده و بوجود می آورد .

روابط کشورهای ماطی سالهای متمادی روابط حسنه‌ای بوده . دولت شوروی به ابتکار و ای.لنین دوست بزرگ ملل شرق- نخستین کشوری بود که روابط خود را با ایران بر مبنای جدید- بر مبنای تساوی حقوق و عدالت برقرار نمود . سیاست احترام به استقلال و حاکمیت و تمامیت ارضی سایر کشور ها و عدم مداخله در امور داخلی آنها که بنحویگی از طرف دولت شوروی تعقیب می شود در قراردادها و موافقت نامه های منعته بین اتحاد شوروی و ایران نیز منعکس میباشد .

با امضای موافقت نامه مربوط بحل و تنظیم مسائل مرزی و مالی در سال ۱۹۵۴ بین اتحاد شوروی و ایران مسائل مورد اختلافی باقی نمانده بود که مانع از بسط و توسعه روابط حسن همجواری و دوستی بین کشورهای ما، که دولت شوروی صمیمانه طالب آن است، بشوند .

اتحاد شوروی در صدد نیست که در ایران نیز مانند سایر کشورها- هیچگونه حقوق و امتیازات خاصی برای خود تحصیل کند و هیچگونه ادعای ارضی و دعاوی دیگری نسبت بایران ندارد .

کشور ما ایران دوست راهیچگاه تهدید نکرده و هیچگاه تهدید نخواهد کرد . منافع واقعی اتحاد شوروی در آنست که ایران مملکتی نیرومند و مستقل و شکوفان و صلح دوست و همسایه خوب کشور ما و همچنین کشورهای دیگر باشد لیکن ما می خواهیم که سر زمین ایران هیچگاه و بوسیله هیچکس بمنظور ایجاد تهدید برای مرزهای جنوبی اتحاد شوروی مورد استفاده واقع نگردد .

مخصوصاً باین مناسبت ما با کمال صداقت اظهار میداریم که اتحاد شوروی مخالف اصولی و جدی دسته بندیهای نظامی در خاور نزدیک و میانه است که بوسیله برخی از محافل دول غربی ایجاد گردیده است . این دسته بندیها علاوه بر آنکه ممکن است بضرر امر صلح و بمنظور تجاوز مورد استفاده قرار گیرند شکل جدید پرده پوشی شده سیاست استعماری قدیم که به منافع حیاتی ملل خاور نزدیک و میانه لطمه وارد می آورد بشمار می آید .

ما درک میکنیم که نسبت ببرخی مسائل بین المللی در نظریات اتحاد شوروی و ایران تفاوت وجود دارد .

ولی ما ایمان داریم که در نتیجه صحبت های صادقانه و دوستانه ای که ما نسبت بمسائل مورد علاقه طرفین راجع بروابط شوروی و ایران و وضعیت بین المللی انجام دادیم موفق شدیم که با مساعی مشترک مقدمات مهمی را برای بسط و توسعه روابط دوستانه بین کشورهای خودمان بوجود آوریم .

ما امیدواریم که مسافرت اعلیحضرت باتحاد شوروی و تماس شخصی بین شما و رجال دولتی کشور ما سهم پرارزشی در امر بسط و توسعه بازم بیشتر روابط حسن همجواری واقعی بین ممالک ما بخاطر رفاه و ترقی ملت های ما و در امر تحکیم صلح در تمام جهان خواهد داشت .

من پیشنهاد میکنم جامهای خود را بسلامتی اعلیحضرت محمدرضا پهلوی شاهنشاه ایران و علیاحضرت ماکه ثریا پهلوی و سلامتی کایه مهمانان عالیقدر ایرانی ما و بخاطر شکفتگی و سعادت همسایه پرافتخار ما یعنی کشور ایران و ملت ایران و بخاطر تحکیم و بسط و توسعه روابط حسن همجواری صمیمانه اتحاد شوروی با ایران بلند کنم!

نطق علیحضرت شاهنشاه

حضرت آقای رئیس جمهور!

از تبریکات شخص شما و تبریکات هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی که نسبت بملکه و شخص من و همراهان من ابراز داشتید فوق العاده سپاسگزارم.

ما خوشوقت گردیدیم که امکان حاصل نمودیم قسمتی از کشور پهناور و زیبای شما را ببینیم و با کارهای عظیمی که شما در قسمت ترقی و توسعه صنایع و کشاورزی انجام داده اید آشنا شویم. موفقیت‌هایی را که در تمام قسمت‌ها کسب نموده اید بشما تبریک می‌گویم و از پذیرائی و احساسات صمیمانه و گرمی که در این مسافرت نسبت بما ابراز گردید سپاسگزارم. ما این احساسات را بعنوان هدیه‌ای که حاکی از دوستی مردم شوروی نسبت بملت ایران است همراه خود بیهن خواهیم برد.

بطوریکه حضرت آقای رئیس جمهور تأیید نمودند این احساسات بدیهی است می‌توانند شالوده استوار دوستی بین دو ملت‌ها واقع گردند.

شما خاطر نشان ساختید که سیاست‌لین نسبت بایران بر پایه تساوی حقوق و عدالت مبتنی بوده.

ما در ایران این مطلب را قبول داریم و ایران، شاید یکی از نخستین ممالکی بود که حکومت شوروی را که تحت رهبری لین تشکیل شده بود، برسمیت شناخت. دولت ایران و ملت ایران علیرغم برخی وقایع گذشته همیشه از دوستان دولت و ملت شوروی بوده و امیدوارند این دوستی در آینده نیز حفظ گردد.

حل و فصل مسائل مرزی و مالی نیز برای تحکیم روابط دوستانه بین دو کشور حائز اهمیت بزرگی بوده است.

کشورهای ما میتوانند همسایگان خوبی بشوند و در صلح و دوستی بسر برند. از اینکه سعادت و شکفتگی و نیرومندی را برای ایران خواستار گردیدید صمیمانه از شما سپاسگزارم و بنوبه خود همین آرزوها را برای ملت و دولت اتحاد شوروی دارا می‌باشم.

ولی دولت ایران هیچگاه بدسته بندیهائی که دارای جنبه تجاوزکارانه نسبت به اتحاد جماهیر شوروی باشند وارد نگردیده و من میتوانم اطمینان بدهم که این امر هیچوقت اتفاق نخواهد افتاد. ما همواره اصول استعمار را رد میکردیم. ایران مملکتی نیست که تازه بوجود آمده باشد.

ایران کشوری است که دارای متجاوزاز ۲۵ قرن موجودیت مستقل و حاکمیت کامل میباشد. چنانچه ایران اقداماتی برای دفاع خود بعمل می آورد، این امر ناشی از ضرورت مملکتی و تجارب گذشته و ناشی از وضعیت عمومی بین المللی میباشد.

یگانه آرزوی ما آنست که در تمام جهان چنان وضعی بوجود آید که در آن وضع هرگونه خطر جنگ مرتفع گردد و کشورهای مجبور نباشند در فکر دفاع از خود باشند. من همچنین امیدوارم که این مسافرت و تماس مستقیم من با رهبران شوروی میتواند بدون تمایلات صلح جویانه ملت و دولت ایران و تمایل ما برای تحکیم دوستی با ملل و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و همچنین بدرك تمایل ما با استقرار صلح در تمام جهان کمک و مساعدت کند.

من جام خود را با سلامتی حضرت و ارشیلف صدر هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و همسر ایشان و سلامتی رهبران محترم دولت شوروی و بخاطر ترقی و پیشرفت باز هم بیشتر همسایه بزرگ ما یعنی مملکت شوروی و همچنین عموم ملل شوروی و بخاطر تحکیم و توسعه روابط دوستانه و صمیمانه بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بلند میکنم.

در جلسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

دوره اجلاسیه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی یعنی عالترین مقام قدرت دولتی کشور روز ۲۱ ماه ژوئیه کار خود را در مسکو در کاخ بزرگ کرمل آغاز نمود. در این دوره اجلاسیه نمایندگان يك سلسله مهمترین مسائل مربوط به سیاست داخلی و خارجی اتحاد شوروی را از آنجمله لایحه قانون حقوق باز نشستگی دولتی و پیام شورای عالی ا.ج.ش.س. به پارلمانهای کشورهای دیگر در باره خلع سلاح و غیره را مطرح بحث و مذاکره قرار دادند.

شاهنشاه ایران و علیاحضرت ملکه تریاپهلوی و همراهان ایشان در اولین جلسه دوره اجلاسیه حضور داشتند. نمایندگان شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی با کف زدنهای ممتد به مهمانان عالیقدر ایرانی تبریک و تهنیت گفتند.

اعلیحضرتین در جلسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی.

روز ۱۱ ژوئیه اعلیحضرت محمد رضا پهلوی شاهنشاه ایران باتفاق عده ای از ژنرالها و افسران ایرانی از فرودگاه «کوبنسکا» واقع در حومه مسکو بازدید بعمل آوردند. در اینجا نمونه‌هایی از تکنیک هوایی شوروی به مهمانان نشان داده شد.

مارشالهای اتحاد شوروی - ای. س. کونیف، ک. س. موسکالنکو، مارشال کل هوایی پ. ف. ژیگاروف، ژنرالهای ارتش - م. س. مالینین و. و. کوراسف، و. س. سمیونف معاون وزیر امور خارجه ا. ج. ش. س. آ. ف. گورکین معاون دبیر هیئت رئیسه شورای عالی ا. ج. ش. س. وعده‌ای دیگر باتفاق مهمانان ایرانی از فرودگاه دیدن کردند. در نیمه دوم روز ۱۱ ژوئیه اعلیحضرت ملکه ثریا باتفاق عده‌ای از مهمانان ایرانی آثار تاریخی و معماری کرملین را بازدید نمودند و همچنین کلکسیون سلاح تالار اسلحه کاخ کرملین را تماشا کردند.

شب شاهنشاه و ملکه باتفاق همراهان ایشان در تئاتر مرکزی عروسکها حضور یافته و نمایش «کنسرت خارق العاده» را تماشا کردند.

غزیت از مسکو

۱۲ ژوئیه اعلیحضرت محمد رضا پهلوی شاهنشاه ایران و علیاحضرت ملکه ثریا پهلوی بصوب میهن خود عزیمت نمودند. آقای ابراهیم کاشانی وزیر بازرگانی، سناتور محمد ساعد و سایر همراهان نیز باتفاق اعلیحضرتین از مسکو عزیمت نمودند.

ک.ی. وارا شیلیف صدر هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی باتفاق بانو، ن.آ. بولگانین رئیس شورای وزیران ا.ج.ش.س.، گ.م. مالنکف، م.گ. پرووخین، گ.ک. ژوکف، د.ت. شیلیف، معاونین صدر هیئت رئیسه شورای عالی ا.ج.ش.س.، م.پ. تاراسف و ک.م. ازولین، آ.پ. ولکف رئیس شورای اتحاد شوروی عالی ا.ج.ش.س.، و.ت. لاتیس رئیس شورای ملیت های شورای عالی ا.ج.ش.س.، ای.ف. تووسیان معاون رئیس شورای وزیران اتحاد شوروی، ن.م. پگف دبیر هیئت رئیسه شورای عالی ا.ج.ش.س.، م.آ. یاسنف رئیس شورای وزیران جمهوری فدراتیو شوروی سوسیالیستی روسیه، وزیران، مارشالها و ژنرالهای ارتش شوروی، نمایندگان سازمانهای اجتماعی، روزنامه نگاران شوروی و خارجی برای بدرقه مهمانان گرامی در فرودگاه حضور یافتند.

کارکنان سفارت کبرای ایرای در مسکو و رؤسای سفارتخانه ها و نمایندگان گهای سیاسی خارجی مقیم مسکو نیز در فرودگاه حضور داشتند.

اعلیحضرت محمد رضا پهلوی شاهنشاه ایران گزارش فرمانده گاردا احترام را استماع نمودند. سرود دولتی ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی نواخته شد. شاهنشاه پشت میکروفون قرار گرفتند و خطاب به ک.ی. وارا شیلیف بیانات زیر را ایراد نمودند:

حضرت رئیس جمهوری!

در این دقایق آخری که در پایتخت زیبای کشور شما هستم و عازم میهن خود خواهم بود میخواهم باردیگر از پذیرائی و احساسات صمیمانه ای که نسبت بملکه و من و همراهان من در این مسافرت ابراز فرموده اید صمیمانه تشکر کنم. پیشرفتهای مختلفی را که در مراحل مختلف زندگانی صنعتی و فلاحی و غیره بدست آورده اید صمیمانه بشما تبریک میگویم.

ما بهترین آرزوهای خود را برای ادامه این ترقیات اظهار میداریم.

ما میتوانیم دوستان و همسایگان خیلی خوبی باشیم و در راه ترقی و پیشرفت اجتماع و تمدن قدم برداریم و در عالم صلح و صفا زندگی کنیم و بهدفعهای خود برسیم. امیدوارم که بتوانم در پیش ملت خود ترجمان احساسات صمیمانه و دوستانه شما باشم و از طرف آنها همین احساسات را نسبت بشما ابراز میدارم. خدا حافظ. باز هم از شما و محبت های شما سپاسگزارم.

در این موقع رهبران دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی با اعلیحضرت محمدرضا پهلوی شاهنشاه ایران و علیاحضرت ملکه ثریا پهلوی و با همراهان اعلیحضرتین صمیمانه خدا حافظی کردند. در ساعت ۱۰ و ۲۰ دقیقه هواپیمای حامل مهمانان عالیقدر از زمین بلند شد و بسمت جنوب پرواز کرد.

تابا کو پایتخت جمهوری شوروی سوسیالیستی آذربایجان آ. ف. گورکین معاون دبیر هیئت رئیسه شورای عالی ا. ج. ش. س. و. و. س. سمیونوف معاون وزیر امور خارجه ا. ج. ش. س. و. و. کوباسف ژنرال ارتش رئیس مملکت ایران را مشایعت نمودند.

روز ۱۲ ماه ژوئیه در فرودگاه باکو ای. ک. عبدالله یف معاون اول رئیس شورای وزیران جمهوری شوروی سوسیالیستی آذربایجان و ا. س. بایرامف رئیس شورای عالی جمهوری شوروی سوسیالیستی آذربایجان وعده ای دیگر از مهمانان استقبال نمودند.

نطق شاهنشاه در فرودگاه باکو هنگام غنیمت تبران

آقای معاون نخست وزیر! از احساسات محبت آمیزی که در موقع بدرقه نسبت به اظهار داشتید از شما تشکر میکنم. از آخرین فرصت در خاک اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی استفاده کرده بهترین آرزوهای خود را برای سعادت و پیشرفت کشور همسایه و دوست ابراز نموده و سلامت و خوشبختی همگی شما را خواهانم و همچنین امیدوارم که مسافرت ما بکشور عظیم شما بهمگی ما فرصت داده باشد که بیشتر و بهتر با همدیگر آشنا شده و شرایط لازم را برای تحکیم روابط دوستانه بین کشورهایمان فراهم سازیم. ما خاطره های پرارزشی را با خود میبریم و امیدواریم هر موقع که مایل باشید بتوانید از کشور ما بازدید نمائید و ما شما را با مهر و محبت و قلبی پاک خواهیم پذیرفت.

روز ۱۳ ماه ژوئیه اعلیحضرت محمد رضا پهلوی شاهنشاه ایران و علیاحضرت ملکه ثریا پهلوی و همراهان ایشان به میهن خود بازگشت نمودند.

متن تلگرافی که از هواپیما از طرف شاهنشاه به مارشال و ارشیلف صدر هیئت رئیسه شورای عالی ا. ج. ش. س. مخابره گردید ذیل درج میگردد:

«حضرت آقای و ارشیلف صدر هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی. در این موقع که خاک کشور دوست و همسایه اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی را ترک میگوئیم برای بازدیدگر از طرف خود و ملکه تشکرات قلبی خودمان را از پذیرایی های گرم و صمیمانه آن حضرت و بانو و ارشیلو و دولت شوروی اظهار میدارم و از احساسات دوستانه ملت شوروی که نسبت به ما ابراز گردیده و نمودار دوستی و مودت نسبت به ملت ایران است همیشه خاطره گرانبهایی خواهیم داشت. سعادت و سلامتی آن حضرت و همچنین تعالی و خوشبختی ملت اتحاد جماهیر شوروی را صمیمانه مسئلت دارم. محمدرضا پهلوی»

۱۳ ژوئیه سال ۱۹۵۶.

در همان روز یعنی روز ۱۳ ژوئیه شاهنشاه و ملکه وارد تهران شدند .
 مردم شوروی بیانات شاهنشاه را که هنگام ورود به میهن خود ایراد نمودند با
 خشنودی کاملی تلقی کردند . شاهنشاه چنین فرمودند : « امیدوارم که این مسافرت نتایج خوبی
 در راه توسعه روابط بین کشورما و اتحاد جماهیر شوروی در برداشته باشد و در آینده
 حسن تفاهم کامل میان دو کشور حکمفرما باشد » .

روز ۱۳ ژوئیه سال ۱۹۵۶ . شاهنشاه و ملکه در فرودگاه شهر باکو با مشایعت کنندگان
 خدا حافظی می کنند.

نقاطی را که علیحضرت شاهنشاه و علیاحضرت ملکه ایران

در

اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بازوید نموده اند

برج «اسپاسکی» کاخ کرملہ، مسکو.

مسکو

مسکو... کرمل... این دو کلمه بر تمام نوع بشر معلوم و در دور دست ترین نقاط کره ارض مشهورند.

مسکو نه فقط مرکز عمده اداری اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی است بلکه بزرگترین مرکز صنعتی و فرهنگی دولت شوروی نیز میباشد.

کرمل گذشته از اینکه يك یادگار تاریخی و قلب پایتخت و هسته ایست که شهر از آن بوجود آمده مقر ارگان های عالی حکومت و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی هم میباشد.

نقشه های پنجاه ساله ترقی و توسعه اقتصادیات ملی کشور که از حیث دامنه و مقیاس بی سابقه است در مسکو تنظیم شده است. در اینجا در پایتخت دولت کثیرالملیت روابط برادرانه ملل شوروی استحکام میافت و استوارتر میگردد و از اینجا، از مسکو، سخنان ولادیمیر ایلیچ لنین - بنیادگذار و رهبر پرنبوغ حکومت شوروی طنین افکن می گردید.

هنگامی که روزهای آزمایش سخت جنگ میهنی فرارسید و اردوهای فاشیستی به سرزمین اتحاد شوروی حمله ور شدند مسکو بمثابه يك کارگاه آهنگری بود که در آنجا مقدمات پیروزی بر غاصبین هیتلری تهیه میشد، مسکو الهام بخش پیروزی بود.

در روزهای صلح تمام ملل سرزمین شوروی بجمهوریها برادر وارکمک میکردند تا شهرها و قصبات، کارخانجات و فابریکها، معادن و کالخوزها را که بدست دشمن ویران شده بودند احیا نمایند و این مسکو بود که در انجام این کار عظیم آنها را الهام می بخشید.

مؤسسات و کارخانه های مسکو بتمام اکناف اتحاد شوروی و کشورهای خارجی لکوموتیوهای برقی، ترانسفورماتورهای نیرومند مخصوص کارخانه های برق، پولاداعلی، اتوبوس، اتومبیل باری و سواری، دستگاههای مرکب خودکار، ماشینهای کشاورزی، میکروسکپ، ساعت، لاستیک اتومبیل، گالش، لباس، کفش، کتاب، دفتر، مداد و اشیاء زیاد دیگر ارسال میدارند.

ما فقط نام سه کارخانه را که از بزرگترین کارخانه‌های مسکو بشمار می‌آیند ذکر می‌کنیم. کارخانه تهیه لامپ مسکولامپ‌های برقی مخصوص فانوس‌های دریایی را که اندازه آنها یک برابر و نیم قد انسان است و همچنین لامپ‌های کوچک مخصوص دستگاه‌های پزشکی باندازه نصف ناخن کودک نوزاد تهیه میکند.

کارخانه «سرپ ای مولوت» («داس وچکش») برای هزاران کارخانه و مؤسسه دیگر کشور فلز تهیه میکند. انواع و اقسام فولاد اعلی و زنگ ناپذیر برای تولید اتومبیل، تراکتور، لکوموتیو و کشتی، ساختمان ابنیه مرتفع و پل، تولید لوازم جراحی و لوازم خانه‌داری، کارد و چنگال و قاشق و غیره بکار برده میشود.

کارخانه دولتی بلبرینگ سازی بنام ل.م. کاکانوویچ میلیون‌ها بلبرینگ بیرون میدهد. از بلبرینگ‌های کوچک باندازه ساچمه گرفته تا بلبرینگ‌های بزرگ بقطر دو متر برای کارخانه‌های برق که بررود ولگا ساخته میشوند، تولید میکند.

این بود بطور خلاصه شمه‌ای از اهمیت مسکو بعنوان بزرگترین مرکز صنعتی کشور و اهمیت پایتخت شوروی از لحاظ فرهنگی نیز بهیچوجه کمتر از آن نیست.

عمارت غول‌پیکر جدید دانشگاه واقع بر روی تپه‌های لنین سر به آسمان کشیده است. این عمارت مجلل، با هزاران اتاق مسکونی مخصوص دانشجویان و صدها اتاق درس و

مسکو «خیابان بنام م. گورکی» واقع در کرایه رود مسکوا

مسکو خیابان
« سادوایا »

آزمایشگاه گواه بر توجه و مراقبت صادقانه حکومت شوروی نسبت به معارف خلق و پیشروی علوم بسوی پیروزیهای گرانبهای نوع بشر است .
در مسکو و ایالت مسکو ۱۰۳ مدرسه عالی دایر است که در آنها ۴۰۰ هزار نفر دانشجو تحصیل میکنند و در هنرستانهای فنی و مدارس اختصاصی متوسطه نیز ۲۷۰ هزار نفر تحصیل میکنند . در مسکو و ایالت آن ۳۸۴۸ دبستان و دبیرستان موجود است . در این

مدارس ۱۳۲۸ هزار نفر دانش آموز مشغول تحصیلند. ۵۳۴۰۰ نفر معلم بتعالیم و تربیت نسل جوان اشتغال دارند.

از تپه‌های لنین، از بنای جدید دانشگاه خیابانی بنام خیابان کالوژسکایا یا خیابان دانش بمرکز شهر امتداد دارد. در این خیابان بنای فرهنگستان علوم اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و بسیاری از انستیتوهای علمی و تحقیقی فرهنگستان علوم قرار دارند که با تمام کشور با فرهنگستان های علوم جمهوریهای برادر و اروپا کارگران و کارمندان نوآور تولیدات صنعتی و کشاورزی ارتباط نزدیکی دارند.

آکادمی کشاورزی بنام تیمیریازف در یکی از گوشه‌های خوشمنظر پایتخت یعنی در پتروفسک رازوموفسک واقع است. علاوه بر این فرهنگستان علوم پزشکی، آکادمی ساختمان و معماری، فرهنگستان علوم آموزش و پرورش، آکادمی هنرهای زیبا دایر میباشند. البته این فهرست، فهرست ناقصی است از مؤسسات علمی که هزاران دانشمند شوروی در آنها در راه بهبود و رفاه مردم شوروی و در راه سعادت تمام نوع بشر کار میکنند.

موزه های مسکو عده بسیاری تماشاچی از تمام اطراف و اکناف کشور شوروی و از خارجه بخود جلب میکنند.

در موزه لنین واقع در میدان انقلاب اسناد و مدارک و اشیاء متعدد گرانبهایی که با دوران زندگی و فعالیت برجسته و درخشان و ای. لنین بنیاد گذار حکومت شوروی بستگی دارند جمع آوری شده است.

موزه انقلاب در خیابان گورکی قرار دارد. در این موزه مجموعه شایان توجهی از اسناد و نقاشی ها و مجسمه هائیکه نبردهای قهرمانانه انقلابی سالهای ۱۹۰۵ و ۱۹۱۷ را که ملت انجام داد مجسم مینمایند بمعرض تماشا گذارده شده است.

گالری نقاشی بنام ترتیاکف که اخیراً جشن صدمین سالگره از تاریخ تأسیس آن بنحو با شکوهی در سراسر کشور برگزار گردید در کوی «زاماسکوارچیه» واقع است. در گالری ترتیاکف که بهترین آثار هنر نقاشی روس در آن گرد آورده شده است یکی از موزه هائی است که همواره مملو از تماشاچی میباشد.

منظره مجلل عمارت قدیمی «خانه پاشکف» از طرف رود مسکوا دیده میشود. ساختمان جدیدی وصل بآنست و این بناها مجموعاً شهر کتاب را تشکیل میدهند که مخزن نادرترین کتب و آثار خطی میباشد. در اینجا کتابخانه دولتی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بنام و. ای. لنین واقع است که یکی از نقاط تماشائی پایتخت شوروی بشمار میآید. مسکوا از قدیم الایام مرکز هنر تئاتر روس بوده است.

در تئاتر بزرگ مسکو هنر اپرای روس اوج و رونق گرفت، در اینجا آثار کلاسیک روس مانند «ایوان سوسانین»، «باریس گادونف»، «بوگنی آنگین»، «اسهگورچکا» («دخترک برقی») ، «پسکوفیشانکا» («زن اهل پسکوف») و «خاوانشچینا» شهرت جهانی کسب نموده اند. در تئاتر بزرگ آثار آهنگسازان اروپای غربی و آثار جدید آهنگسازان شوروی بمعرض نمایش گذارده میشوند. در همین تئاتر است که سنن پرافتخار بالت کلاسیک روس

حفظ میشود و ترقی و تکامل مییابد.

در تاتر هنری مسکوک. س. استانیسلاوسکی و و. ای. نیمروویچ- دانچنکو مؤسسين
تاتر مذکور نمایشهای میدادند که حقایق زندگی را عمیقاً منعکس میساخت.
قدیمی ترین تاترها، تاتر کوچک مسکواست که بحق آن را «دومین دانشگاه مسکو»
می نامند. نمایشهای خلاقه هنرپیشگان این تاتر اهمیت تعلیم و تربیتی بسزائی داشته و دارد. تاتر
کوچک، يك تاتر رئالیستی است و نمایشنامه های آ. آستروفسکی درام نویس کلاسیک را
بطور باید و شاید بروی صحنه خود آورده است.

۲۴ تاتر پایتخت باشعبات و استودیوهای خود مسکورا مبدل بمرکز تاترال کشور
شوروی کرده اند. در عین حال تماشاچیان تاترهای مسکوبا مهمان نوازی از نمایندگان
هنر ایالات متحده امریکا، انگلستان، فرانسه و سایر کشورها پذیرائی و استقبال
مینمایند.

هر کس که وارد مسکو میشود آرامش پر عظمت و کار مسالمت آمیز، و قدرت عظیمی
را احساس مینماید. کارگران و دهقانان، ارباب علم و ادب، ورزشکاران و دانشجویان،

مسکو میدان «سائوتسکایا»

افراد منتسب بملل و کشورهای مختلف، همگی از مهمانان شهر مسکو هستند. سال بسال بر تعداد جهانگردان افزوده میشود و مسکو با آغوش باز از آنها استقبال و پذیرائی میکند. کاخهای فرهنگ در کویهای کارگری مسکو، پارکهای فرهنگ و استراحت و ورزشگاههای آن از آنجمله ورزشگاه بنام لنین که یکی از بزرگترین ورزشگاههای جهان بشمار میآید پیوسته توجه جهانگردان را بخود جلب میکنند.

مسکو- مرکز دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی است، دولتی که سیاست خارجی آن صلح و دوستی بین ملتها بوده و میباشد. مردم شوروی که سرگرم بنای زندگی درخشان و آینده مسعود خود میباشند و در راه پیروزی بر فاشیسم قربانیهای فراوانی داده اند و بخاطر سعادت همه مردم زحمتکش جهان قهرمانیهای برجسته ای در عرصه کار ابراز داشته اند، احتیاج مبرمی بصلح دارند.

مسکو کاخ «کرمل».

کاخ کرمل مسکو

در روسیه باستانی قسمت مرکزی و مستحکم شهر که معمولاً در محل مرتفع واقع و بوسیله دیوارهای بلندی محصور بود کرمل نامیده میشد. کرمل کنونی مسکو نیز از آن جمله است و قدیمی ترین قسمت مسکو و مرکز آن میباشد. کرمل مسکو در قرن ۱۲ هجری مان با شهر مسکو روی تپه مرتفع کرانه رود مسکو واقع شده است.

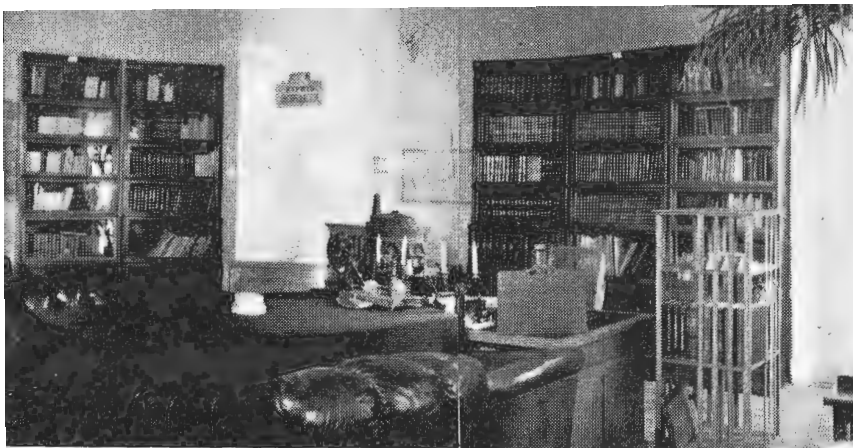
در محوطه کرمل آثار مجلل و عظیم باستانی قرار دارند که از آن جمله اند: کلیسای جامع اوسپنسکی - آرامگاه اسقفهای بزرگ روس و کلیسای جامع آرخانگلسکی آرامگاه

برج ناقوس « ایوان ولیکی » -
 (« ایوان کبیر ») یکی از آثار معماری
 قرن ۱۶ روس میباشد که در کاخ
 کرمل مسکو واقع است.

ماشایان در کاخ کرمل در مقابل
 «تزار پوشکا» («شاه توپها»).

اطاق کار
و.ای. لنین در کاخ
کرمل مسکو.

تزارهای روس و
کلیسای جامع
بلاگوشچنسکی.
ذر مرکز کرمل
برج ناقوس

«ایوان کبیر» سربآسمان کشیده است. در بین آثار معماری و تاریخی کرمل تالار موسوم به «گرانوویتایا پالاتا» مقر تخت تزارهای روس و محل پذیرائی از سفرای خارجی در ایام قدیم و کاخ زیبای مجلل بنام «ترمنی» و کاخ بزرگ کرمل بچشم میخورند. تالار کاخ کرمل بنام «تالار اسلحه» با کلکسیون منحصر بفرد سلاح باستانی و ظروف گرانها و اشیاء هنری ساخت استادان روس و خارجی مربوط با دوار مختلف آن شهرت جهانی دارد.

در محوطه کرمل آثار مشهور و درخشان استادان روس - «تزار پوشکا» («شاه توپها») و «تزار کولو کول» («شاه ناقوسها») برای تماشای عموم به عرض نمایش گذاشته شده است. خانه موزه و.ای. لنین و اطاق کاروی در کاخ کرمل واقع است.

کاخ عظیم و مجلل کرمل و میدان سرخ که از میدانهای قدیمی است و «معبد» و «واسیلی بلاژنی» که در جوار آن واقع شده در خاطره ها اثری فراموش نشدنی بجا میگذارند. همه روزه عده زیادی جهانگرد و تماشاچی از کاخ کرمل دیدن مینمایند. در طی سال بیش از ده میلیون نفر از کاخ کرمل دیدن میکنند. هنگام اقامت اعلیحضرت محمد رضا پهلوی شاهنشاه ایران و علیاحضرت ملکه ثریا پهلوی در مسکو اقامتگاه ایشان در کاخ کرمل بود.

«گرانوویتایا پالاتا» که یکی از آثار برجسته معماری روسیه در قرن شانزدهم به شمار می آید.

دانشگاه مسکو

دانشگاه دولتی مسکو - یکی از قدیمی ترین مؤسسات فرهنگی کشور است. دانشگاه مذکور در سال ۱۷۵۵ بوسیله میخائیل لاما نو سوف (۱۷۶۵-۱۷۱۱) دانشمند نابغه روس تأسیس گردید و اکنون بنام وی نامیده میشود.

دانشگاه مسکو در امر ترقی و تکامل علوم و فرهنگ روس نقش مهمی را ایفا نموده و بحق از مفاخر ملت روس بشمار میآید.

دانشگاه مسکو مقام شامخی را در حیات علمی و فرهنگی شوروی حائز میباشد. طی ۳۹ سال موجودیت حکومت شوروی دانشگاه مسکو قریب ۵۰ هزار متخصص تربیت نموده و این عده بیش از تعداد متخصصینی است که دانشگاه مذکور طی ۱۶۲ سال موجودیت خود قبل از حکومت شوروی تربیت کرده بود.

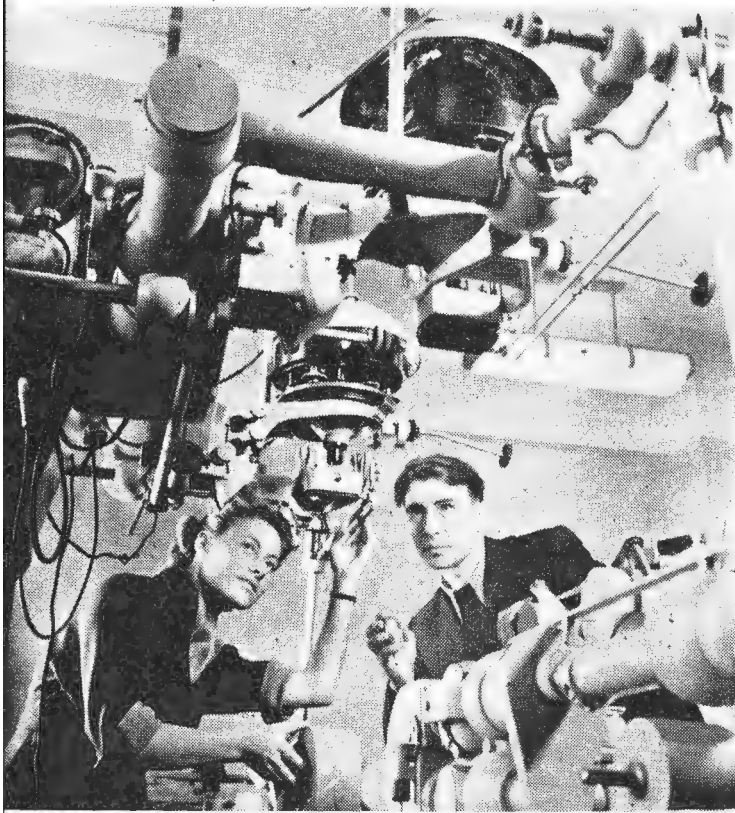
اکنون ۲۳ هزار نفر دانشجو در ۱۳ دانشکده دانشگاه مشغول کسب علم هستند از آنجمله بیش از ۵ هزار نفر غیاث (بوسیله مکاتبه) تحصیل میکنند. تمام دانشجویان بطور رایگان تحصیل میکنند. در بین دانشجویان نمایندگان ۶۰ ملیت اتحاد شوروی مشاهده میشوند. عده زیادی از دختران و پسران جوان بسیاری از ممالک خارجی نیز در دانشگاه مشغول تحصیل هستند.

هیئت کارکنان دانشگاه مرکب از ۲۴۵۰ نفر استاد و دیر و کارکنان علمی است که بین آنها دانشمندان مشهور کشور یعنی آکادمیسین ها و اعضاء وابسته فرهنگستان علوم ا.ج.ش.س. و عده ای دیگر مشاهده میشوند. دانشگاه مسکو نه فقط یک مؤسسه تحصیلی است بلکه یک مرکز مهم علمی - تحقیقی نیز بشمار میآید.

در سال ۱۹۴۸ بمناسبت افزایش فوق العاده کارهای تحصیلی و علمی و تحقیقی دانشگاه مسکو ساختمان بناهای جدیدی برای آن دانشگاه آغاز گردید. در مدت کوتاه بیسابقه ای در مسکو بر روی تپه های لنین ۲۷ عمارت اصلی و ۱۰ عمارت فرعی ساخته شد که از آنجمله اند عمارت نوساز. دانشگاه مسکو بر روی تپه های لنین.

دانشجویان دانشگاه در
آزمایشگاه ستر موفوتو -
گرام متریک دانشکده
جغرافیا .

یکی از اطاقهای شبانه‌روزی
دانشجویان.

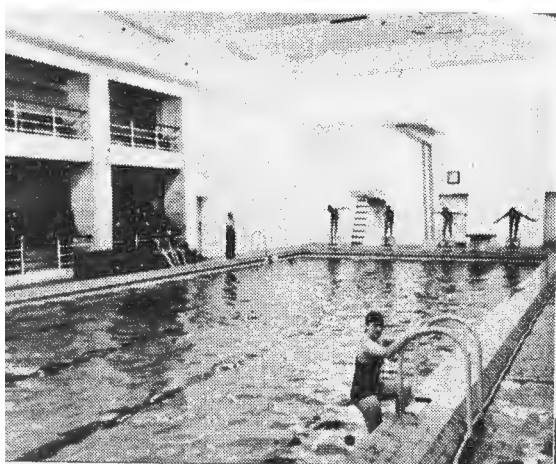
عمارت مرکزی با ارتفاع ۲۴۰ متر با اطاقهای درس
و آزمایشگاه‌ها، کابینه‌ها، تالار نمایش بگنجایش
۱۵۰۰ نفر و باشگاه دانشجویان ، بنای دانشکده
فیزیک و شیمی و زیست‌شناسی، بخش شبانه‌روزی
برای دانشجویان و اسپیرانها (شامل ۵۷۵۵ اطاق)
و چهار عمارت ۱۲ اشکوبه‌ای که منازل استادان و
دبیران در آنها واقع است و غیره .

روز اول سپتامبر سال ۱۹۵۳ مراسم با-
شکوه افتتاح عمارت جدید دانشگاه انجام گرفت.
برای دختران و پسران جوان یعنی
فرزندان کارگران و دهقانان و روشنفکران- که برای
تحصیل وارد دانشگاه مسکو میشوند تمام شرایط
برای کسب موفقیت آمیز دانش فراهم شده
است.

دانشجویان بکلاس درس
میروند.

استخر مخصوص شنا در دانشگاه
مسکو.

دانشجویان دانشکده زمین‌شناسی در کلاس درس.

نمایشگاه صنعتی در مسکو

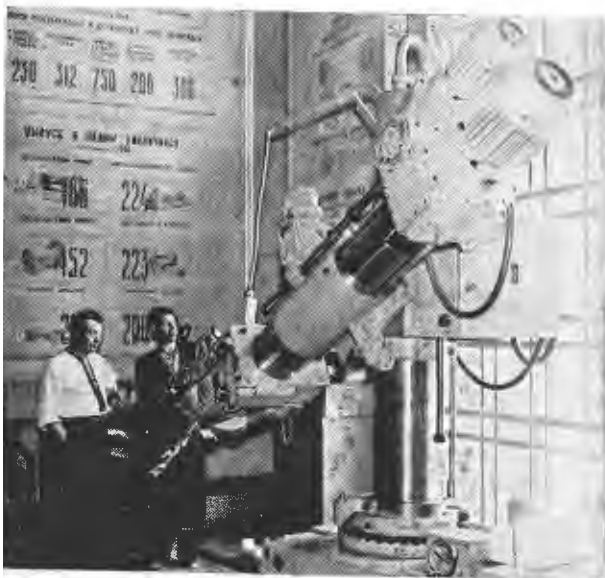
در تابستان سال ۱۹۵۴ نمایشگاه صنعتی اتحاد جماهیر شوروی در مسکو، در محوطه نمایشگاه کشاورزی اتحاد شوروی افتتاح گردید. هدف این نمایشگاه آن است که پیشرفت علوم و فنون و صنایع شوروی را در رشته‌ها و شئون مختلف اقتصادیات ملی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بطور وسیعی نشان بدهد.

برای این منظور در نمایشگاه بهترین نمونه‌های محصول تمام رشته‌های صنایع اتحاد شوروی به معرض نمایش گذاشته شده است. از آنجمله چرخ غول‌پیکر توربین آبی که قطر آن ۹۳ متر و وزنش ۴۲۶ تن است، تراکتور دیزل برقی با قدرت ۲۵۵ قوه اسب، جدیدترین ماشین نخریسی مخصوص ابریشم مصنوعی، میکروسکپ اونیورسال الکترونی که ۶۰۰ الی ۴۰ هزار برابر بزرگتر نشان میدهد؛ راکتور اتمی نمایشی و غیره. روی هم رفته در نمایشگاه قریب ۱۰۰۰ ماشین و دستگاه و بیش از دو هزار آلات و ادوات مختلف به معرض تماشا گه‌آورده شده است و نیز بیش از ۳۰۰ جریان تکنولوژی بتماشاچیان نشان داده میشود.

این نمونه‌های متعدد در بیست و یک غرفه نمایشگاه از قبیل غرفه «ماشین سازی» و غرفه «دستگاه سازی» و غرفه «زمین‌شناسی و شیمی و نفت» و غرفه «نیروی اتم برای مقاصد صلح آمیز» و غیره قرار دارند. این نمایشگاه که قدرت صنعتی اتحاد شوروی و سطح عالی ترقی

اشیاء نمایشی نمایشگاه - دستگاه‌های
رادبال قابل انتقال مخصوص عمل
آوردن قطعات بزرگ ماشینها

اسکاواتور زنجیریکه در هر ساعت ۴۵۰-
۵۵۰ متر مکعب خاک بر میدارد - حجم ملاقه این
اسکاواتور ۴-۵ متر مکعب است.

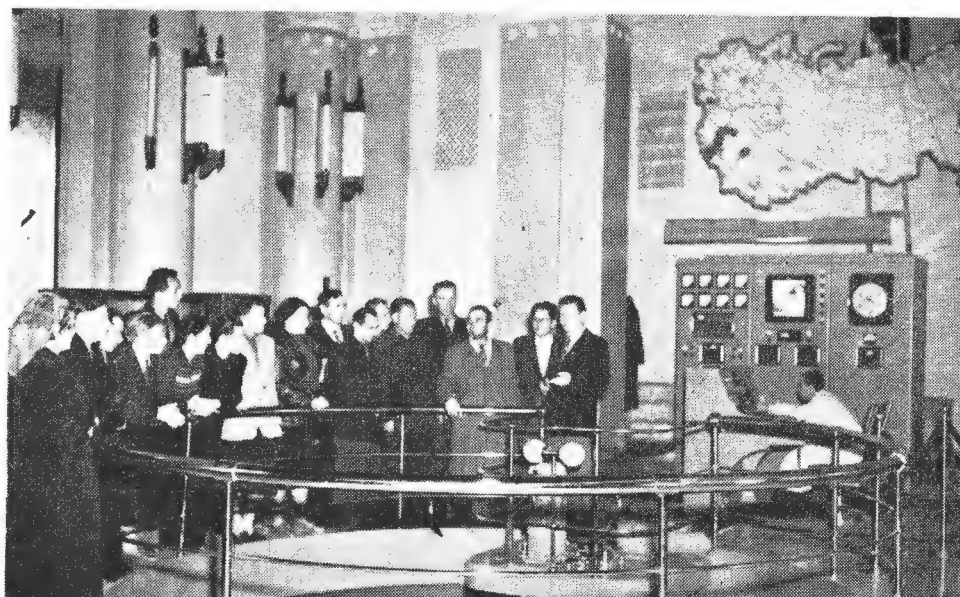
منظره کل نمایشگاه کشاورزی و صنعتی اتحاد شوروی.

و تکامل علوم و فنون را
در اتحاد جماهیر شوروی
سوسیالیستی نشان میدهد
توجه و علاقه همگان را
بخود جلب نموده است.
در سال ۱۹۵۶ بیش از ۶
میلیون نفر از نواحی
مختلف شوروی و بیش از
۲۶ هزار نفر خارجی از
۶۰ کشور مختلف جهان
از نمایشگاه کشاورزی
و صنعتی اتحاد شوروی
(هر دو نمایشگاه در یک
محوطه قرار دارند)
دیدن کردند.

اشیاء نمایشی نمایشگاه - قسمت دستگاه حفاری مخصوص حفر چاه.

رآکتور نمایشی
اتمی - که در
غرفه «استفاده
از نیروی آتم
برای مقاصد
مسالمت آمیز»
بمعرض تماشا
گذاشته شده
است.

نمایشگاه کشاورزی اتحاد شوروی

غرفه‌های نمایشگاه دائمی کشاورزی در قسمت شمالی شهر مسکو در محوطه بسیار وسیعی میان درختان سبز و خرم پارکها قرار دارند. این نمایشگاه بطور وسیعی موفقیت‌ها و پیشرفت‌های تمام رشته‌های کشاورزی

غرفه جمهوری شوروی سوسیالیستی ازبکستان - یکی از غرفه‌های نمایشگاه کشاورزی اتحاد شوروی.

سوسیالیستی کشور شوروی را نشان میدهد. در این نمایشگاه بهترین مراکز ماشین و تراکتور و کالخوزها و ساوخوزها و فرمهای دامپروری و پیشروان کشاورزی شرکت دارند.

ویرین‌ها و قفسه‌هایی که حاکی از آنند که چگونه در اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در طی مدت کوتاهی ۳۵۰ میلیون هکتار زمین بکر و بایر که تا بحال گاوآهن کشاورزی بخود ندیده بود آباد شده و مورد بهره برداری قرار گرفته است توجه تماشاچیان را بخود جلب مینمایند.

فاتحین زمینهای بکر سال گذشته محصول گندم فراوانی برداشت نمودند. در زمینهای بکر بیش از ۴۰۰ ساوخوز تأسیس شده است.

تماشاچیان و شرکت کنندگان در نمایشگاه در مزارع نمونه‌ای با علاقه و توجه وافر با تجارب اقتصادیات پیشرو و مخصوصاً با تجربه عمل آوردن ذرت آشنا میشوند. در مزارع و گرمخانه‌ها بیش از دو هزار نوع از ۲۶۵ نوع نباتات کشاورزی در معرض تماشا گذارده شده است.

در غرفه جمهوری شوروی سوسیالیستی از بکستان قسمت مخصوصی به کالغوز «از بکستان» اختصاص داده شده است که پنبه کاران آن بموقیعت های مهمی در امر ارتقاء حاصل بخشی پنبه نایل آمده اند - پنبه کاران این کالغوز از هر هکتار بیش از ۳۳ کنتو پنبه خام برداشت میکنند.

در نمایشگاه تعداد زیادی دامهای خانگی یعنی گاو، گوسفند، اسب و غیره بمعرض نمایش گذاشته شده، از آنجمله گاوهای نژاد مخصوصی وجود دارد که دامپروران شوروی آنها را پرورش داده و آن گاوها سالی بیش از ۱۰ هزار کیلو گرم شیر میدهند.

در این نمایشگاه ماشینهای که کشاورزی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بوسیله آنها مجهز میگردد بطور وسیعی مورد نمایش قرار داده شده اند. تنها طی سه سال اخیر صنایع بیش از ۶۵۰ هزار تراکتور (در تبدیل به ۱۵ قوه ای) و ۱۴۲ هزار کمباین غله و ۳۴۵ هزار اتومبیل باری و تعداد زیادی آلات و ادوات دیگر فنی بکشاورزی تحویل داده است.

نمایشگاه کشاورزی اتحاد شوروی عمومی ترین و رساترین شکلی است برای تبلیغ تجارب پیشرو و موفقیت های علم کشاورزی. میلیونها نفر از این نمایشگاه دیدن مینمایند.

تماشاچیان نمایشگاه مزرعه گندم پاییزه را تماشا میکنند.

اسب تخی «لوک» از نژاد کاباردین
که در کالغوز ناحیه نالچیک پرورش
یافته یکی از نمونه های مورد نمایش
نمایشگاه است.

تماشاچیان نمایشگاه
(عکس بالا سمت چپ)

تماشاچیان نمایشگاه گوسفندان
نژادی را تماشا میکنند. ←

متروپولیتن «راه آهن زیرزمینی» مسکو

ساختمان متروپولیتن مسکو در فصل بهار سال ۱۹۳۲ آغاز گردید و بعد از سه سال در ماه مه سال ۱۹۳۵ اولین خط متروپولیتن بطول ۱۱٫۴ کیلو متر با ۱۳ ایستگاه بکار افتاد.

در سالهای بعد و همچنین در سالهای جنگ میهنی ساختمان خطوط مترو ادامه داشت. در اواخر سالهای جنگ طول خطوط متروپولیتن رو به مرفته به ۳۷٫۲ کیلو متر رسید. در سالهای بعد از جنگ خط بزرگ کمر بندی که طول آن ۱۹٫۱ کیلو متر است ساخته شد. این خط زیرزمینی از زیر ۱۸ ناحیه مسکو میگذرد و ۱۷ ایستگاه راه آهن شهر را به یکدیگر متصل میسازد. خط کمر بندی مذکور از ازدحام مسافری در ایستگاههای خطوط شعاعی گور کفسکی، کیروففسکی و پاکوففسکی کاست و کاروسایط نقلیه روی زمینی شهر را آسان نمود.

در حال حاضر طول تمام خطوط متروپولیتن در دو خط بالغ بر ۶۱٫۳ کیلو متر است و تعداد ایستگاههای آن به ۴۵ ایستگاه رسیده است. حمل و نقل متوسط شبانه روزی مسافری بطور متوسط از ۱۸۰ هزار نفر که در سال ۱۹۳۵ بود تا ۲۵۰ میلیون نفر افزایش یافته است و در بعضی روزها به ۳ میلیون نفر میرسد. وزن مخصوص متروپولیتن در امر حمل و نقل مسافری نسبت به سایر وسایط نقلیه شهر دائماً رو به ازدیاد است و فعلاً به بیش از ۳۰ درصد میرسد.

متروپولیتن مسکو بعنوان بهترین متروپولیتنهای جهان اشتهار یافته و موجب مباهات مردم شوروی میباشد.

برای آرایش ایستگاههای متروپولیتن بهترین انواع مرمر و سنگ خارا، کاشیهای سفالی و مفرغ و اسماالت (۱) بکار برده شده است. هر يك از ایستگاههای مترو زیبایی مخصوص بخودی دارد. اما باینکه هر يك از ایستگاهها از لحاظ سبک معماری و هنری دارای مشخصات بخصوصی میباشد با اینحال جملگی آنها مجموعه واحدی را تشکیل میدهند که مظهر يك سوژه و کمپوزیسیون موزونی میباشد. اکنون طول پلکانهای متحرک متروپولیتن رو به مرفته قریب ۲۰ کیلو متر است. اکنون در متروپولیتن مسکو جریان کارها بیش از پیش بطور اتوماتیک و تله مکانیک اداره میشود. مراکز فرعی برق جریه کاملاً خود کار شده است و بسیاری از آنها از يك نقطه دیسپچری مرکزی اداره میشوند. تکمیل

۱- اسمالت عبارت از نوعی شیشههای ریز چند ضلعی است که از آنها تابلوهای نقاشی میسازند.

تالار زیر-
زمینی ایستگاه
مترو پولیتن
مسکوموسوم
به «کامسا-
مولسکایا
کالتسویا».

سیستم بلوکاژ اتوماتیک خطوط، افزایش قابلیت عبور قطارهای مترو پولیتن را امکان پذیر ساخت. کارپلکان های متحرک بطور اتوماتیک کنترل میشود. انتقال سوزنها در ایستگاه های مقصد بطور خودکار بدون مداخله و شرکت سوزنها انجام میگردد.

ساختمان پنجمین بخش مترو پولیتن که در سال ۱۹۵۴ آغاز شده امتداد خط فروزنه را از «پارک مرکزی فرهنگ و استراحت» تا دانشگاه دولتی- واقع در تپه های لین (۶۶ کیلومتر) و خط جدید شعاعی شچربا کفسکی را از ایستگاه «باغ نباتات» تا نمایشگاه کشاورزی سراسری اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی (۵۳ کیلومتر) پیش بینی میکنند و ساختمان آن با موفقیت ادامه دارد.

در حال حاضر سازندگان مترو پولیتن به ساختمان خط جدیدی پرداخته اند که خط شعاعی آربات قدیم را با ایستگاه «فیلی» راه آهن کالینین متصل خواهد ساخت. طول این خط بالغ بر ۴ کیلومتر خواهد گردید.

طول خطوط مترو پولیتن مسکو در دوره ششمین نقشه پنج ساله قریب ۲۲ کیلومتر افزایش خواهد یافت.

سر سرای رو زمینی
ایستگاه مترو پولیتن مسکو
موسوم به «آرباتسکایا».

تاتر بزرگ

در مرکز شهر مسکو، در میدان بنام اسوردلف عمارت بزرگ و مجلل با رواقیکه بر روی هشت ستون ایونیک قرار گرفته سر با آسمان کشیده است. این عمارت - عمارت تاتر بزرگ آکادمیک دولتی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی است که مهمترین مرکز فرهنگ موسیقی و تاتر کشور میباشد.

تاتر بزرگ طی ۱۸۰ سال موجودیت خود سهم بسیار بزرگ و پرارزشی در گنجینه هنر کلاسیک روس و هنر شوروی ادا نموده است. چنان ابراهامی مانند «ایوان سوسانین» اثر گلینکا و «باریس گادونف» و «خاوانشچینا» اثر موسورگسکی، «یوگنی آنگین» اثر چایکوفسکی، «شاهزاده ایگور» اثر بارادین، «سادکو» اثر ریفسکی - کورساکف گنجینه زر تاتر را تشکیل میدهند.

این تاتر در امر ایجاد مکتب رقص روس خدمات فوق العاده بزرگی انجام داده است. باله آن در سرتاسر جهان شهرت و معروفیت دارد. مهارت اجرائی ارکستر و دسته خوانندگان تاتر نیز فوق العاده عالی است.

دردوران حکومت شوروی تاتر بزرگ بیش از ۴۰ اپرا و باله از آثار آهنگسازان شوروی را بروی صحنه خود آورد که از آن جمله اند نمایشهای برجسته ای مانند بالتهای «کراسنی ماک» («لاله سرخ»)، «مدنی و سادنیک» («مسین سوار») از آثار آهنگساز گلیئر، «پلامیا پاریزا» («شعله پاریس») ، «فواره باغچه سرا» و «کاوکازسکی پلنیک» («اسیر قفقاز») از آثار آهنگساز آسافیف، «رومئو و ژولیت» و «زولوشکا» از آثار آهنگساز

تاتر بزرگ

بانو ك. اولانووا و. و. پرا براژنسكى
دريكى از صحنه هاى باله «ژيزل»
اثر آ. آدان.

پرا كوفيف واپرا هاى «تيغى دن»
(«دن آرام») و «بودنيا تايا تسلينا»
(«زمين بكر آباد شده») از آثار
آهنگساز اى . دزژينسكى و
«دكا بريستها» از آثار آهنگساز

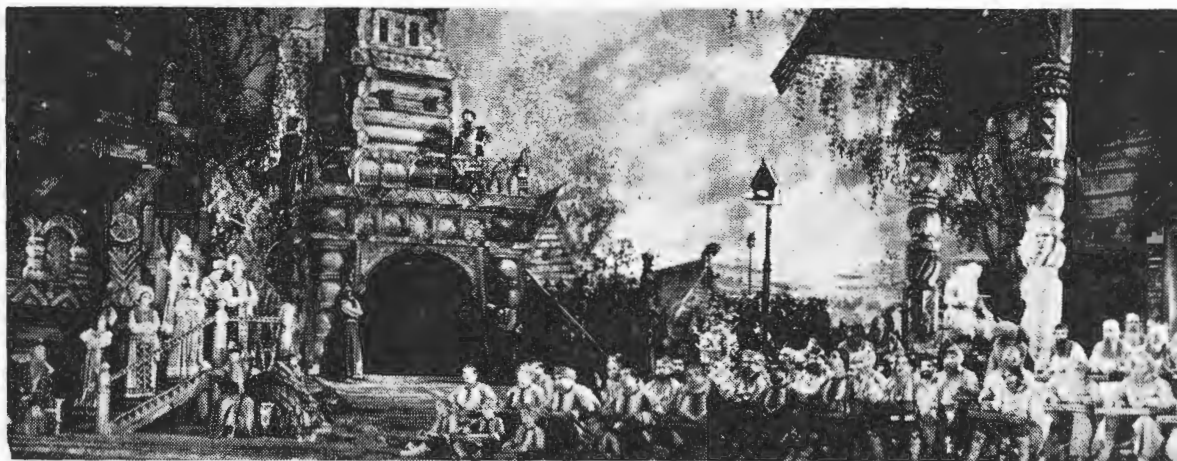
شا پرين. در صحنه تآتر بزرگ بهترين آثار اپرا و باله جهان نيز به معرض نمايش گذارده ميشود.
هنر تآتر بزرگ تأثير نيرومند و مفيدى در امر رشد و نمو فرهنگ موسيقى ملل برادر

وار اتحاد جماهير شوروى سوسياليستى ميبخشد .

در كشور شوروى همه مردم تآتر بزرگ فوق العاده دوست ميدارند و وسيع ترين

قشرهاى مردم شوروى نمايشات تآتر بزرگ را تماشا ميكنند.

صحنه اى از اپراى «اسنگورچگا» «دختر برقى» اثر ريمسكى - كرسا كف.

گالری نقاشی ترتیاکف

گالری دولتی ترتیاکف در
مسکو بزرگترین و مشهورترین
موزه هنر نقاشی روس می باشد.

این گالری نقاشی را پاول
ترتیاکف (۱۸۹۸-۱۸۳۲) رجل
برجسته فرهنگ روس تأسیس نمود.
وی در سال ۱۸۵۶ به ابتیاع
تابلوهای نقاشی روس پرداخت و
همین سال، سال تأسیس این گالری
بشمار میرود.

پس از انقلاب کبیر
سوسیالیستی اکبر کلکسیون
تابلوهای نقاشی گالری ترتیاکف

تابلو «زنجره» اثر نقاش ایلیا ریپین
(۱۸۴۴-۱۹۳۰). تابلوی مذکور
در گالری نقاشی بنام ترتیاکف به
معرض نمایش گذاشته شده است.

در یکی از تالارهای
گالری نقاشی بنام
ترتیاکف.

« فرستادگان دهقانان نزد
و. ای. لنین » اثر نقاش ولادیمیر
سرف تابلوی مزبور در گالری
نقاشی بنام ترتیاکف به معرض
نمایش گذاشته شده است .

تابلو « سه پهلوان » - اثر نقاش
ویکتور واسنستف (۱۸۴۸ -
۱۹۲۴) - این تابلو در گالری
نقاشی بنام ترتیاکف به معرض
نمایش گذاشته شده است .

بمراتب افزایش یافت. اکنون این گالری دارای مجموعه مکملی از آثار هنر روس از قرن ۱۱ تا روزهای مامیباشد. در گالری ترتیا کف آثار آندری روبلیف، دینوئسی، سیمون اوشاکف نقاشان مشهور روسیه باستانی و بسیاری از نقاشان معروف و برجسته آن زمان و نیز آثار ا. کیپرنسکی، ک. بریولف، و تروپینین نقاشان نیمه اول قرن ۱۹ و تابلوهای آ. و نتسیانف، پ. فدوتف و غیره بمعرض نمایش گذاشته شده اند. آثار نقاشان نیمه دوم قرن ۱۹ عبارتند از تابلوهای و. پروف، و. ورشچاگین، و. واسنتسف و آثارم. آنتوکولسکی مجسمه ساز. در این گالری همچنین تابلوهای مشهورترین و برجسته ترین نقاشان روس یعنی ای. رپین و و. سوریکف، دورنماهای آ. ساوراسف، ای. شیشکین و ای. لویتان موجود است. آثار نقاشان دوره شوروی ۱۸ تالار گالری را اشغال نموده اند. این شعبه گالری دائماً توسعه می یابد و مهمترین آثار نقاشان شوروی را در گنجینه خود جای می دهد.

کثرت تماشاچیان این گنجینه هنر خود گواه صادقی است بر شهرت آن بین توده های وسیع مردم.

هر سال بیش از یک میلیون نفر از تالارهای این گالری دیدن میکنند.

استالینگراد

در فوریه سال ۱۹۴۳ هنگامیکه نبرد عظیم ارتش شوروی با غاصبین فاشیست برای دفاع از استالینگراد پایان رسید شهر منظره بس وحشتناکی بخود گرفته بود. در استالینگراد تقریباً یک خانه مسکونی هم سالم نمانده بود. مدارس، بیمارستانها، کاخهای فرهنگ، مؤسسات متعدد صنعتی مبدل بویرانه شده بودند. تصور میرفت که دهها سال لازم است تا این شهر عظیم بحال اولیه خود باز گردد.

ولی بیش از ۱۴ سال سپری نشده است و این شهر قهرمان از میان ویرانه هاسر برافراشت. اکنون خیابانهای سابق آنرا نمیتوان باز شناخت. بر روی ویرانه هایی که ازدوران جنگ بجا مانده بود، خانه های چندین اشکوبه و بارکها و باغها و میادین مشجر احداث گردیده است. تنها درسالهای اخیر بیش از دو میلیون مترمکعب منازل مسکونی ساخته شده و مرمت گردیده است. در استالینگراد اکنون ۱۱۶ مدرسه و ۱۵۵۰ کودکستان و شیرخوارگاه و ۸۲ کتابخانه و ۱۱ سینما تاآتر و ۱۹ هنرستان و ۵ مدرسه عالی دایر است.

میدان مرکزی شهدارا بعنوان نمونه ذکر میکنیم. ستونهای تاآتر درام ایالتی که تالار آن گنجایش بیش از هزار نفر تماشاچی را دارد توجه شمارا بخود جلب می نماید. در جوار عمارت تاآتر بنا های مجلل مهمانخانه «استالینگراد» و کتابخانه بنام گورکی واقع شده است.

در حومه شمالی شهر که یکی از صفحات برجسته تاریخ صنعتی کردن کشور شوروی با آن بستگی دارد اولین کارخانه تراکتور سازی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی احداث گردیده بود. اکنون حومه شمالی استالینگراد به کارگاه ساختمانی عظیمی مبدل شده است. در چند کیلومتری کارخانه تراکتور سازی ساختمان یکی از بزرگترین مراکز برق آبی جهان بطور وسیعی جریان دارد. مؤسسات بزرگی مانند کارخانه فلز سازی «کراسنی اکتیابر» («اکتبر سرخ») و کارخانه کشتی سازی و مؤسسات بسیار دیگر از مظاهر قدرت روز افزون

خانه‌های نوساز در استالینگراد ، سمت چپ مجسمه
یادبود سربازانی است که در نبرد استالینگراد بهلاکت
رسیده‌اند.

صنعتی استالینگراد بشمار می‌آیند . صنایع استالینگراد
تلمبه‌های نفتکش ، اکسکواتور ، ماشین‌ها و کشتی‌های
لارویی و شنکش نیرومند و فولاد و آهن نوع جدید
تولید می‌نماید .

استالینگراد کنونی غرق در چوب‌بست‌های ساختمانی
است: در این شهر تعداد زیادی مؤسسات صنعتی و خانه‌های
مسکونی و کتابخانه‌ها و مدارس و باشگاه‌های جدید

СТАВА
РЕРОМ
СТАЛИНГРАДА

ساخته میشود. چندسالی نخواهد گذشت که شاهراه های وسیع و خطوط راه آهن برقی شهر را قطع خواهند کرد و در میدان شهدا عمارت با عظمت کاخ شوراها سر بآسمان خواهد کشید.

مرکز برق آبی استالینگراد

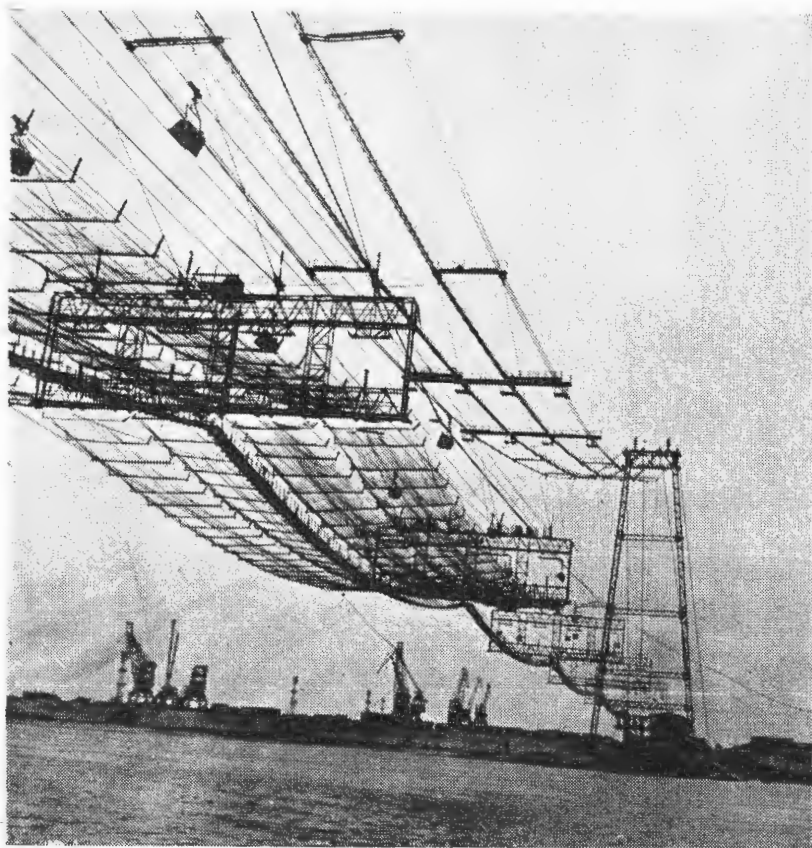
مرکز برق آبی استالینگراد که بر روی رود ولگا ساخته میشود نه فقط یکی از بزرگترین مراکز برق آبی در اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بلکه یکی از بزرگترین مراکز برق آبی جهان بشمار میرود. قدرت آن برابر ۲ میلیون و ۳۱۰ هزار کیلووات خواهد بود. مرکز مذکور در سالهایی که آب بطور متوسط جریان دارد ۱۱ میلیارد کیلووات ساعت نیروی برق تولید خواهد کرد.

پس از پایان ساختمان مرکز برق آبی دریای استالینگراد از استالینگراد گرفته تقریباً تا شهر بالا کوو گسترش خواهد یافت. درازای این مخزن عظیم تقریباً بالغ بر ۶۰۰ کیلومتر خواهد بود.

با احداث مرکز برق آبی استالینگراد همزمان با دریافت برق ارزان شرایط کشتیرانی در ولگای سفلی نیز بطور قابل ملاحظه ای بهتر خواهد شد.

قسمت اعظم نیروی برق مرکز برق آبی استالینگراد برای رساندن آب ولگا جهت آبیاری و مشروب ساختن مناطق پهناور جلگه های مشرف به بحر خزر مورد استفاده قرار خواهد گرفت. برای این امر یک سلسله ترعه ها و شبکه های آبیاری ساخته خواهد شد. بیش از ۱۰ درصد جریان آب سالیانه رود ولگا برای آبیاری و سیراب کردن نقاط ماوراء ولگا بمصرف خواهد رسید.

اکنون در پشت دیوارهای استالینگراد در مساحتی بمیزان چندین کیلومتر کارگاه های ساختمانی گسترش یافته است و کار با فعالیت کاملی جریان دارد. اگر در سال ۱۹۵۵ بیش از ۲۵۰ هزار متر مکعب بتن ریزی شده در سال ۱۹۵۶ تقریباً شش برابر بیشتر بتن ریزی شد. بیش از ۲۰۰۰ ماشین نیرومند بکارگران ساختمانی کمک میکنند که تأسیسات اولیه کارخانه برق آبی و سد آبریز و اکلوز را با تمام برسانند. ناگفته نماند

در ساختمان مرکز برق آبی استالینگراد . پل هوایی برفراز رود ولگا که آن مصالح ساختمانی بوسیله آن حمل و نقل میشود

که اکلوز استالینگراد يك ساختمان هیدروتکنیکی است که کشتیها بوسیله آن خواهند توانست بمخزن آب که ۲۶ متر از سطح قسمت سفلی رود ولگا بلندتر است وارد شوند. این اکلوز دارای حوضچه‌های عظیمی است که کشتیهایی که بسمت سفلی و علیای رودخانه حرکت میکنند میتوانند در آن واحد از حوضچه‌های مذکور عبور کنند. ساختمان مرکز برق آبی استالینگراد در دوره ششمین نقشه پنجساله پایان خواهد رسید.

درازبکستان شوروی

ازبکستان یکی از جمهوریه‌ای اتحاد شوروی است. مساحت آن معادل ۴۰۵۷ هزار کیلومتر مربع و عده سکنه آن ۶ میلیون و ۲۸۰ هزار نفر است. اهالی بومی ازبکستان ازبکها هستند. علاوه بر ازبکها روسها، تاجیکها، کازاخها و غیره نیز در جمهوری مذکور سکونت دارند.

جمهوری شوروی سوسیالیستی ازبکستان قبل از انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتبر کشوری کشاورزی بود. صنایع آن را مؤسسات کوچک و اغلب دستی که در هر یک از آنها فقط بیش از چندین ده نفر کارگر کار نمی‌کردند تشکیل میداد. ۸۰ درصد این مؤسسات به عمل آوردن ابتدائی پنبه اشتغال داشتند. سطح فنی صنایع فوق العاده پست بود. رشته‌های صنایع پارچه بافی، شیمیائی، معادن و ماشین‌سازی در ازبکستان وجود نداشت.

فهرست محصولات که صنایع ازبکستان کنونی تولید میکند فوق العاده متنوع است. مهمترین محصولات آن عبارتست از: ذغال سنگ، نفت، نیروی برق، فولاد تیر و شمش و ورق فولاد، اکسکواتور، جرثقیل، دیزل، بذرافشان، کولتیواتور، ماشین پنبه جمع‌کنی، ماشین نخ‌ریسی، کمپرسور، سوپرفسفات، سیمن، شیفرا، ابریشم خام، منسوجات نخی و ابریشمی، کشفاف و محصولات گوناگون غذائی.

محصول کل صنایع جمهوری ازبکستان نسبت بسال ۱۹۱۳ چهارده برابر افزایش یافته است.

قبل از انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتبر در خاک ازبکستان حتی یک تن ذغال هم استخراج نمیشد ولی در سال ۱۹۵۵ حوضه ذغال آن‌گرن ۲ میلیون و ۶۰۰ هزار تن ذغال بکشورداد. در سال ۱۹۱۳ مقدار ۱۳ هزار تن نفت استخراج شد ولی در سال ۱۹۵۶ استخراج آن بقریب یک میلیون تن رسید. اکنون ۱۲۰۰ برابر بیشتر از سابق نیروی برق تولید میشود. همه اینها حاکی از آنستکه جمهوری ازبکستان در دوران حکومت شوروی بکشور پیشرو صنعتی مبدل گردیده است.

جمهوری ازبکستان پایگاه اساسی پنبه کاری اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بشمار میآید. در سال ۱۹۵۶ جمهوری مذکور ۲ میلیون و ۸۶۰ هزار تن پنبه خام بدولت تحویل داده است. برای مقایسه باید گفت که در سال ۱۹۱۳ در سرزمین کنونی ازبکستان قدری بیشتر از ۵۰۰ هزار تن پنبه برداشت شده بود.

تغییراتی که در جمهوری ازبکستان پس از انقلاب در رشته فرهنگ حاصل گردیده نیز فوق العاده عظیم است.

قبل از انقلاب در ازبکستان فقط دو درصد اهالی با سواد بودند. در جمهوری ازبکستان انتقال بتعلیمات عمومی متوسطه (ده کلاسه) عمل اجرا میگردد.

در بهار سال ۱۹۵۶ مدارس متوسطه و عالی بیش از ۲۴ هزار متخصص بیرون دادند. فعلا در جمهوری ۱۲۵ هزار متخصص واجد معلومات عالی و متوسطه کار میکنند که اکثریت آنها را هیئت کادرهای محلی تشکیل میدهند.

در ازبکستان کنونی ۳۴ مدرسه عالی و قریب صد مؤسسه علمی-تحقیقی وجود دارد. از هر ده هزار نفر اهالی ازبکستان ۸۱ نفر دارای معلومات عالی میباشند. فرهنگستان

علوم که سیزده سال پیش در شهر تاشکند تأسیس شده مبدل بمرکز بزرگ علمی شده است. طبق تصمیم دولت شوروی انستیتوی فیزیک هسته ای نیز در تاشکند تأسیس میشود.

در ازبکستان قدیم فقط یک تأثیر و ۱۴ کتابخانه وجود داشت و در این سرزمین فقط یک روزنامه منتشر میشد. اکنون در ازبکستان ۲۶ تأثیر و ۳ هزار و دویست باشگاه و خانه فرهنگ و ۳ هزار و چهارصد کتابخانه دایراست و ۱۶۲ روزنامه بزبان های ازبک و قره -قالپاق منتشر میشود.

در رشته بهداری عمومی نیز وضع بهین منوال است. در سال ۱۹۱۳ در کشور ۵۷ بیمارستان و ۱۲۸

آرامگاه «گورامیر» در شهر سمرقند یکی از آثار معماری باستانی ازبکستان

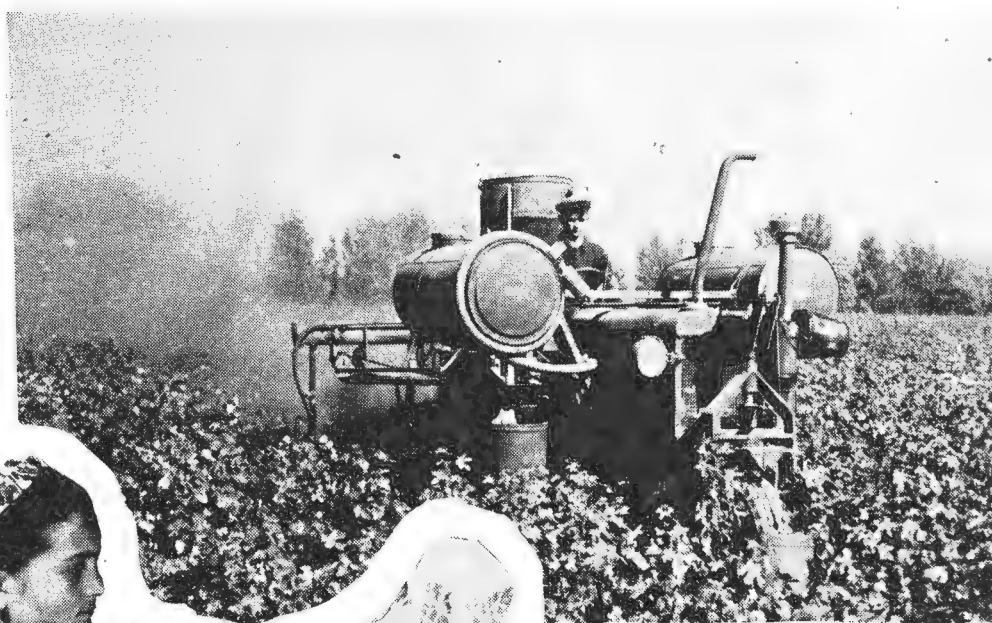

در کارگاه کوره‌های «مارتن»
کارخانه ذوب آهن ازبکستان

پزشك وجود داشت . از آن زمان
تا کنون عدهٔ پزشکان در
ازبکستان ۶۵ برابر افزایش یافته
است. در نتیجه تعداد پزشکانی که
در ازبکستان به هر هزار نفر سکنه
میرسد بیشتر از انگلستان و فرانسه
و ژاپن و کشورهای دیگر است.

سمپاشی مزارع پنبه کاری بوسیله دستگاهی که روی تراکتور نصب شده است

بانو زلفیه جلال اف - جود کننده -
منسوجات در کامینات حریر بافی
شهر مرگلان پارچه‌های ابریشمی
رامعاینه میکند.

تاشکند

تاشکند پایتخت ازبکستان است و یکی از بزرگترین مراکز صنعتی و علمی اتحاد شوروی میباشد. تاشکند از لحاظ جمعیت در میان شهرهای آسیای میانه مقام اول را حائز است. اکنون عدهٔ سکنه تاشکند قریب ۸۰۰ هزار نفر است.

تاشکند قبل از انقلاب کبیرا کتبر بطور کلی مرکز اداری و بازرگانی آسیای میانه محسوب میشد. تاشکند در دوره حکومت شوروی بمرکز نیرومند صنعتی مبدل گردیده است. در اینجا رشته های جدید صنعتی از قبیل ماشین سازی کشاورزی و ماشین سازی سنگین و پارچه بافی و صنایع شیمیائی و غیره ایجاد شده است.

صنایع تاشکند مخصوصاً در سال های پس از جنگ بسرعت ترقی و توسعه حاصل نمود. توسعه صنایع با مهمترین رشته های اقتصادیات جمهوری یعنی پنبه کاری ارتباط کامل دارد. رشته های عمده صنایع تاشکند عبارتند از: صنایع ماشین سازی و صنایع سبک و اغذیه سازی. دو کارخانه ماشین سازی کشاورزی وجود دارد که بذر افشان و ماشینهای مخصوص عمل آوردن و چیدن پنبه بیرون میدهند و کارخانه های مخصوص تولید اکسکواتور و جراثقال و ماشین آلات مخصوص روغن کشی و صنایع پارچه بافی و غیره نیز دایر میباشد.

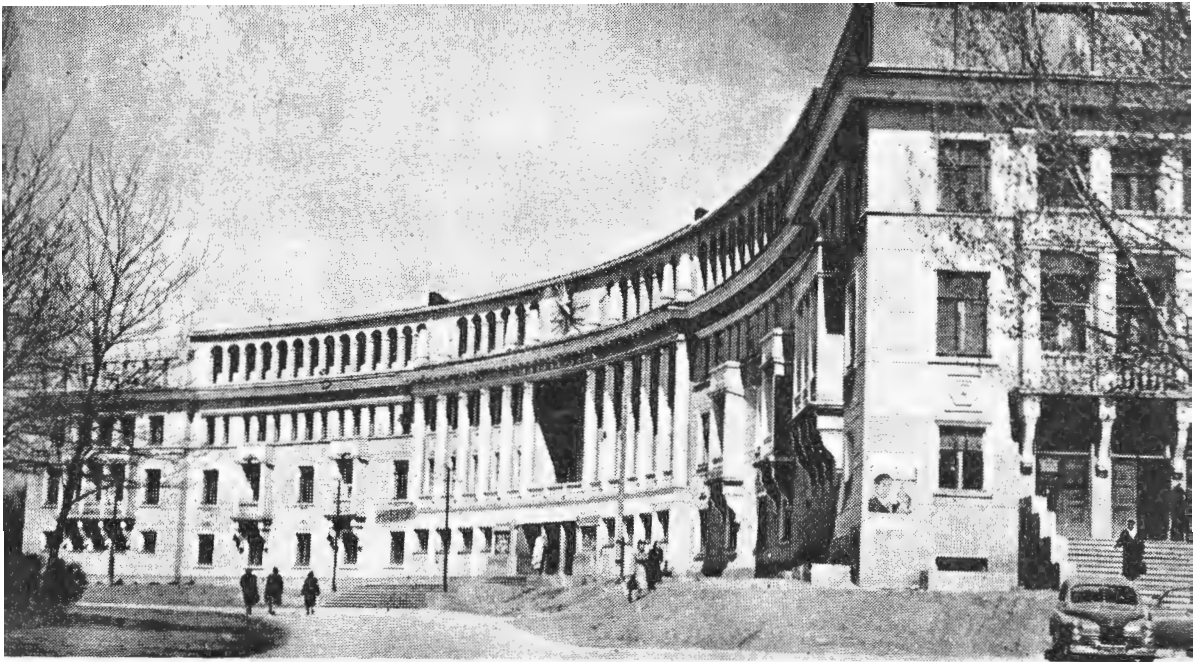
تاشکند مرکز مهم صنایع سبک آسیای میانه است. کمبینات پارچه بافی که یکی از بزرگترین مؤسسات ا.ج.ش.س. است پارچه های گوناگون نخی تهیه میکند. علاوه بر آن کارخانه های لباس دوزی و کشاف و کفشدوزی و کارخانه های چرم سازی و تعداد زیادی مؤسسات صنایع اغذیه سازی نیز وجود دارد.

در سال ۱۹۵۴ محصول کل صنایع تاشکند سه برابر خرده ای از محصول سال ۱۹۴۰ بیشتر بوده است.

تاشکند از لحاظ تقاطع طرق حمل و نقل نیز حائز اهمیت بزرگی میباشد. قبل از انقلاب شهر تاشکند از دو قسمت یعنی شهر جدید و شهر قدیم تشکیل شده بود که کاملاً از یکدیگر مجزا بودند. در دوران حکومت شوروی تاشکند بیک شهر فرهنگی آباد و خوش ساختی مبدل گشته و دارای طرح ساختمانی واحدیست که هر دو قسمت شهر را بیکدیگر متصل مینماید.

تأسیسات جدیدی مانند انستیتو و تئاتر، کاخهای فرهنگ و ورزشگاه و غیره که برای آسیای میانه تازگی دارد بوجود آمده اند.

در اول ماه ژانویه سال ۱۹۵۶ در تاشکند ۱۵۳ باب مدرسه تعلیمات عمومی، ۴۰۰ باب مدرسه مخصوص کارگران جوان و شبکه ای از مؤسسات مخصوص تربیت قبل از مدرسه ای کودکان دایر بود. در ازبکستان قبل از انقلاب یک مدرسه عالی هم وجود نداشت.

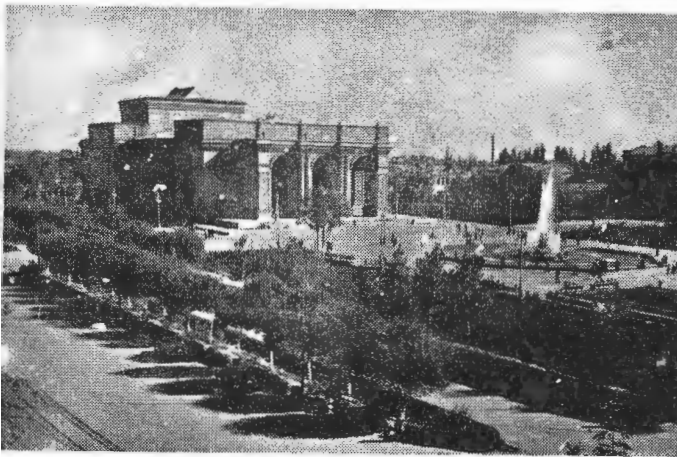

كاخ فرهنگ بافندگان در تاشكند.

در سال ۱۹۵۵ در تاشكند تعداد مدارس عالی بالغ بر ۱۶ باب بود . در تاشكند ۴۱

مؤسسه علمی - تحقیقی و از آنجمله
فرهنگستان علوم جمهوری شوروی
سوسیالیستی ازبکستان دایراست .
اکنون در شهر ۷ تآثر، يك
کتابخانه عمومی جمهوری ، ۱۰ کاخ
فرهنگ، ۶۰ باشگاه، ۵۰ موزه، ۱۱ پارک
و ۴ ورزشگاه وجود دارد. ۲۳ روزنامه
زبانهای ازبکی ، تاجیکی و روسی
منتشر میشود ، در جمهوری پنخشاخبار
محلی توسط مؤسسه رادیو انجام می گیرد.

تئاتر اپرا و باله در تاشكند

کورورتها «مرکز علاجی» اتحاد شوروی در کرانه دریای سیاه سوچی

سوچی شهر است واقع در منطقه کراسنودار جزو جمهوری فدراتیو شوروی سوسیالیستی روسیه. شهر مذکور یکی از بنادر دریای سیاه و همچنین یکی از ایستگاههای راه آهن بشمار می آید.

سوچی یکی از کورورت‌های مهم اتحاد شوروی محسوب میشود. این شهر مرکز ناحیه بزرگ سوچی - ماتسستا میباشد که در منطقه ساحلی بطول قریب ۳۰ کیلومتر گسترش یافته است و همچنین یکی از بزرگترین و بهترین نواحی کورورتی جهان محسوب میگردد. در این ناحیه شبکه بزرگی از ساناتوریومها و استراحتگاهها دایراست و تعداد آنها بالغ بر ۶۰ آسایشگاه و خانه استراحت میگردد.

در سوچی بیماران مبتلا بر ماتیسم و بیماریهای جلدی و امراض زنانه و امراض قلبی و جهاز تنفس (غیر از سل) معالجه میشوند.

زحمتکشان منتسب بحرفهها و مشاغل گوناگون از کلیه اطراف و اکناف اتحاد شوروی در تمام طول سال برای معالجه و استراحت با آسایشگاهها و خانههای استراحت سوچی می آیند. در اینجا شما با کارگران صنایع ذغال و نساجی و اغذیه سازی و چوب بری و کارگران راه آهن و دهقانان برخورد خواهید کرد. آموزگاران و کارمندان مؤسسات و ادارات مختلف نیز مرخصی سالیانه خود را در اینجا میگذرانند. همه آنها با پروانههایی باینجا می آیند که از طرف اتحادیههای صنفی بآنها داده میشود و در بسیاری از موارد فقط يك سوم قیمت پروانه را از آنها دریافت میکنند و یا آنکه بطور رایگان بآنان اختصاص می دهند.

ماتسستا

ماتسستا کورورتی است واقع در ناحیه سوچی که دارای چشمههای متعدد آب گوگرد و هیدروژن میباشد. آب چشمههای مذکور برای حمامهای درمانی و سایر معالجات محلی

مورد استفاده قرار میگیرد. در اینجا مبتلایان بیماریهای قلب و رماتیسم و امراض عصبی و جلدی و بیماریهای زنانه و بیماریهای دیگر معالجه میشوند.

سوخومی

سوخومی پایتخت جمهوری خود مختار آبخازستان شوروی و کورورت بزرگ مخصوص معالجه بوسیله آب و هوا بشمار میآید. آب و هوای آن گرمسیری و مرطوب است.

وسایل اساسی معالجه عبارتند از حمام آفتاب و هوا، پلاژ و آبتنی در دریا. در سوخومی شعبه مؤسسه کورورتولوژی و فیزیوتراپی گرجستان واقع شده است که در امر اثر درمانی آب و هوای سوبتروپیک و چشمه های آبهای معدنی آبخازستان مشغول مطالعه و تحقیقات میباشد.

پایگاه کلینیکی انستیتو ساناتوریمی است که بیماران مبتلا بامراض جهازهاضمه اختصاص دارد.

در سوخومی تعداد زیادی آسایشگاه و خانه استراحت و پانسیون و مرکز جهانگردان متعلق بشورای مرکزی اتحادیه های صنفی اتحاد شوروی وجود دارد. در ۱۲ کیلومتری سوخومی آسایشگاه مسلولین واقع است که یکی از بزرگترین آسایشگاه های کرانه قفقاز در دریای سیاه میباشد.

تأثیر درام در سوخومی.

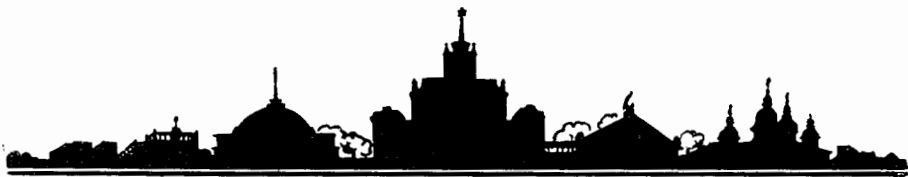

در خیابان کرانه دریای شهر
سوخومی.

آسایشگاه در سوچی.

اوکراین شوروی

جمهوری شوروی سوسیالیستی اوکراین یکی از شانزده جمهوری عضو اتحاد شوروی است و بعنوان دولت مستقل در سازمان ملل متحد عضویت دارد. مساحت اوکراین بالغ بر ششصد و یک هزار و ششصد کیلومتر مربع و جمعیت آن بیش از ۴۲ میلیون نفر است. سکنه بومی آن عبارتند از اوکراینیها. علاوه بر اوکراینی ها روسها و ملداویها و بلاروسها و غیره نیز در این جمهوری سکونت دارند.

اوکراین به ۲۶ استان تقسیم میشود و دارای ۲۸۴ شهر است و پایتخت آن شهر کی یف میباشد.

اوکراین شوروی يك کشور صنعتی و کشاورزی مترقی است که دارای صنایع نیرومند و کشاورزی مجهز بتكنيك مدرن میباشد.

بزرگترین مؤسسات آن عبارتند از کارخانه تراکتور سازی خارکف و کارخانه کمباین سازی زاپوروژیه و کارخانه ماشین سازی سنگین کرما تورسک و کارخانه های فلز سازی کرپوروژیه و «آزف استال» و «زاپوروژ استال».

علاوه بر کی یف شهرهای خارکف و ادسا و دنپروپتروفسک و نیکولایف و زاپوروژیه و عده ای از شهرهای دیگر نیز از جمله مراکز صنعتی اوکراین بشمار می آیند.

قریب ۴۰ درصد فلزات از آن جمله ۴۹ درصد چدن تمام کشور در جمهوری اوکراین تولید میشود.

در اوکراین بنسبت هر فرد از سکنه فرانسه و انگلستان با آلمان غربی بیشتر چدن و فولاد ذوب میشود. در آخر ششمین نقشه پنج ساله اوکراین سالیانه ۲۵ میلیون تن چدن و ۲۰ میلیون تن میله و شمش و ورق آهن خواهد داد.

اوکراین پایگاه نیرومند انرژیك بشمار می آید. قبل از جنگ بزرگترین مرکز برق آبی اروپا موسوم به «دنپروگس» بر روی رود دنپرا حادث گردید. این مرکز برق آبی که در موقع جنگ بدست غاصبین آلمانی منهدم شده بود پس از جنگ ترمیم و باز هم

تئاتر آکادمیک اپرا و باله در کی‌یف.

کی‌یف. «کرشچاتیک» یکی از خیابانهای مرکزی شهر.

نیرومندتر گردید. مرکز برق آبی کاخوفکا در آینده نزدیک بکار انداخته خواهد شد. در دوره ششمین نقشه پنجساله نیز مراکز برق آبی کرمنچوگ و دنپر و دزرژینسک که مجموع قدرت آنها ۷۰۰ هزار کیلووات است نیز بکار خواهند افتاد.

اوکراین همچنین دارای صنایع سبک پیشرو میباشد. در سال ۱۹۶۰ در این جمهوری ۱۷۵ میلیون متر پارچه نخی تولید خواهد شد.

جمهوری اوکراین یکی از نواحی اساس اقتصاد غلات (گندم، چاودار، جو) و کشت و زرع نباتات صنعتی (چغندر قند، کنف و غیره) و تاکداری و دامپروری محصول ده اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بشمار میآید.

جالب کاری نیز در این جمهوری مساحت زیادی را اشغال نموده است. اوکراین از لحاظ تولید قند در اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی مقام اول را حائز است.

فرهنگ اوکراین و فرهنگ ملل روس و بلاروسی ریشه های مشترکی دارند. روسیه کی یف مهد این فرهنگ بود. آثار معماری و ادبیات سده های دهم تا سیزدهم از میراث مشترک فرهنگی ملل روس و اوکراین و بلاروسی بشمار میآیند. فرهنگستان علوم اوکراین شوروی که در سال ۱۹۱۹ تأسیس گردید در دوران حکومت شوروی به بزرگترین مرکز علمی مبدل گردیده است.

مجسمه تاراس شوچنکو (۱۸۱۴-۱۸۶۱) شاعر بزرگ اوکراینی در شهر خارکف.

در مزارع کلخوزی اوکرائین . دروگندم بو سیله کومباین.

تمام تآثرهای درام که اکنون در اوکرائین وجود دارند پس از انقلاب کبیرا کتبر تأسیس گردیده اند .

در جمهوری اوکرائین تعلیمات عمومی هفت ساله جامه عمل پوشیده و اینک تعلیمات عمومی متوسطه معمول میگردد. طبق آماری که در دست است در سال تحصیلی ۱۹۵۵-۱۹۵۶ در اوکرائین قریب ۳۰ هزار مدرسه دایر بود که ۵ میلیون دویست و پنجاه هزار نفر دانش آموز در آنها تحصیل میکردند و ۱۳۴ مدرسه عالی وجود داشت در صورتیکه در سال ۱۹۱۴ فقط ۱۹ مدرسه عالی در اوکرائین دایر بود. در اوکرائین متجاوز از یک هزار روزنامه و مجله منتشر میشود که مجموع تیراژ آنها به هشت میلیون میرسد.

زیانهای که در نتیجه اشغال موقتی جمهوری اوکرائین بوسیله فاشیست های آلمانی بمؤسسات بهداری جمهوری مذکور وارد آمده بود در دوره چهارمین نقشه پنجساله تصفیه گردید و اکنون سطح بهداری بمراتب از سطح قبل از جنگ تجاوز نموده است .

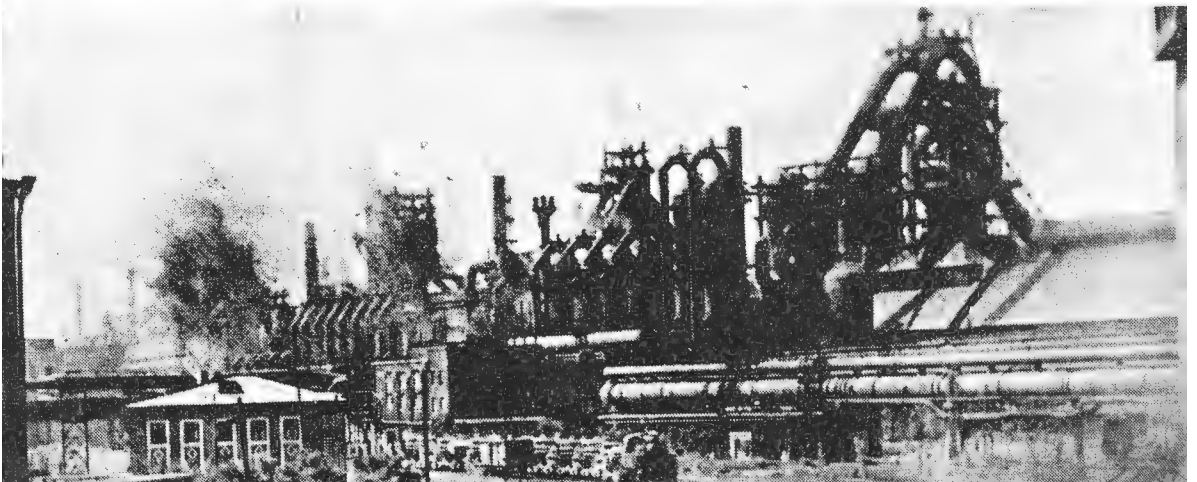
اوکرائین و کریمه مهمترین سلامتگاه اتحاد شوروی بشمار میآیند. در اوکرائین و کریمه متجاوز از ۶۰۰ آسایشگاه و خانه استراحت وجود دارد.

زاپروژاستال

کارخانه فلز سازی «زاپروژاستال» واقع در اوکراین یکی از بزرگترین مؤسسات صنایع فلز سازی اتحاد شوروی محسوب میشود. این کارخانه ورق فلز نازک و سبک برای تولید فلز ورق در کارخانه «زاپروژاستال».

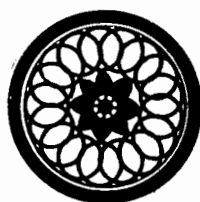

کارخانه ذوب آهن «زاپروژاستال»

ساختن اتومبیل و تراکتور و کمباین و بسیاری از ماشین‌های دیگر و نیز ورق مخصوص ترانسفورماتور و ورق زنگ نزن و مقاوم در مقابل حرارت بیرون می‌دهد. کارخانه علاوه بر این حلب سیاه و سفید، چدن ریخته‌گری و مخصوص تهیه فولاد تولید می‌نماید. مقیاس کارخانه و محوطه آن فوق‌العاده بزرگ است: کارخانه از خود دارای سرویس حمل و نقل و ده‌ها لکوموتیو و پنجاه خط‌راه آهن می‌باشد. «زاپوروژ استال» مجهز ب تکنیک پیشرو و آلات و ادوات گوناگون است که کار فلز-سازان را بی‌خطر و آسان می‌سازد.

در شهر زاپوروژیه که کارخانه مذکور در آنجا واقع شده است در دوران پس از جنگ خانه‌های مسکونی متعددی برای کارگران فلزساز «زاپوروژ استال» ساخته شده است. در کارخانه «زاپوروژ استال» نیز مانند سایر مؤسسات بزرگ کارشناسان کشورهای خارجه مشغول کارآموزی هستند. مثلاً اکنون در «زاپوروژ استال» ده‌ها نفر هندی بکارآموزی اشتغال دارند. این عده متخصصین آینده کوره‌های دومن و کوره‌های ذوب فولاد و متخصصین برق و مکانیسین و متخصصین اکسیژن در کار فلزسازی خواهند بود.

لنینگراد

لنینگراد (پتروگراد سابق) از لحاظ جمعیت بعد از مسکو دومین شهر اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بشمار میرود و بزرگترین مرکز صنایع و علوم و فرهنگ و هنر است.

مردم شوروی لنینگراد را مهد انقلاب کبیر سوسیالیستی اکبر مینامند. از اینجا بود که لنین در سال ۱۹۱۷ مبارزه زحمتکشان را در راه استقرار نظام جامعه نوین هدایت ورهبری می کرد.

با فتح لنین - پیشوای کبیر مردم زحمتکش این شهر در سال ۱۹۲۴ پس از فوت لنین بنام لنین نام گذاری شد.

لنینگراد دارای صنایع نیرومندی است. کارگاههای کارخانه های کشتی سازی لنینگراد کشتی های اقیانوس پیما و اولین کشتی یخ شکن اتمی در جهان ساخته میشود. کارخانه های لنینگراد محصولات بسیار گوناگونی بیرون میدهند و از توربین آبی غول پیکر، دستگاه های مرکب و تراکتور گرفته تا آلات و ادوات اندازه گیری بسیار دقیق و کفشهای ظریف اعلی و شکلات تهیه میکنند.

لنینگراد . کاخ اسمولنی -
ستاد انقلاب کبیر سوسیالیستی
اکبر

نمای قلعه «پترو پاولفسکایا» از طرف رودنوا.

مجسمه پتر کبیر - بنیادگذار شهر پتر-
بورگ (که فعلا لنینگراد نامیده میشود).

نمای کاخ زمستانی از طرف ستاد کل

درلنینگراد مؤسسات گوناگون عامی و فرهنگی بسیاری متمرکز گشته است که از آنجمله اند: قریب ۵۰ باب مدرسه عالی، ۱۶ تئاتر، ۱۵ کاخ فرهنگ و ۷۶ باشگاه و ۴۰ موزه از آنجمله موزه معروف «ارمیتاژ» که معروفیت جهانی دارد، قریب ۱۰۰ کتابخانه بزرگ، انستیتوهای علمی و چندین کلینیک و مرکز تلویزیون. لنینگراد را با آن مجموعه معماری پر شکوه و با عظمت آن بحق یکی از زیباترین شهرهای جهان میدانند. کویهای شهر مذکور بر روی قریب صد جزیره واقع در مصب رود نوا در محلی که رود نوا بخلیج فنلاند در دریای بالتیک میریزد گسترده شده اند.

تالار زیر زمینی ایستگاه
«آوتووو» مترو پلین
(راه آهن زیر زمینی)
لنینگراد.

شهر بسط و توسعه می یابد. قسمت اعظم کویهای واقع در حومه شهر از نو ساخته شده و دارای خانه های قشنگ و زیبایی است. بسیاری از خیابانهای قدیم تجدید ساختمان گردیده. چندی پیش درلنینگراد مترو پولیتن (راه آهن زیر زمینی) ساخته شد. اهالی لنینگراد در سالهای جنگ کبیر میهنی علیه غاصبین فاشیست در مقابل محاصره ۹۹۹ روزه دشمن باشهامت و مردانگی پایداری کردند. پیاس این مردانگی و شجاعت اهالی لقب عالی شهر قهرمان بشهر مذکور اعطا گردید.

موزه «ارمیتاژ» لنینگراد

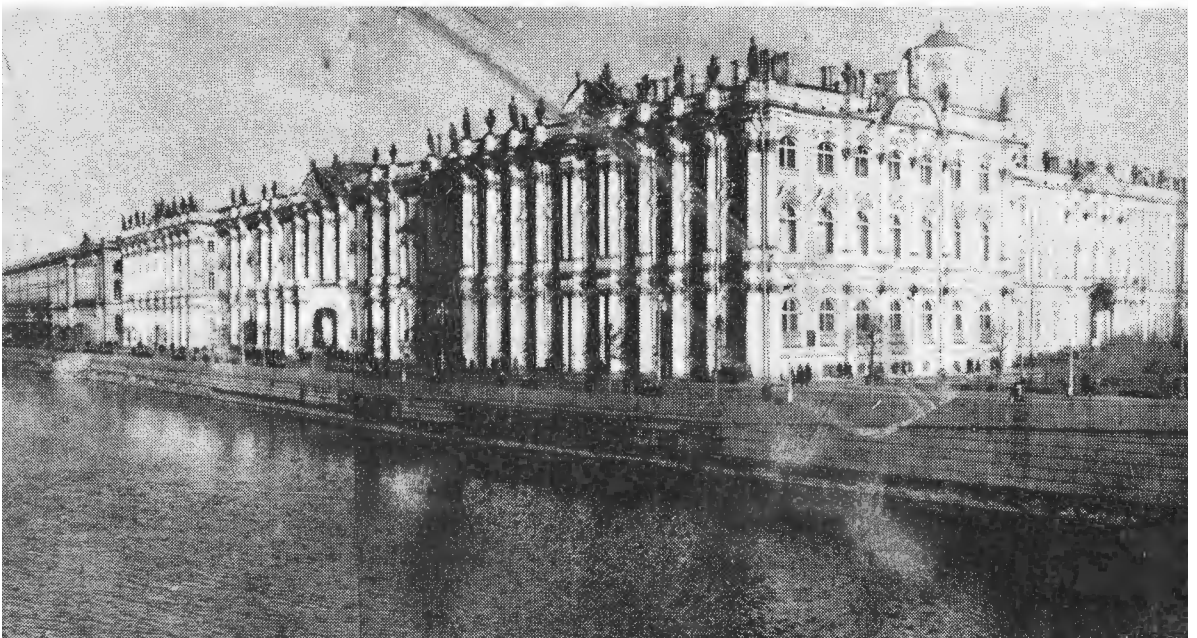
موزه دولتی «ارمیتاژ» - بزرگترین موزه تاریخ و فرهنگ و هنر اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بشمار میرود. در تالارهای آن بیش از دو میلیون اشیاء نمایشی که از آثار برجسته هنر و یادگار تاریخی بشمار میروند و مظهر ترقی و تکامل فرهنگ بسیاری از کشورها را در طول چندین هزار سال توصیف می کنند - وجود دارد.

در موزه «ارمیتاژ» تاریخ فرهنگ و هنر ملل شوروی بویژه ملل قفقاز و آسیای میانه بطور وسیعی بمعرض تماشا گذارده شده است.

«منظره با دریاچه» اثر نقاش فرانسوی کامیل - کورو که در موزه «ارمیتاژ» بمعرض نمایش گذاشته شده است.

کاخ زمستانی. در تالارهای این کاخ موزه دولتی «ارمیتاژ» قرار دارد.

تابلو « مادلونا لیتا » اثر نقاش نابغه
ایتالیایی لئوناردو داوینچی که در موزه
«ارمیتاژ» بمعرض نمایش گذاشته شده است.

تابلو «مراکشی در حال زین کردن اسبش»
اثر نقاش معروف فرانسوی اژی دولای
کروئا این تابلو در موزه «ارمیتاژ»
بمعرض نمایش گذارده شده است .

یکی از تالارهای
موزه «ارمیتاژ»

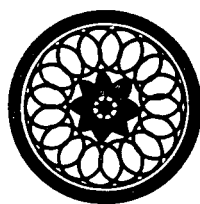
تماشاچیان در موزه «ارمیتاژ»

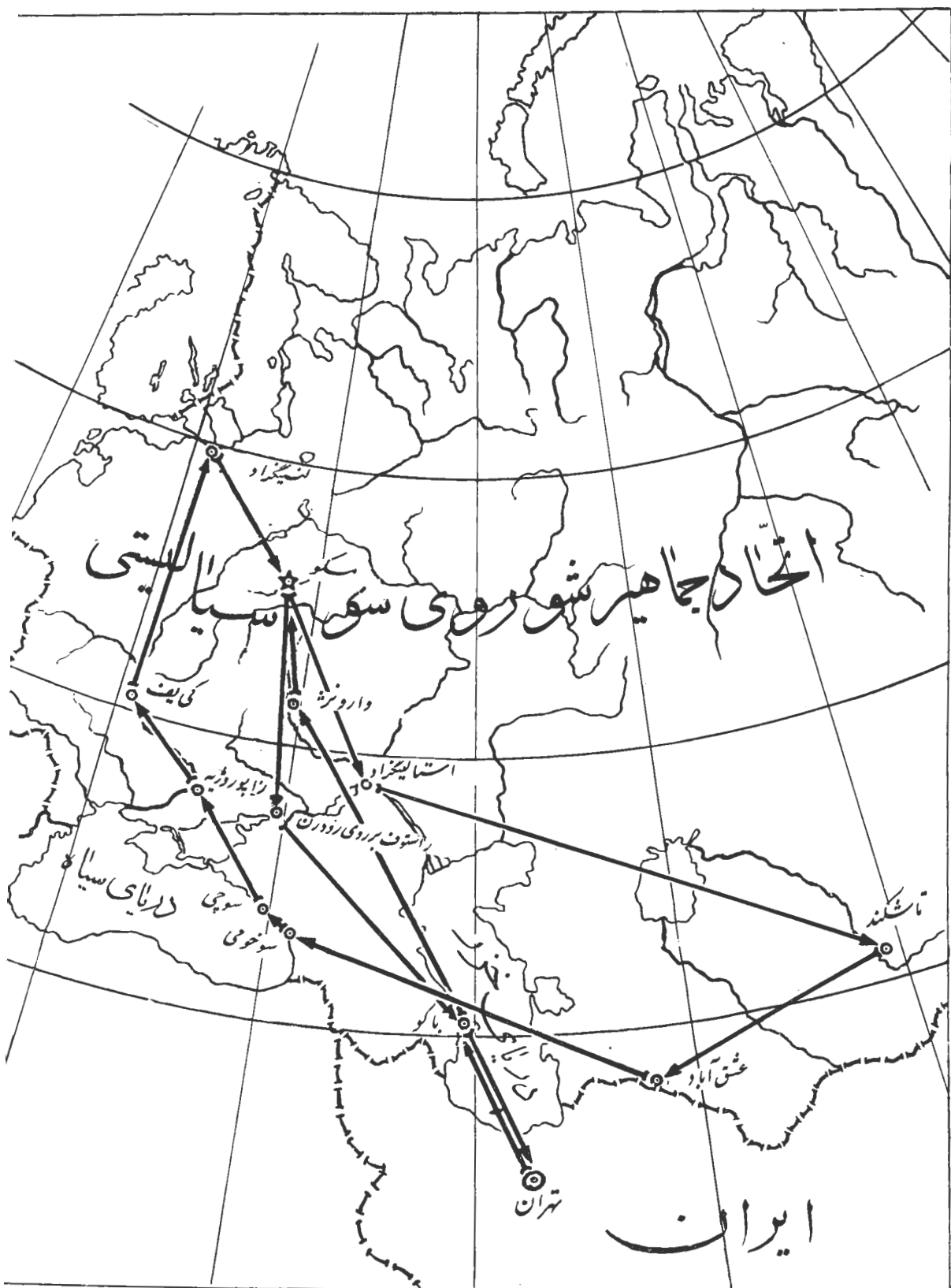
شعبه تاریخ فرهنگ و هنر کشورهای شرق مجموعه‌های عالی و نفیسی از آثار فرهنگ و هنر ایران و چین و هند و مصر باستانی و روم شرقی، ترکیه، یونان باستانی و روم در اختیار خویش دارد.

در شعبه تاریخ هنر اروپای باختری-گالری تابلوهای نقاشی که در آن آثار لئوناردو داوینچی، میکل آنژ، رفائل تیتسیان، ولاسکس، روبنس، رمبراند و نقاشان بزرگ دیگر به معرض تماشا گذاشته شده است از شهرت جهانی برخوردار می‌باشد.

مصنوعات هنری یدی از قبیل: قالی، پارچه، کنده‌کاری روی استخوان، بدل چینی، چینی و بلور آلات، مصنوعات از سنگ و تفره و طلا، مبل‌های هنری نیز بطور وسیعی در «ارمیتاژ» به معرض تماشا گذاشته شده است. شعبه سکه‌شناسی یکی از بزرگترین کلکسیون‌های جهانی سکه را در اختیار خود دارد.

موزه «ارمیتاژ» پنج عمارت را در مرکز لنینگراد اشغال می‌نماید که از آن جمله است کاخ زمستانی (مقر سابق تزارهای روسیه). «ارمیتاژ» در سده هجدهم بعنوان موزه دربار تأسیس گردید. پس از انقلاب کبیر سوسیالیستی اکثر کلکسیون‌های آن در دسترس عامه مردم قرار گرفت. بطور متوسط سالی یک میلیون و ۲۵۰ هزار نفر از موزه «ارمیتاژ» دیدن می‌کنند.

نقشه مسافرت اعلیحضرتین شاهنشاه و ملکه در اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی .

متمنی است قبل از خواندن اغلاط زیر را تصحیح فرمائید

صفحه	سطر	غلط	صحیح
۱۶	۶	بتوسعه علمی	بتوسعه روابط علمی
۱۷	۱	عاقبتندی	علاقتمندی
۱۷	۵	عماری	عمارت
۱۷	۸	آن	آنان
۵۰	۱۱	بدین	بدرك
۵۸	شرح گراور	کرایه	کرا نه
۷۷	«	برقی	برفی
۸۴	«	که آن	که
۹۹	۹	کارگاههای	در کارگاههای